

D euteronomium

¶ in illa resurrectione illi tribui sive illi ordini angelorum
vniusquisque sociabitur quem in hac vita manendo imita-
ri pro posse suo laborauerit. **C**atalogus quoque mansi-
onum quas a prima que fuit in ramele usque ad ultimam
que fuit iuxta iordanem. xlij. numeramus numerum mansi-
onum per quas ad celum ascendimus (sicut in eorum dispositi-
onibus dicimus) insinuat. **E**t eundem numerum in celis
nostris ascensionis habemus que in enumeratis generatibus
christi descendentibus a primo patriarcha mattheo possit. ut
in eodem numero nos ascenderemus ad celum sciamus quod christus
ad beatam virginem qui ad iordanem descendisse euangelista
signavit. **N**ec vero bene iordanis dicitur: quod pleno gur-
gite fluens ipsius sancti gratia redidauit. **P**atet igit ex his
predicatis hunc librum ideo duci liberum numeri: quod in eo plus
israel numeratur. vel catalogus mansionum continetur. **I**n
quo ita edit moyses per numerum filiorum israel quod ad iordanem
descendisse dicuntur. et catalogus mansionum quibus ab egyp-
tio usque ad terram promissionis pueretur quod quo itinere
veniatur ad celum designare. per hoc enim ostendit qui
numeretur: ostendit qui. **P**er hoc vero quod mansiones nu-
merantur ostendit quo itinere veniatur. **O**rdo talis est. primo
duces populi et postea enumeratum circa tabernaculum per qua-
dum collocat. levitas a numero aliorum exceptos ad mini-
sterium tabernaculi designat. **D**einde tabernaculum dede-
catur. oblatio est assignatur que in ipsa dedicatio offeritur.
Deinde balaam a rege balach ad maledicendum po-
pulu dei inducitur. postea catalogus mansionum describi-
tur. **I**n fine sex ciuitates ordinantur. tres circa et tres ultra
iordanem ad quas configuratur quod ignorans proximi sangu-
inem effunderet. **L**enite inter tabernaculum et ceteros fili-
os israel excubantes diuini per aaronitas ab oriente. et
caeribitas ab austro. et geronitas ab occidente. et mera-
ritas ab aquiloni significant prelatos ecclesie qui sunt me-
di inter claustrales qui per tabernaculum. quibus et in tempo
ralibus. pruidet. et laicos quibus in spiritualibus presunt. aa-
ronites. et moyses et aaron et horum filii qui sunt plicati et in
uolunt in tabernaculo secretiora. et introducent caeribi-
tas datus eis propriis humeris portanda uoluta ne videt
tes moriantur. **N**on enim propalanda mysteria ecclesiogni-
si summatibus viris. et moysi et aaron. quia infirmi inde sca-
dalizarentur. unde et liber presbitero et diacono apertus
portatur. ceteris clausus. **G**ersonites et merarites qui sunt in
digniores caeribitis. non propriis humeris sed bobus et plau-
stris portant sua onera. **Q**uia qui vult meus ee discipu-
lus me sequatur. qui morte. **E**t quanto quis magis vult ac-
cedere ad ipsu deum: tanto granioe incurrit persecutones
Benedictus filius israel. et dicetis eis. **P**er hoc loco sup-
ta est benedictio quae facit episcopus duobus digitis iunctis et
elephantibus. **D**uo dixi iuncti et elephantus significant legem
et sacerdotium quod per moysen et aaron intelligitur. **T**res
versiculi qui sequuntur continet illam trinam petitionem quae fit
in verbis episcopi quecumque sint: petit gratia supplicanti. vera
salus. pax eterna. **D**einde sequitur distinctio personarum semper
bis verbis: quod iste prestare dignet qui cum patre et supplican-
to viuit et regnat in eternum.

Prothema in deuteronomium.

Fasciculus mirre

Habitus mihi. Mirra arbor aroma-
tica. v. cubitis tantum in altum exces-
cit. cuius cortex. et radix. et folia. et oia
amara sunt. Mirra amara est et cada-
ueribus apponitur; ut arceat putredine vermi. **H**oc est
lex vetus in. v. libris comprehensa. amara. i. nemini par-
cens. unde et marath designata est. **A**pposita cadaveri-
bus. i. inuenta pro peccatoribus; ut corruptum crimi-
num ab eis arceret. huic fasciculus est deuteronomi. i.
ramus calorum plurimum in unum collectio. **T**erminata au-
tes lege in quatuor voluminibus; iste quintus additus
est. diffuse dicta in unum breuiter colligens. quedam eti-
am pretermissa supplens. **A**dditus autem est illis ut nu-
mero legali satisficeret. **Q**uinarius enim numerus est
legis. quaternarius euangelij. **V**nde: et refectio quinq-
milius hominum in euangelio ad patres veteris. t. spectat
Refectio quatuor milium ad patres noui. **I**llis enim p-
missa sunt et data terrena: quod quinq- sensibus subsumunt
Illis quadrata. i. soliditas terre viventium. **D**eseruit eti-
am liber iste euangelio in nomine. in explanacionis serie.
i. sui dignitate. **D**icit enim hebraice elleadabarim. gre-
ce deuteronomi. latine secunda lex. non ut quidam dixerint: al-
tera post predictam. unde in predictis dicebatur locutus
est dominus. hic autem locutus est moyses. **S**ed secun-
da. i. secundo iterata. hoc nomine prefigurans euangeli-
um: quod successit legi: cui nullum succedit. **C**um etiam
multa breuiter colligit et supplet quicdam: formam euangeli-
i prefigurat. **H**oc est enim adhuc iunctum verbum: quod
fecit dominus super terram. et supplet imperfecta legis
unde. **N**on veni soluere legem: sed adimplere. **C**um au-
tem hoc opus dicitur adeo dignum: quod manibus regis
gestari iubatur: dignitatem euangeli aperit: quod or-
dinatum est in manu mediatoris. **C**um ergo sic seruat
euangelio: merito est fasciculus dilectus christi: non tan-
tum pro se quantum quia ostendit rotam in medio rotę.
Intentio est recapitulare predicta tripli fine. **V**erbi artis
memoria commendet. **V**erbi utilitas predictorum inculcetur
Quod enim vtile est sepe dicere nec pigrum esse debet.
(ut ait apostolus) nec molestius audire. **E**t ut duricia in
deorum condemnetur: qui totiens dicta non intellexerunt
Modus agendi. **P**remittit quasi prologum: quod ostendit
quis scripsit. et quid hoc. **P**ost memorat graue delictum
pro quo perierunt in deserto: ut hoc timore excitet ad au-
diendum. **P**ost sepat ciuitates refugij. **P**ost recapitu-
lat dicta et facta bona: et mala supplet. **P**ost inbet hunc
librumponi in arca. et vii. anno legi omni israeli in sce-
nophagia. **P**ost subdit canticum. **A**udite celi hoc. i. me-
moriam murmuris eorum et pene. obedientes et premi. **E**t
post benedictiones tribuum. **V**itimo de morte moysi.
Hec sunt uerba hoc. **P**remittit legislator tituli
quasi prologum: in quo ostendit nomen auctoris. et quid
fecerit. et ubi et quando. **S**icut paulo post in glosa dissi-
guetur. et terminatur: ut quibusdam uidetur: ibi. **Q**ua-
dragessimo hoc. vel inferius. ibi. **D**ens noster hoc. **S**ed
ad eorum evidentiam que in prologo: et eorum que sequuntur:
tangenda est aliquantulum veritas historie. Ab exi-
tu filiorum israel de egypcio usque peruenient ad
campestris moab supra iordanem: fluxerunt. xlj. anni.
in quibus diversis temporibus. xlj. mansiones fecerunt
Quando nubes leuabantur: castra mouebantur. et cum
stabat: sivegabantur. et manebant eodem loco quousque ite-
rū leuabantur nubes. **P**rima mansio fuit in ramele. **A**l-
tima in campestribus moab. **A**ramele usque ad montes
syna. spacio. xl. vii. dierum. xij. mansiones fecerunt: et hoc
primo anno. et ibi fere per totum annum steterunt. **I**bi
lex data est. ibi genesis scriptus. exodus. numeri scripti
sunt. et magna pars huic. **I**nde pedez mouentes anno
secundo puerunt in eadēbāne. et in spacio illo fecerunt

Deuteronomiū

C. I.

xx. mansiones de cadesbarne miserunt exploratores: qui reuertentes nūcia
uerūt terra bonā sed robustos et gigates homines inuenierūt et territi vo
lentes redire in terrā egipci: vñ irat domin⁹. Abierūt retro et instrauerūt
mōtem seyr per xxx viij. annos ibi mortui et prostrati sunt murmurantes.
In xl. anno puererūt ad cadesbarne: vñ retro abierūt per desertū et in il
lo spacio ix. māsiōes itez fecerūt. Unde cōsidera die moyses aīqz veniret
ad cadesbarne: legē solo verbo recapitulavit et de cadesbarne usq ad cā
pestria moab et illo

Spacio xi. diez scrip-
to voluit emendare.
Ecce de pmo anno
xij. de scdo. xxi. de. xl.
ix. et ita. xliij. māsiōes.
Hec fuit causa h^a
libri. vt. s. que fca fue-
rāt breuiter collecta.
artius tenerent in me-
moria. facile ei retinē-
tur q̄ breuiter dicun-

Piero. Hec sunt
ver. q̄ locutus ē mo.
zc. **D**īnicipiū deu-
teronomij titul⁹ cē vi-
detur toti⁹ operis qz
personā indicat au-
toris. z quid fecerit. z
locum z tēpus. **N**o,
mē quoq̄ libri grām
demonstrat noui. te.
Deuteronomi⁹ nan-
q̄ scđa lex interpretat⁹
z euāgeli⁹ significat
qd veteris. t. sacramē-
ta spūaliter explanat
Sic liber deuterono-

mij repeticio ē.iiiij.li
broꝝ legis. Illi ei app
z ipse propria sacramen

Hec sunt verba que lo. ē mo. zc. **H**oc de se tanq̄z de alio de more sancte scripture dicit. **S**icut et ibi. **E**rat moyses mitissim⁹ super oēs homines qui morabant⁹ in terra. **S**ic enī vitat arrogantiam: et demonstrat vitādā. **S**imiliter et iob de se dicit. **V**ir erat in terra his nomine iob zc. et iohannes. **H**ic ē discipulus ille q̄ testimoniorū phibet de his zc.

De se tanq; de alio loquitur. sicut iohannes de se ait. Discipul? quem
diligebat ihesus. Vel spissanc? phibet ei testimoniu. ut nemo poss? du-
bitare moyseu ista scripsisse.

Locutus est dominus ad omnes israhel scilicet. Alioquin Moyses lex vetus est: que trans iordanem, id est, ante baptismum israeliticum docuit populum. In iordanis enim significatur baptisma: in quo baptisatus est christus. In solitudine capistrorum, id est, in sterilitate carnalis populi: qui fructum virtutum non attulit.

Con solitudine. Sterilitate plebis; cui dicitur. Relinquet vobis
domus vestra deserta.

I Contra mare fuit. Quia generatio peccata & perniciencia adiutorio peccatorum in sanguine christi credere noluit.
S Inter pharan. Pharan auctus. topbel insulsitas. laban dealba.

Auctus est enim populus numero hominum. **D**octrina legis et prophetarum: sed insultus fuit: quia sal sapientie non habuit. de albus vero legis ceremoniis varijsq; mundicijs: quas ex littera legis se habere credidit. **Q**ui bene per atria significatur: tanq; per divinas scripturas ad introitum fidei paratus. unde multi in aduentu christi facilius suscepserunt quem ante predictum agnouerunt. **V**nde philippus. **Q**uez scripsit moyses in lege: et prophet: inuenimus ihesum filium ioseph a nazareth.

Cat undecim diebus. **T**er per menses undecim diebus et planata;

Undecim dies. Et per modicū undecim dicas expiāta
iudice plebis transgressionem in mandatis decalogi significat.
Undecim dies sunt vndeclim apostoli per quos (iuda reprobato) euan-

Pe ore h[ab]itum est etiam chorbi: incipiens per sexto id est pilosum, et so-

Didum vix⁹ populum transiens venit ad cadelbarne. qui communitatus

vel electus, vel nobilis interpretatur, significans litteralem legis sensum in spiritalem per euangelium commutatum. **O**mnia enim in figura contingebant illis; scripta ad correctionem nostram in quos finit. sc. de. **L**ege enim non est soluta; sed adimpta; nec unum iota aut unus aper preterbit; do nec omnia fiant.

Quadragesimo anno 26. Isidorus. Allego. Quadraginta anni quibus labore peractis filij israhel ad terram pro. transierunt: to-

Si ecclesia. sapie. Multipharia significat
misteria. et spualem thesaurum sapie his que di-
cuntur inesse. [†] I numerus transgressions.
vbi est auri plurimum: [†] Undecim
[†] peruenerunt subaudi. q[uod] lex a mō
diebus. De oreb per viam motis
re dei oreb. [†] commutatus.
seir vſoꝝ ad cades barne. Quadra
[†] ut supra. [†] In principio
gesimo anno .xi. mēse. prima die
gratiae. [†] scribendo.
mensis locutus est moyses ad filii
siter quos et deū ipse mediator erat. non a se: sa-
os israhel omnia que preceperebat
deo acceperebat. [†] Stanq[ue] mediator.
illi dominus ut diceret eis: Post
[†] germe inutile. vel temptatio oculi
lorum. [†] Samaritatum.
¶ percussit seon regem amozreos
[†] cogitato vel cingulū merous. [†] qui
rum qui habitauit [†] i ezebon: et og-
pelusio interpretatur.
[†] [†] confusio. [†] [†] vestibula. vel atria.
regē basan: qui māsit in aseroth
[†] Inudatō maloz [†] ut supra. s. i. exler
ziedrai trāl iordanē in tra moab

us ex denario. et quaterno significatur. vel constat. et legis et euangelij im-
pletionem significat. que fit in iegem. decem namque ad ecclesiam perti-
nent. quattuor vero ad euangelium.

Cundecimo &c. Sicut in undecima expressa est legis transgressio: sic in prima die per uigil ad docendum legislatoris intentio: qui ex quo in obediens populus legem transgredi non timuit: statim predicando: et corrigo voluntatem domini insinuare studuit: et eos ad meliora trahere: vel prouocare verbis et exemplis non cessauit.

Postq[ue] percussit seon regem amorreorum ēc. Notandum q[ue] interfectis duobus amorreorum regibus lex recapitulatur; et populus instruatur: quia remotis scandalis et superatis vicio;um turmis: competenter doctrine insistitur; et fidei lumen digne desiderantibus appetitur.

Debeamus prius in nobis vicia occidere. et sic mandata divina populi tradere.

Heon regem amor. Ido:us. Allego. In his regibus licet res gesta cognoscatur : per nominum tamen interpretationes spiritualis significatio intimatur. Heon nanc germen inutile. vel temptatio oculorū;

interpretatur · per quam dyabolus figuratur : qui trāffigurat se in angelum lucis: vt per scismata incantos decipiāt · vel per heretum · hunc amorem. id est. amaricantes regem habent. Nisi enim quedam simulatio prececedat: nec erunt hereses amaricantium : nec scismata exacerbantur. Hic in unoquoque occiditur : cum simulatio damnatur: veritas amatur. Ogo vero interpretatur conclusio · basan confusio. Id enim agit dyabolus ut viam ad deum precludat obiecta ydolatria ne quis in christum credat. Conclusio enim precedit ut rex · confusio sequitur ut plebs. Quos enim a fide christi excludit: confundentur cum christus apparuerit. Sed on autem habitauit in esbon: quia dyabolus rex viciorum humanis seminisset cogitationibus et mentem cingit superfluis solicitudinibus ne verba proferat veritatis vel exerceat opera pietatis. Interpretatur enim esbon cogitatio vel cingulum meoris. Ogo quoque rex basan habitauit in aseroth et edrai. Aseroth quippe atria · edrai inundationem malorum sonant infidelitatem scilicet cum operibus prauis. Ad hoc enim dyabolus certat: ut quos regit nunc intrent ianuam fidei · sed foris manentes semper operibus instant prauis.

In terra moab. Ex eis siquidem populus fuit: qui legē h̄i uritales

Deuteronomium

C. I.

non habuit.

Dominus deus noster sic. In libro numeri de perfectione filiorum israel de deserto synai narratur: sed preceptum domini ad moysen de eodem transitu non dicitur: sed de nube que tabernaculum tegebat: et quando proficisciendu erat: re cedebat: et ad locum suum gendorum castroem pre cedebat. Sic ei scripsit est anno scdō. mēlē scdō. xx. die mensis eleuata ē nubes de tabernaculo federis: et reuibuit i solitudine pharan. Sed manus festa est transitus illum deinceps eē dispossessu: licet ibi non sit commemoratus. Unū alibi in libro numeri ad imperium dñi erigebant tentoria: et ad imperium illius deponebāt.

Sufficit vobis quod in hoc monte mansistis. Reuertimini et venite ad montem amorēorum: et ad cetera que ei proxima sunt campistrīa atque montana et humiliora loca contra meridiem: et iuxta litus maris: terram chananēorum et libani usque ad flumen magnum eū fraten. En inquit tradidi vobis:

Ingredimini et possidete eam super quam iurauit dominus patribus vris abraham ysaac et iacob ut daret illam eis et semini eorum post eos. Dixi quod vobis illo in tempore. Non possum solus sustinere vos: quia dominus deus vester multiplicati sunt super numerum. Et multiplicauit vos: et tuis hominibus sicut stelle celi plurimi. Dominus deus patrum vestrorum ad perfectorum millenarius perfectus est. dat ad hunc numerum multa immi numero et merito. qui non metitur. et benedicat vobis sicut locutus est. Non valeo solus negotia ipotabile. et missum non sustinet discordiam vel rixam tanquam sibi contraria.

Vestra sustinere: et postea et iurgia fortis robo et etate. qui intelligēs ē tabernacula possidebit. In diuinis. Date ex vobis viros sapientes et in secularibus. ut ex priora vita p̄bet futura gnos quorum queratio sit propria ut multorum testimoniū p̄batur bata in tribubus vestris: ut posse.

Illo tempore. Dia faciat sancti te tempore optimo. s. deus quod ubi venit plēudo temporis misit filium suum.

Dominus deus patrū sic. Docet doctores de perfectu subditos gaudere: gratias agere: et sp̄ meliora optare.

Adhuc numerum. Diffinitū apud deū nouit quod sunt ei: quod nu-

merat multitudinem stellarum.

Non valeo solus. Aug. Vide quod obseruādū sit: quod alibi scripta dicit. Filiū in multis sicut actus tui. Verba quod ietro psilū datis cōsidera: ait ei. Audi me: et consilium dabo tibi: et erit deus tecum. Videt signifi cari nimis intentū animū actionib⁹ hūanis do quodāmodo vacuari quod tāto fit plenior: quāto in signa et cetera liberū extēdit.

Date ex vobis. Date vos: non ego. qui nolo vobis impetrare: sed obediens.

Donam eos.

Nota subditis electione tribuit: positōez sibi retinuit. Ne plebs pertinet qui oderit si non licuit hie quem voluit.

Tribunos.

Millenarios: grece ciliarcos: q̄ de spe. s. eterni p̄mū docent subiectos.

Et ceturiones.

Lēniores: grece hec

cacōtarcos: q̄ celestia

mandata pfectis trādunt.

Bure pponuntur q̄

ceterario nūo. i. pfectoē p̄dicti Quasi. c. re

gūt: dñ ad perfectio

nē perducent.

Et quiquaginta.

Grece pen

tacōtarcos: q̄ opera

p̄mī annūtient.

Decanos.

Qui denariū perfectō: vi

ne denariū expectā

tes: eiusdem denarij mī

tos p̄parat p̄ticipes.

Quia dei.

No hoīm: q̄si indicando

dei vicarii elitis: qui

plonā nō accipit.

Quod si diffi

cile: sic. Maiora quod

z difficultia discer

nere et iudicare dēnt

maiores: p̄ua et faci

lia minores.

Profecti au

te. Bilebert.

Hec

ī locis p̄p̄is cōgrue

expolita sunt: exposi

ta vero exponere oī

osi ē: nō studiosi.

Lungue in

caedes: sic. Quid anno

egressionis sue

populus in deserto

pharan quod est ca

des venerit: ubi resi

s exploratorib⁹ cūz

fructibus terre: et quod vi

derant nūciantibus

murmurauerūt p̄tra moysen et aaron: et ideo longi itineris tedium et mortali

itate affecti interierūt: hic locus manifestum dabit indicium.

Vbi notandum quod xl. duæ mansiones: quas ab egip̄to usque ad iordanem habuerūt

trium tūm congruere videntur curriculis anno p̄. primi. s. scdi. et quod dragesimi

egressionis de egypto. **P**rimus certa distinctione continet. **xij.** prima pars messe. **xv.** die primi mensis ingressam. ultimam solitudinem synai pia die tercij mensis aditam. et per undecim continuos menses confundi tabernaculi et docende legis gratia minime relictam. **Q**uarum. **xij.** mansionum ix. tantum in exodo exprimitur nominatum. tres in vocabulo deserti syn. (quod dicitur et inter belyn et synai) indiscrete significantur. **S**ecundus annus aplectus mansiones. **xx.** **xvi.** **Q**ubi in ordine historie cunctis indifferenter sub nomine solitudinis pharan comprehensis prima tunc et cedra et valtima. i. sepulcre coemeterio et aeroth et cades distinguuntur nomine. **S**ed in cathalo go mansionum piter omnes quot in numero fiunt. ut quo nomine dicitur ostendit. **P**rima mansio. i. sepulcre concupiscentia. sed mense eiusdem secundi anni. **xxij.** die mensis introita est. Anno ei sedo (ut scriptura dicat) mense sedo. **xx.** die mensis moueruntur castella de deserto synai et recubuit in solitudine pharan nubes. perfectis sunt de morte domini viam trium diearum. donec veniret ad locum mansionis: que merito populi carnem concupiscentia sepulcro et aeroth no man accepit. Ultia barum i. cades quanto die vel mense eiusdem anni ingressa sit non dicitur. que tunc in solitudine pharan sita est quod eodem anno adiuta fuerit non tacetur. **S**criptum est ei. Populus non est mortuus loco illo donec reuera cafa est maria. Profectusque est de aeroth fixis tetoribus in ducto pharan: ubi locum est dominus ad moysen. **D**itte viros que considererent terram chananam. Quod ne proxima per aeroth mansione illis factis puter. sicut in ultima eorum que sub nomine pharan continetur in plenum: infra scriptum est. Reuersis exploratores terre post. xl. vi es omni regione circuita; reuenerunt ad moysen in pharan quod est cades. In deuteronomio quoque dicit moyses populo. Cum venisset in cades barne dixi vobis. venisse ad mortem amorem regum. et dixistis. **D**icit nos dominus. et idcirco eduxit nos

ad hoc hec est aqua contradictionis. **N**otandum quod eadem cades et in deserto pharan. et in deserto syn facta est. sicut scriptura refert. vii coniunctus pitem deserti pharan rbi cades est: spaliter syn appellari. **S**yn autem non est ipsa cades quam mox transgresso mari rubro inter helym et synai pertransierit: sed alia proposita apud hebreos scripta litteris. **S**cda vero eiusdem quadragestima annis mansio est mos horum in quod occubuit aaron. pro die quinto mensis ultima capitestria moab super iordanem contra hiericho. ubi deuteronomium meditatus manu seruit: donec mortuo moysi: iisque ducere pri mo die decimi mensis iordanem transierunt. **F**inuntque mansiones primi anni. **xij.** sedi. **xvi.** **V**timi. **x.** et ipsa vicissim prima que est cades. et aliis. **ix.** limul. scz. oes. **x.** duc.

Et accessistis ad me omnes. atque dixistis: **M**ittamus viros qui considerent terram. et renuncient per quod iter debeamus ascendere. et ad quas pergere ciuitates. **L**ungo mihi sermo placuisse. **M**isi ex vobis. **xij.** viros singulos de tribubus suis. **Q**ui cum perrexissent et ascendissent in montana venerunt usque ad vallem botri. **E**t considerata terra sumentes de fructibus eius ut ostenderent libertatem: attulerunt ad nos atque dixerunt: **B**ona est terra quam dominus nos duxit. **G**ratias. **I**n sa nus deus noster daturus est nos lute nostrae. **I**n terra promissionis ascensionis. et noluistis ascendere: sed increduli ad sermonem domini dei nostri murmurastis in tabernaculis vestris. atque dixistis. **O**dit nos dominus. et idcirco eduxit nos

de terra egypci ut traderet in manu amorem regum atque deleret. **Q**uo ascendemus? **N**unc terruerunt cor nostrum dicentes: **M**axima multitudo est. et nobis statura procerior virbes magnae. et ad celum usque muratae filios enachim vidimus ibi. et dixi vobis: **N**olite metuere. nec timeatis eos. dominus deus qui precepit me. **M**anu eius duxit nos ad nos effectu. **S**ed qual ab ate factis de sa pugnabit sicut fecit in egypcio cunctis confidit. **R**obi maxima angustis evidenterbus. et in solitudine ipsius. **A**ffectuose.

Si vidistis. portauit te dominus

deus tuus ut solet homo gestare quem tenere diligit: nec labore permittat. usque defuit. parvulum filium suum in omnibus et via per quas ambulasti donec veniret ad locum istum. **E**t nec sic ingratis beneficis. qui magna fecit quidem credidistis domino deo in vobis. qui duxit et comes laboris in vestro qui processit vos in via. et dicio nubis. stante. **S**coluna nubis. metatus est locum in quo retoriat

pteruerit desperatio ne considereret in dei permissione: ita scribere et phansari propositum ne crederet in christum: ad egypcius scilicet liby redentes: manu fidei repudiatis. **S**icut etiam ollas peccatorum nigras et cepas blasphemorum pudicas et peccatores vice et libidinum corrupti et marchetes. **B**otrus autem qui duo attulerunt: christus est pedens in crucis ligno: missus gentibus. allatus de terra permissionis de recte virginis. **D**uo bauli qui incidunt sub onere botri: duo sunt plures. Prior iudeus et aenus pendens gratia ignarus. et onere suspensi pressus: cui subjicitur indicanti him illud. obsecrarentur oculi eorum ne videantur. et dorso. et sem. in. **P**osterior vero gentilis: christum credens semper ante oculos habens. et quasi seruus dominus: et discipulus magistrum sequens. et illud euangelicus audiens. **Q**ui vult venire post me: abneget semetipsum. et tollat. et se. et me. **H**ic est botrus qui sanguinis sui vinum in salutem nostrum crucis coniunctione perfudit. et expissum passionis suae calicem ecclesie propinavit. **H**ic est botrus quem mala granata. i. mater ecclesie secuta est. **H**ic numerus granorum. i. multitudinem populorum: et ruborem sanguinis christi signaculo chousante. habet etiam distincta grana. diversa. s. charis matas. **H**is omnibus se indignos increduli indicantes: terra carnis christi fluentem lacte et melle accipere non uerunt quam serui ei. i. christiani confessi sunt. de cuius doctrina cantat ecclesia. **Q**uam dulcia fons meus eloquia tua super mel o. m. **F**icus autem legem significat: sicut botrus figuram salvatoris gestat: quia nec christus sine lege: nec lex sine christo.

Duodecum viros. **All.** **H**oc doctores ecclesie significat: quod alii pri-

D Deuteronomium

C. II.

**docēdo p̄fim peruer
tūt·alij recta p̄dican
do proficiunt.**

Noche ostendes zc. Nor: peccatoris dies: vita iniusti, In coluna ignis: malorum damnatio; quibus terribilis apparebit dominus in indicio. In coluna nubis lenis et blanda visio: quod cōsul fabetur electi.

Die per colum
nam nu. In estu
b^o seculi obumbrās
z sustētās fortitudie
z ppiaciatōe sue carnis
Gura uit. Non
est de^o passibilis; nec
vicio iracūdig subiec
tus. Sed per hęc ca
ritas moysi erga po
pulū manifestatur. z
dei bonitas q̄ oēm se
sum supat.

Non uidebit.
Simile dicitur de illis qui
in uitati ad cenam excusati
sauerunt se. nemo viro
est illorum qui excusati sunt

Pessuna genera
tio non possidet ter-
ram bonā: quia chri-

Nec miranda
zc. **Dic dicit moyses**
propter populuꝝ ira
tum sibi dominum
dixisse qꝫ in terram
promissionis non in
gredetur: cum in li
bio numeri legatur

bro numeri legatur.
Dixit dominus ad
moysen et aarō. quia
non credidistis mihi
ut sanctificaretis me
coram filiis israhel:
nō introducetis hos
populos in terram
quam dabo eis. **S**ententia sequens vi-
de soluere questio-
nem. **H**ec est inquit
aqua contradictio-
nis ubi iurgati sunt
filii israhel cōtra do-
minus sc̄. **J**urgiūz
enim et rebellio po-
puli causa fuit ira et
vindicta tā in plūm
q̄ i moysē et aaron.

Nec tu ingre-
dieris, Isy. Vide
tur in maria pphetia

mortua. In moyse 7 aa
ad terrain promissionis
huius seculi educere. sec
tricesima tercia mansio
murmure populi dubi
sit de dare de petra qd
pli sub lege positi. Si

In cecitate huīus seculi preber lumen spiritus sancti. **S**ed qui non vident videant.
Figere deberetis: **N**ocete ostendes.

¶ ut qui vident ceci siant.
vobis iter per ignem. et die per
columnam nubis. **L**unq; audiss;
Dominus vocē sermonū vestrorū
¶ deus iratus dicitur: cū ea que sunt ira et rīto
ne digna facimus.
Iratus iuravit et ait: **N**on vide-
bit quispiam de hominibus gene-
rationis huius pessimę terraz bo-
nam quam sub iuramento polici
¶ non malis sed bonis. nibil ergo debeo mol-
tus sum patribus vestris: pr̄ter
caleph filium iephone. ipse enim
¶ m̄ete ¶ xpi carnē.
videbit eā. et ipsi dabo terrā quā
¶ imitatoribus. ¶ obedien-
calcauit. et filius eius quia securus
do credendo.
est dominum. **N**ec miranda indi-

gnatio in populum: cu[m] mibi quo
T[em]p[or]e iurgantes ad aquam contradictionis.
q[ui]ratus dominus propter vos
S[ecundu]m lex nemine[m] ad perfectum duxit.

dixit: *Nec tu ingredieris illuc. s.*
s ihesus verus. i xps nō venit legē solue
iosue filius nun minister tuus ip
re: sed adimplere.
Se intrabit pro te. hunc exhortare
t electōe gratie. i s In domo patris mei mā.
z robora. z ipse terraz sorte dñi
m.s. i gentiles pauperes spū quos
dat israheli. Daruuli vestri de q
desperatus. s a dyabolo
bus dixistis q captivi ducerētur
s non serui. s dei. s dyaboli s fui
z filii qui hodie boni ac mali igno
stis aliqui tenebre: nūc autē lux in domino.

libero arbitrio
rant distantiaꝝ ipsi ingredientur
per gratiaꝝ. viuentium vel meipsuꝝ. et eternuꝝ
et ipsis dabo terrā et possidebūt
eam: vos autem reuertimini et abi-
te in solitudineꝝ per viam maris
rubri. et respondistis mibi. pecca-
uimus domino. ascendemus et
pugnabimus sicut precepit domi-
nus deus noster. **L**unḡ instructi
fidētes.
armis pergeretis in montem ait

nibi dominus. dic ad eos. **Noli-**
s un motē superbie **s** ego hūlitas.
te eſer dire uoc pueritias. **Noli-**

S qui superbi inobedientes. **S** prostrati.
enim **s**um **v**obiscuz ne **c**adatis co
sdemonibus **s** qui **t**ribulat me. exul. f. m. f.

5 consulendo.
ram inimicis vestris. locutus suz
5 aure cordis.
et non audistis. sed aduersantes
5 qui i me loquebatur 5 qui se exaltat hu.
imperio domini. et tumetes super
5 pfectio in peius. 5 superbie.
bia ascendistis in montem. Itaqz
5 de insidiis. 5 amaricás. i. dyabolus
egressus amoreus qui habitabat
5 superbie.
in montibus. et obuiam veniens
persecutus est vos sicut solent a-
5 ignitis iaculis. 5 gladio spirituali. 5 squa-
lore viciorū que hispida et horrida.
pes persequi. et concidit de seyr vs
5 anathema. 5 a superbia. 5 q̄i penitentes.
q̄ horma. Luncz reuersi plorare
5 auditu fidignos.
tis corā domino non audiuit vos
5 nō sue
nec vocī vestre noluit acquiescere
5 humiliati.
Sedistis ergo i cades barne mul-

to tempore.

Dilecti
inde venimus i so
litudinem que ducit ad mare ru
brum sicut mihi dixerat domin⁹
et circuimus montem seyr lon
go tempore . Dixitq⁹ domin⁹ ad
me. Sufficit vobis circuire mon
tem istum. Ite contra aquilonem
et populo preceipe dicens : Transi
bitis per terminos fratrib⁹ vestro
rum filiorum esau qui habitant i
seir . et timebunt vos . videte ergo
diligenter ne moueamini contra
eos. Neq⁹ enim dabo vobis de
terra eorum quantum potest yni
us pedis calcare vestigium . quia
in possessionem esau dedi montes
seir . Si hoc erat scilicet ab eo pauperrima

candida transmissa ascōmunt.

Laendum est ne murmura ntes contra dñm ascendam⁹ in monte superbię: putantes nos p̄prijs viri bus saluari posse: ne continuo tradamur amozreis i. demonibus. // C. II.

Drofectioꝝ ēc. Hilb. In alijs libris exposita trāscurrim⁹: ut i his
q̄ exponēda sunt immoremur.

Montem seyr. **S**eyr est mons in terra edom; in q̄ habitavit esau

dei ē virtutem; sicut
moyses cum petram
percussit; de virtute
dei dubitauit. Sed
petra percussa manu
uit aqua et plaga xpi
reddita est credenti-
bus vita. petra enim
erat christus. Hanc
carnalem de christi
diuinitate desperati-
onez in ipsius christi
altitudine dominus
iubet mori; dum moi-
sen in monte mori p-
cipit. Petra ei xpus
mons christus. petra
humilis fortitudo mōs
eminens magnitudo
De hoc monte dicit
non potest abscondi
cinitas supra montē
posita zc Prudētia
carnis viuit: cū tanqz
petra percussa cōtem-
nit in cruce hūilitas
xpi. Prudētia car-
nis morit: cū tāqz mō-
tis eminētia xpus ex
cel⁹ agnoscatur.

Cunctis instru-
ctis ar. xc. Hec sua
buanā punit in pībā
q̄ de suis virib⁹ p̄su-
mit. nec ī dei cōdīt
potētia. Amorēt enī
. i. amaricātes. hostes.
sunt spiritales; q̄ ba-
bitāt ī mōtib⁹ supbie
z p̄sumptuosos necat
de leir vſq̄ horma. i.
a squalore rīcioꝝ vſ
q̄ ad dānatōꝝ p̄gen
rū. **S**er nāq̄ pilos⁹
horma iterptat ana
thema. **Q**uisq̄ cī vi
cioꝝ sordibus nō me
tuit pollui: hūc nō
ē p̄ meritis ignib⁹ ge
bēnē tradi. **D**ēmōes
nanq̄ volūt nos ipii
care cupiditatib⁹ ter
renis. z si p̄seueram⁹
in peccatis: z ī montē
supbie ascendere nō
desistim⁹: ignitis ia-
culis p̄cidūt z perdu-
cūt ad anathema per
petuū. **I**ō nō km pe
lagianistas de nrā
p̄sumant potētia. s̄
ifirmitatē nrāz p̄side
rātēs. dño per oia ob
seq̄mūt: vt superatis
hostib⁹ celestia vaf-

Dolibus celestis patre

pituitary

in regione gebalena
ubi habitauit ante
chorreus: quē interfec-
tit chodorlaomoꝝ. q
ab esau piloso ⁊ his-
pido. seyr. i. pilosi no-
men accepit Chorrei
sicut ceteræ gentes q̄s
supauerunt q̄ de p̄i
arcbarum semine de-
scenderūt: malignos
spiritus vel vicia ex-
primunt: quē illi exi-
pare possunt. q̄ sanc-
torum patrum vesti-
ḡis ⁊ doctrinis insi-
stunt. ⁊ spiritalē mili-
tiam sub rege christo
agunt. de qua dicit.
Pon est colluctatio
vobis aduersus car-
nem ⁊ sanguinem: s̄z
aduersus princiꝝ ⁊ po-
testates zc.

Filius loth tra-
didi ar in pos. zc
Ar metropolis emo-
abitarum super ripa
torrentis arnon. oly
possessa a gete veter-
rima enim postea re-
tenta a filius loth i.
moabitis subulis ac
colis. **H**ec ostenditur
hodie in vertice mon-
tis: torrens vero per
arrupta descendens:
in mare mortuū fluit
All. Ar interpretatur
Inscitavit. **E**mim.i.
terribiles. **H**i sunt de-
mones qui lites susci-
tant. et contentoes. et
tela nequitie parant
contra fideles. **E**nach
quocqz de stirpe
enach procreati: et gy-
gatibus proceritate
equati: sicut nomen su-
um significant dymo-
nes. **N**az monile col-
lo sublimi interpretā-
tur. **S**uperbie enim
fastu elati. omnes mi-
litie sue paraturam
asscribunt proprie vir-
tuti. **I**deo illis facile
cedunt: qui in virtu-
te dei confidunt. et
cum psalmista dicunt
Fortitudo mea: et
laus mea dñs zc.

De cades bar
ne. Hiero². Cades
barne est locus in de
serto : qui coniungit
civitati petre in ara
bia rbi occubuit ma
ria . et moyses rupe p
cussa aquam sitiensi
populo dedit. Mon
strat usq² hodie ibi
dem sepulcrum mari²

z comedetis aquam emptaz hau-
rietis z bibetis. **D**ominus deus
tuus benedixit tibi in omni opere
manuum tuarum. nouit iter tuus
quomodo transieris solitudinem
hanc magnam per quadraginta
annos habitans tecum dominus
deus tuus. z nihil tibi defuit. **C**ū
^{s cōsanguineos.}
q transissemus fratres nostros si-
^{s frātris iacob.}
lios esau qui habitant in seyr: per
viam campestrem de elath. et de-
asyongaber venimus ad iter qd
ducit in desertum moab. **D**ixitqz
dominus ad me **N**on pugnes cō
tra moabitas. nec ineas aduersū
eos prēlium. **N**on enim dabo ti-
^{s moabitis.}
bi quicqz de terra eoꝝ quia filius
^{s interpratatur suscitauit: q nūc metropolis.}
loth tradidi iar in possessionem.
^{s .i. terribiles.}
Emim primi fuerunt habitatores
eius populus magnus z validus
^{s fortū. s monile collo sublimu-}
z tam excelsus: vt de enachim stir-
pe quasi gigantes crederentur. et
essent similes filiorum enachim.
Deniqz moabite appellat eos emi
In seyr autem prius habitaue-
^{s vel horri s horribiles enorūtate corporis.}
runt horci. quib⁹ expulsis atqz
deletis. habitauerunt filii esau si-
^{s vel. pimiliōis.}
cut fecit israhel in terra possesso-
nis suę quam dedit illi dominus
Surgentes ergo vt transiremus
torrentem zareth venimus ad eū
Tempus autem quo ambulan-
mus de cades barne vsqz ad tran-
situm zareth triginta octo annoꝝ
fuit. donec consumeretur omnis
generatio hominum bellatorum
de castris sicut iurauerat domin⁹
cuius manus fuit aduersum eos
vt interirent de castorum medio

Dostq; ante3 vniuersi ceciderunt
pugnatores locutus est dominus
ad me dicens: **T**u transibis ho-
die terminos moab. vrbe3 nomi-
ne ar. et accedens in vicinia filio3
ammon. caue ne pugnes contra
eos. ne mouearis ad preliu. **N**o
enim dabo tibi de terra filiorum
ammon. quia filii3 loth dedi eam
in possessionem. **T**erra gigantiu3
reputata est. et in ipsa olim habita-
uerunt gygantes. quos ammoni-
te vocant zozomimim popul3 ma-
gnus. et multus. et procer3 longi-
tudinis. sicut enachim quos dele-
uit dominus a facie eoru3. et fecit
illos habitare pro eis. sicut fece-
rat filii3 esau qui habitant in seyr
delens horreos et terram illoru3
eis tradens. qua3 possident usq;
in presens. **E**uq; quoq; qui ha-
bitabat in aserim usq; gazam' cap-
padoces expulerunt. qui egressi
de cappadocia deleuerunt eos. et
habitauerunt pro illis. **S**urgite
et transite torrentem arnon. **E**cce
tradidi in manu tua seon regem
esebon amozreorum. et terram ei3
incipe possidere. et committe ad-
uersus eū prelium. **N**odie incipi-
am mittere terror3 atq; formidi-
nem tuam in populos qui habi-
tant sub omni celo. vt audito no-
mine tuo paueant. et in morem pe-
tientium contremiscant. et dolo-
re teneantur. **M**isi ergo nuncio
de solitudine cademoth: ad seon re-
gem esebon verbis pacificis di-
cens: **T**ransibim9 per terrā tuā
s dyabolū.
s que dicitur in baptismo.

Dicit ergo nūc zc. All. Deon dyabolum significat quod est germen inutile. vel arbor infruituosa. vel elatus. Is rabel populum christianum; qui per viā mundi huius cupit transire; et ad celestia regna peruenire. hic mittit ad leon xibis pacificis promittens se non habitaturum in terra eius; sed tantum transitum et regali via incessurum. Hoc quisq; promisit cum primum ad aquā baptismi peruenit; et prima fidei signacula suscepit. Abrenunciant enim dyabolo et pompis eius et operibus eius. et oī servitio. et voluptatibus eius. Hoc est quod dicitur: quia is rabel non declinabit in agrum eius. vel in vineam eius. et aquam de lacu eius non potabit. i. disciplinā vel astrologie. vel magice. vel cuiuslibet doctrina que contra pietatez est: amplius non sumet. Sed bibet de fontibus salvatoris. non derelinquet fontem aquae vivae: ut bibat de fonte leon. sed icedet via regia que est christus. qui dicit Ego suz via veritas et vita et rex. Et illud Deus iudicium tuum re. da. Non declinabit in agrum. neq; in vineam eius. ad opera. s. vel ad prauos sensus eius. Amorez loquentes interpretantur. vel amaricantes quia deum ad amaritudinem provocat: et in verbis tantum confidunt. ut poetæ. astrologi. philosophi: qui inania loquuntur. Regnum autem dei non est in sermone: sed in virtute. Voluntates cum pace transire et pacifici esse etiaz cū inimicis pacis. Et eo magis principes mundi offendunt: quo secum illo nolle morari dicunt. nec aliquid

Deuteronomium

C. III.

eius contingere. In de exacerbat magis persequitur pericula suscitat cruciatus intentat congregat populi suum exigit pugnare aduersus israel. Populus eius sunt principes et indices mundi cuncti nequitie ministeri qui persequuntur populum dei sed et ipse venit in iasa: quod interpretatur mandati impletio. Qui ei ad expletorem mandato regi venerit: seon vel exercitu eius seu entem non timebit. Mandata enim dei complere est dyabolus et exercitum eius superare. Sic ei contenterit deus satan sub pedibus nostris et dat nobis potestiam calcandi super serpentes et scorpiones et super omnem virtutem inimici.

Dquia indurauerat longa patientia: non corrigendo unde in exodo. Ego indurauis cor pharaonis et in p. Conuerit cor eorum ut odi rent populum eius. Et vero induratos ad dicitur: ut traderet in manus tuas sicut nunc vides. Dixi dominus ad me. Ecce cepi tradere tibi seon et terram eius: in cipe possidere eam. Egressus est dyabolus. Fidelibus et demonibus vel in seon obuiam nobis cum omni potestate visibilis. Et quod est completum mandatorum pulo suo ad prelum in iasa: et tradidit eum dominus deus noster nobis. Percussimus est eum cum filiis suis et omni populo suo. Luctas et urbes in tempore illo cepimus in eo quod mali erat: et verte ipsius et non erat. Interfectis habitatoribus earum viris ac mulieribus et parvulis. Non reliquimus in eis quicquam absque iumentis: que in partem venere predantium et spoliis urbium quas cepimus ab aroer que est superbia ipsetas et oia que dyabolus singgerit. Sed ubi virtus est fortis: et vasa eius direpta: facti sumus ciuitates israel hereditas sanctorum: excisa prima arbores infructuosa: et delecto elato rege: et regnante in nobis mansuetus: qui dicit. Discite a me quod

publica grademur via non declinibus. Ut numeri iusti. habimus neque ad dexteram neque ad sinistram. Alimenta precia vnde nobis ut vescamur aquam pecunia tribue: et sic bibemus. Tantum est ut nobis concedas transitum sicut fecerunt filii esan qui habitat in seyr: et moabit qui morantur in ar. donec veniamus ad iordanem et transeamus ad terram quam dominus deus noster daturus est nobis. Noluit quod seon rex esebon dare nobis transitum quia induerat dominus deus in iherosolima fortiter: quod in malo accipitur. Conuerit cor eorum ut odi rent populum eius. Et vincendat cor illius ita ut traderetur in manus tuas sicut nunc vides. Dixi dominus ad me. Ecce cepi tradere tibi seon et terram eius: in cipe possidere eam. Egressus est dyabolus. Fidelibus et demonibus vel in seon obuiam nobis cum omni potestate visibilis. Et quod est completum mandatorum pulo suo ad prelum in iasa: et tradidit eum dominus deus noster

quam non accessimus: et cunctis que adiacent torrenti iebach et urbibus montanis. vniuersisque locis a quibus nos prohibuit dominus deus noster.

C. III.

Taqzouer si ascendimus per iste basan. Egressus est rex basan in occursum nobis cum populo suo ad bellandum in edrai. Dixitque dominus ad me. ne timeas eum: quod in manu tua traditus est cum omnibus populo ac terra sua. facies quod ei sicut fecisti seon regi amoraeorum qui habitauit in esebon. Tradidit ergo dominus deus noster in mandibulis nostris etiam og reges basan et vniuersum populum eius. percussimus quod eos usque ad intermissionem vastantes cunctas civitates illius uno tempore. Non fuit opidum quod nos effugeret. Exaginta urbes et omnes regiones quod est maledicta sublimitas. argob regni og in basan. Cuncte urbes erant munitae muris altissimis portis et vectibus: atque opidis innumeris que non habebant muros: et delevimus eos sicut feceramus seon regi esebon. disperdentes omnem civitatem viros quod est subleuans. lacrimam. infirmas cogitationes. quod ac mulieres ac parvulos. Ipsiles servito dei vires. ornatus verbis menta autem et spolia urbium dirupuimus. Tulumque illo in tempore terram de manu duorum regum amoraeorum qui erant trans iordanem a torrente arnon usque ad montes hermon que sydonij saron vocatur

mitis sum et humiliis corde et locorum conuenient. Aroer namque subleuans interpretatur. Arnon acerius tristis. Ha laad acerius testionis. Ab aroer quod est super ripam torrentis arnon et. Quia ois persona cuiuslibet dignitatis fastu supbie vel populo confidens mundana: cu persecutoribus qui varijs tribulacionibus christi annos angustat. usque ad hereticorum cecilia bula: quod tellionis scripturarum depravatis contra ecclesias pugnat sed resistere non possunt: traditum vici et manus sanctorum cum habitaculis suis.

Itaque conueristi as. Ad og regem basan: nec legatos dignos mittere: nec transire per terram ei petere primus colligunt cum eo: supantes eum et populum suum. Basan interpretatur turpitudine. Verito nec legati mittuntur ad gente istam nec transitus petunt: nullus ei transitus det nobis vel ascensus ad turpitudinem: quod statim ex pugnanda et oino cauenda est. Cumque interpretatur conclusio: carnalia significat: quo rurum desiderio aia excluditur et separatur a deo. Adversus hunc sic est belum: ut nullus relinqtur vici. Nullum enim optet relinquir in regno turpitudinis. Hunc ei turpia refecari: ut honesta et religiosa possint edificari. In regno seon vel moab hoc precipit. Forte ei ex illis aliqd nobis opit: quo multplex plenus vita vobis egit alioquin deberemus exire de hoc mundo. De basan vero. id est turpitudine nihil relinquius. quod nibilo est dignus. Honestus ei esse non potest quod turpe est.

Seragita urbes et duplo rem sensu confirmat. Sexagenarius qui per numerus sicut senarius perfectio significat.

Bene autem sicut vobis memorat vastata sicut in regione og regis basan. i. dyaboli: qui est rex turpitudinis: quod perfecte oim vicioz dele et statonem destruenda esse significat. Argob i. maledicta sublimitas terrena superbius significat: que in filio israel regnat. Destructis viibus viros ac mulieres ac pueros dicit interfectos. instrumenta et spolia direpta. quia iunctio dyabolica supata quicquid lasciuu[m] senserim: cum puulis cogitatibus zelo dei est ceterum. Quicquid autem in similitudine puri sensus vel membrorum ornatus servitio dei aptum inuenientur reservare debemus? Terra quod possumus. i. t. i. Greg. Vnde militi in ecclesia quod parvulus esse despiciunt: et in loco humilitatis constituti: immanes apud se esse non desistunt. hi honoribus extolluntur. voluptatibus perfruuntur: rerum multa plicitate dilatantur. preesse et timeri appetunt: recte vivere negligunt: et recte vite famam habere concipiunt. Si qua tu fidei temptatio exurgat: verbis et clamoribus eorum defendunt: et celestem patriam vendicant: nec tam amant. Tales filii ruben et gad. et in media tribus manasse se exprimit: qui multa pecora et iumenta possident: terrasque a pestre ultra iordanem cōcupiscunt: et in terra promissionis hereditatem habere nolunt: dicentes terram quam percussit dominus in conspectu filiorum israel regis omnis vberim est. Qui iumenta plurima possident nolunt transire iordanem. Quia quos multa mundi impedimenta occipiunt: celeste non requiriunt habitatores: sed si des quae tenet spiritus: nunc scipiat ipsos ne otio torpescant: ne ex emplo suo a labore et longanimitate alios retrahant. Vnde eis per moysen dicitur: Numquid et fratribus vestris ibunt ad pugnam: et vos hic sedebitis: cur subuentis mentes filiorum

et amorrei sanir. Omnes ciuitates que sitae sunt in planicie et vniuersam terram galaad. et basan usque ad selcha et esdrai ciuitates regni og in basan. Sol quippe og rex basan restiterat de stirpe gigantum et monstratur lectus eius ferreus qui est in rabath filiorum ammon magnitudinem eius commendat. Noui enim quod plura beatissima pecora. et in urbibus remanere debebunt quas tradidi vobis donec requiem tribuat dominus fratribus vestris: sicut vobis tribuit: et possideant ipsi etiam terram quam datus est eis trans iordanem. Tunc reuertetur unusquisque in possessionem suam quam dedi vobis. Iosue quoque in tempore illo precepit dicens: Oculi tui viderunt quae fecit dominus deus vester: duobus his regibus sic faciet omnibus regnibus ad quae transiit. Ne timeas eos. Dominus enim deus vester pugnabit pro vobis. Precatusque sunt dominum in tempore illo dicens: Domine deus tu cepisti ostendere seruo tuo magnitudinem tuam manumque fortissimam. Neque enim est alius deus vel in celo vel in terra qui possit facere opera tua. et comparari fortitudini tue. Transibo igitur et videbo terram hanc optimam trans iordanem. et montem libanum. hic est mons phenicus terminus iudee contra septentrionem. istum egregium et libanum. Iuratusque est dominus mihi propter vos: nec exaudiuit me: sed dixit mihi. Sufficit tibi: nequaquam ultra loquaris de hac re ad me. Ascende cacumen fasge et oculos

israel: Sed quod enim belavit non defendere fidem quam consistunt ad certamem peractam: eam quod non sibi sed proximus vendicavit. Vnde ad moysen dicitur: Saulus ouibus fabricabimus te: ad iungunt armati et accipi per gemmam ad plumbum. Vox ergo terrae per missionis ab hostibus liberant et relinquunt et ad pascenda iumenta ultra iordanem pugnant. Quia contra fidem baptismatis toto defiderio perituri inserviunt. Sic enim pugnant ut pinguis et pinguis extra terram per missionis deponant in quibus habent ascensum. Ideo quod ad eam pugna redit ab altitude montium: quia a specie celestium et extra terras probruta animalia nutriuntur: vanas desideria et irrationalibus animi motus.

Rubet et Aug.

Rubet primogenitus iacob licet contumaciam eruerit thorum eius. Manasses quoque cuius dimidia tribus extra iordanem remanet: et quis de egypcia natu primo gentilis est. Itaque praecepit plumbum delignatum: qui non per verum ibelus: sed per moysen extra iordanem sortem accipit et priores: et extra iordanem et sequentem a ceteris. Iumenta inquit et pecora multa sunt nobis. Hac causa prior populus ad terram fluentem lacte et melle non potest retinere: nec verbis factus carnem cognoscere. Animalis enim non percipit que sunt spiritus dei: sed compatur in mentis insipientibus pro quibus hereditatem accipit extra iordanem terram scilicet duorum regum. Non enim potuit moyses nisi duos tantum interficere reges: quorum terram habentibus pecora multa dividere. Israhel divisa terram bis qui transierunt iordanem: habentibus quidem pecora: sed non tanta que retineant eos ultra iordanem: sed cum ipsis mulieribus et infantibus contendunt

transire: et ad partem percutere.

Precepit iesu Christus: Quia dispensatio factum est: et nos qui est typus legis introduceremus populum in terram promissionis: quia quialet nominis ad perfectum additur. John autem interpretatus est: Et si unus emis populum suum salutem: conseruantur dur et perdurantur. Et si unus emis populum suum salutem: conseruantur dur et perdurantur.

Nec est alia ratio: Non est autem ratio: tanquam gloria dignitas.

Deuteronomium

C. III.

transire: et ad patriam
peruenire,

Precipe iosephus et allegorice. Magna dispensatio dei factum est. ne moyles qui est typus legis introduceret populum in terram promissionis. quia lex nemine ad perfectum adduxit. Iosue autem typus christi qui salvator interpretat. Christus enim populum suum saluauit. conuenienter dux et princeps in terram promissionis introduxit.

Non addetis ad uerbum. Dicit norma equitatis et omnis heres perit. Verat enim recte doctrine aliquid praeceps intendens addere vel aliqd punitatis subtrahere. Via enim regia incedendii est. non ad dexteram vel ad sinistram. Quia recte via domini: et iusti ambulabunt in eis. Similiter ait iohannes. Si quis apposuerit ad hunc: apponet deum super illum plagas scriptas in libro isto. Si quis diminuerit: auferet deus partem eius de libro vite.

Nec est alia. Non est alia nationem grandis dignitas

tuos circumfer ad occidentem et ad aquilonem. australiter et orientem. et aspice. Nec enim transibis iordanem istum. Precepit iosephus et corroborata est: atque confortata: quia ipse precedet populum istud et dividet eis terram quam visurus es. Mansimusque in valle contra fanum fogoz.

C. III.

Tunc israel audi precepta et iudicia que ego doceo te. ut faciens ea vivas. et ingrediens possideas terram quam dominus deputrum vestrorum daturus est vobis. ^{† Sicut scribit et pharisei: qui propter traditores suas reliquerunt preceptum dei. † Non prohibet veritatem veritati addere: sed falsitatem oino removet.} Non addetis ad uerbum quod vobis loquor. nec auferetis ex eo. Custodite mandata domini dei vestri que ego precipio vobis. oculti vestri viderunt omnia que fecit dominus contra beelphegor quo modo contriverit omnes cultores eius de medio vestri. Tlos autem qui adhaeretis domino do vestro viuitis universi usque in presentem diem. Scitis quia docuerimus vos precepta atque iusticias sicut mandauit mihi dominus deus noster. sic facietis ea in terra quam possessuri estis. et observabitis et implebitis opere. Nec enim vestra sapientia. et intellectus coram populis. ut audientes universi precepta hunc dicant: En populus sapiens. et intelligens. gens magna nec est alia nationis grandis que

^{† Manifeste apparetur deos appropinquantes per signa et prodigia auxiliando sibi sicut deus noster adest cunctis obsecrationibus nostris. Que est enim alia gens. sic inclita: ut habeat at ceremonias iusta et iudicia: et universam legem quam ego proponebo hodie ante oculos vestros. Custodi igitur temet ipsum. et animam tuam solicite. ne obliuiscaris intercessum. verborum que viderunt oculi tui. et ne excidant de corde tuo cunctis diebus vite tuae. Docebis ea filios ac nepotes tuos. die in quo stetisti coram domino deo tuo in orebe. quando dominus locutus est mihi dicens: Congrega ad me populum ut audiat sermones meos. et discat timere me omni tempore quo viuit in terra. doceatque filios suos. Et accessistis ad radices montis qui ardebat usque ad arietum quod aqua diluvii occupauit. celum. erantque in eo tenebre et nubes et caligo. Locutusque est dominus ad vos de medio ignis. vocem verborum eius audistis. et foras imitari sculpede facheris ydolum tibi. ma penitus non vidistis. Et ostendit vobis pactum suum quod precepit ut faceretis. et decem verba que scripsit in duabus tabulis lapideis. Nibique mandauit in illo tempore ut dicerem vos ceremonias. et iudicia que facere debetis in terra quam possessuri estis. Custodite igitur solicite animas vestras. Non vidistis aliquam similitudinem in die qua locutus est dominus vobis in orebe de medio ignis. ne forte decepti faciatis}

te feliciter dono: non multitudine populi rum. Nec enim gens indeorum numero vi cebat alias gentes: aut potestia. Sed per trum prerogativa: et dignatione divina.

Que viderunt. Videlicet inter omnes sensus optinet principatum: ideo pro omnibus sensu ponitur.

Sculptā similitudinez aut imāginem. **A**ug. For sitan his duob^o vobis vñā rem sig nificant. **V**el simili tudinem vocavit stra tuam: vel simulacru mō ex alio hominis liniamentis imitādo expressum. **Q**d enim tali exp̄ssione fit: imāgine dici nemo dubi tauerit. vt sit omnis imago similitudo. s̄ non pueritū. In genimis enī similitibus. similitudo est cuiuslibet ī altero: nō imago. sed si patri simili sit filius: recte imago dicitur. vt si pater. p̄ totipus. i. prima figura: vnde illa imago expressa videat. **H**a rum imaginum alię sunt eiusdem substātē vñ filii: alię nō. vt pictura. **V**nde illud qd scriptum ē. **F**ecit deus hominē ad imāgine suam: sic intel ligendū est. vt nō sit eiusdem substātē imago: que facta est. **S**i enī eiusdem ē: nō sc̄ sed genita diceretur. **D**vero nō addidit z similitudinez. sicut superiō: iō factū vide tur: qz vbi imago: et similitudo. **V**nde et hic moyses similitudinē et imaginē fieri phibit. In decalogo ā nullā faciēdaz ē similitudinem dī: nec imago memorat. **S**i enī nō sū similitudo nec imago. **Q**m̄ si imago: z similitudo. **D**eniḡ rbi phibuit similitudinem: z imāginez. **H**omines intel ligē voluit; rbi simili tudo fieri pōt: nō b^o ant illi p̄p̄ie: sed cu insibz: z imago. i. b^o p̄p̄ie vel illi hoīs. **L**ū vero dī irrationabilib^o āstantib^o dī ceretur: solā similitudinez dixit. **N**emo enī vñā canem sibi cōstī tuit: vel hñō: quem intuēs imāginez pingat vel singat: qd de hñib^o vñitātē est. **Q**ui sub. t. m. in. a. zc. Aug. An aquā terraz intelligi voluit: ppter tracta bilē corporētā: sicut

vobis sculptam similitudinē aut s̄ hoc de hñibz. **I**maginē masculi. vel feminē: s̄ hoc de aſilibz. similitudinem omnium iumentoz que sunt super terram. vel auium sub celo volantium atqz reptiliū que mouentur in terra. sive pīciū qui sub terra morantur in aquis. s̄ nec ī celo vidisti similitudinē ne. zc. ne forte oculis eleuatis ad celum videas solem z lunam. z omnia astrā celī. z errore decept^o adores ea z colas que creauit dominus in vñsum. deus tuus in ministerium cūctis gentibus que sub celo sunt. **C**los autem tulit dominus z edurit de fornace ferrea egip̄ti: vt haberet populum hereditarium sicut est ī presenti die. **I**ratuſ qz est dominus contra me propter sermones vestros. z iurauit vt non trāfirem iordanēz nec ingredierer ter ram optimam quam daturus est vobis. **E**cce morior in hac humo non transibo iordanēz. **C**los trāſ ibitis z possidebitis terram egrāgiam. **C**ave ne quando obliuiscaris pacti domini dei tui quod pepigit tecum. z facias tibi sculptaz vel fieri. similitudinem eorum que facere dominus prohibuit quia domi nū pccā pñuit: z reprobos ignib^o gehēne tradic̄nus deus tuus ignis consumēs est: de^o emulator. **E**ti generitis filios ac nepotes: z morati fueritis ī terra: decepti qz feceritis vobis aliquam similitudinez patrātes malum coraz domino deo vistro vt eum ad iracundiaz prouocetis: testes inuoco hodie celum homines. z terram cito perituros vos esse de terra quā transito iordanē pos

sessuri estis. **N**on habitabitis ī ea lōgo tempore: sed delebit vos dominus atqz disperget ī omnes gentes. z remanebitis pauci ī nationibus ad quas vos ducturus ē dominus. **I**bi qz seruietis dijs qui hominū manu fabricati sūt ligno z lapidi. qui non vidēt. nec audiunt. non comedunt. nō odo rantur. **C**unqz quēsieris ibi dominū deum tuum inuenies eum: si tamen toto corde quēsieris. et tota tribulatōne anime tua postqz te inuenierit omnia que p̄dicta sunt. **N**ouissimo autem tempore reueteris ad dominum deum tuum. z audies vocē eius quia de misericors dominus deus tuus est. non dimittet te. nec omnino delebit. neqz obliniscetur pacti ī quo iurauit patribus tuis. **I**nterroga de diebus antiquis qui fuerunt ante te. ex die quo creauit dominus deus hominē suū ī interrogate subandis. **A** summo celī vñqz ad summum eius. si facta est aliquando huiuscmodi res. aut vñqz cognitum est: vt audiret populus vocem domini loquentis de medio ignis. sicut tu audisti et vidisti. si fecit dominus vt ingredieretur et tolleret sibi gentem de medio nationum. per temptaciones signa z prodigia atqz portenta. per pugnam z robustam manus. extentumqz brachiaz. z horribiles visiones. **J**uxta omnia qz fecit p̄ vobis dominus deus vester in egip̄to videntibus oculis

ibi. **F**ecit de^o celuz z terrā z ibi. Auxiliū meū a domino: qui fe. c. z. t. **A**n ideo dī cū est sub terra. qz nisi quis terra sup̄ior ē: habitari ab hñibz: z animalia terrena nō posset h̄e.

Que creauit do. d. zc Aug. Nō ita dictū est tanqz de us p̄cepit ea a cunctis gentibus colit: a solo populo suo nō colli. sed qz p̄ficerit gētes culturam exhibut: z tñ p̄ficiens creauerit. populū re tro suū futurū esse qui ista nō coleret. **V**el intelligatur vñs: qz mendatur in genesi ut sint in signis z tē poribus z diebus et annis quē vñsum com munē h̄t populū dei cū omnib^o gentibus: sed non cultum quē h̄t alię gentes.

Sculptam si militudinez. **A**ugust. **H**ic generaliter loquēs similitudinē posuit. imaginem tacuit. qz si nulla similitudo. nec imago.

Celum et terram. **M**ethonomicos. per id quod continet: id quod cōtinet significat.

Nouissimo āt **C**onuersione israel ad fidem christi pñnciat. vt postqz plenitudo gentium intraverit: omnis israel salpus fiat.

A summo celī zc. Augustin. **L**ur non dicerit similiter a summo terre vñqz ad summūz terre: difficile est dinolcere. si cut z in euāgelio rbi dicitur: **C**ongregabuntur electi a summis celorum vñqz ad terminos eorū. **S**z forte hic intelligi vñuit. nec in hominib^o nec in angelis auditum esse: quod in populo factum est. sicut sequētia demonstrat. **S**ed qñ intelligere tur illud in euāgelio a summis celoz vñqz ad finitos eoz: cuz hoc de nouissimā electoz p̄gregatōe dicitur.

C. V.
Dominū de
noſter zc. Aug.
An ideo dictū est:
illi non ingrediātū
terra p̄r Dēmī
mortuū fuit: nec p̄v
nent ad hoc testimoniū
tū quē mārcog
mitio facta ē: cū a. a.
annis z ſequā nume
rareur vñqz ad. an
nos aboles ad bellū.
Quā ergo illi locū
tū ē dñs qui bodie
vñuit: an q. p. vñz.
z. a. anno: p̄fira po
tuerū multi tunc ē:
qui hoc meminuerūt
aliqui a pena quam
dñs confitent illis q
numerūt sunt: nō in
trā. ſeruūt pro. ſer
bos vñqz apellat: q
quā. ſt. amō. ſt. amō
z ſupra non cōtrā: cō
dñs ī monte loque
bñf. ſt. amō. ſt. amō
ſent: p̄mētūt nō p̄f
z. a. ſt. ſupra ad
p̄mētūt ſt. ſupra

tuis. ut scires quoniam dominus ipse est deus. et non est alius preter unum. De celo te fecit audire vocem suam: ut diceret te. et in terra ostendit tibi ignem suum maximum. et audisti verba illius domino ignis quia dilexit patres tuos et elegit semen eorum post eos. Eduxitque te precedens in virtute sua magna ex egipto ut deleret nationes maximas. et fortiores te in introitu tuo. et introduceret te daretque tibi terram earum in possessionem sicut cernis in presenti die. Scito ergo hodie et cogitato in corde tuo quod dominus ipse est deus in celo sursum. et in terra deorsum: et non sit alius. Custodique accepta eius atque mandata que ego principio tibi. ut bene sit tibi et filiis tuis post te. et permaneas multo tempore super terram quam dominus tuus datus est tibi. Tunc separauit moyses tres ciuitates trans iordanem ad orientalem plagam ut consugiat ad eas qui occiderit nolens proximum suum. nec fuerit inimicus ante unum et alterum diem. ut ad harum aliquam urbium possit euadere. Bosor in solitudine que sita est in terra campestri de tribu ruben. et ramoth in galaad: que est in tribu gad. et golani basan que est in tribu manasse. Ista est lex quam proposuit moyses coram filiis israel. et hec testimonia. et ceremonie atque iudicia que locutus est ad filios israel. quando egred

si sunt de egypto trans iordanem in valle contra phanum phagor in terra seon regis amorrei qui habitauit in esebon: quem percussit moyses. Filii quoque israel egressi ex egypto possederunt terram eius. et terra regis basan duorum quoque regum amorreorum qui erant trans iordanem ad solis ortum. Ab aroer que sita est super ripam torrentis arnon usque ad montem seon: qui est hermon omnem planiciem trans iordanem ad orientalem plagam usque ad mare solitudinis. et usque ad radices montis fasga.

Ocavitque
moyses omnes israelites: et dixit ad eum. Audi israel ceremonias: atque iudicia que ego loquor in auribus vris hodie Discite ea. et opere complete. Dominus deus noster pepergit nobis cum fedus in orebo. non cum partibus nostris iniit pactum. sed nobis qui imprecentiarum sumus et viuimus. Facie ad facies locutus est nobis in more de medio ignis et non loco sed interpretati officio. verba dei populo: et populi renunciatis deo. Ego sequester et medi fui in deum et vos. in tempore illo ut annuicarem yobis verba eius. timuistis enim ignem et non ascendistis in montem. Et ait. Ego dominus deus tuus qui eduxi te de terra egypti de domo seruitutis. Non est ydolatria prohibetur. quae nihil latet. habebitis deos alienos in prospectu meo. Non facies tibi sculptile. nec

sent que facta et dicta sunt. videre. et audire. et memoria retinere. **F**acie ad faciem lo. et. Augusti. **P**aulo an ammone recurauit quod nullam similitudinem viderit sed sola vocem de meo ignis audierint. Sed forte propter regem evidenter: et quodammodo divinam maiestatis presentiam: de qua dubitare nemoposset: his verbis vobis est. **P**otest similiter intelligi quod dictum est moylen facie ad faciem cuius domino locutum: ut neceps preter ignem aliquid viderit. **S**i amplius aliquid (Scriptum est enim cum intrassis nebulas; ubi erat deus) non tamen mortalibus oculis vident substantiam dei. **V**nde postea ait. **D**estende mihi te ipsius: ut scienter videam te. **N**os autem qui nunc videmus per speculum in enigmate: in fine facie ad faciem videmus. **V**nus. **T**unc autem cognoscitur sicut et cognitus sum. ut scilicet pfecte nunc deus hoc non sit; sed sicut deus ita tunc perfecte noscat homo deus: sed sicut homo homo. **N**eque enim quod dictum est. Estote perfecti sicut pater vester celestis perfectus est. Ideo equalitate patris quam filius habet sperare debemus: quod nis aliqui hoc speraverunt.

Inter uos et deum et. Augusti. **L**anque dominus est in loco. et in more: unde et illi voces audiabantur qui uebras totus. nec per locum intercalata propinquat aut recessit. **S**ed demonstrantes eius in creatura que non est quod ipse: non aliter humanis sensibus exhibetur. **N**on fuit ergo moyses medius loci intercallo: sed per eum placuit populo audi re cetera dei verba: postquam territus est: audiens de medio ignis vocem dei dicentis decalogum legis.

Creddens inī.
pa. xc. Ili. Dunt q̄
ita edisserant: vt ad
animā humānā sen-
tentia veritāt. **P**rez
in nobis lenē puncū
sensuum. et incentiū
vicioꝝ eē dicentes: si
liuꝝ vero si cogitatō
peccatū concepit. ne
potē si conceptōnem
opere ppetraueris. p
nepotē si in perpetra-
tis glorieris. fm illud
Impī cum in pfun-
dū maloꝝ venerit: cō-
temnit. **V**el sic pōti
telligi q̄ tantę misse-
ricordię sit: vt nō sta-
tim puniat: sed sente-
tiā dñi differat.
His qui ode-
runt me xc. **H**is
s. qui hereditaria ī-
pietate deum oderūt
Peruersum est enī
peccata patrū filijs n̄
peccantibus imputa-
ri. **C**um per ezechie-
lem dictum sit. **Fili⁹**
non portabit iniqui-
tatem p̄is xc.
Non usurpa
bis no. d. d. t. xc.
Primū mādatuꝝ
ad patrē pertinet: q̄
dicitur in sequētibus
Audi israel. domi-
nus deus tuus deus
vnuſ est. vt hoc. s. au-
diens vnuſ deum pa-
trem colas: non mul-
tos deos luscipias.
Hcdm pertinet ad fi-
lium. de quo hic dici-
tur: **N**ō assumes no-
men dei tui inuanuꝝ
. i. n̄ estimes creaturā
eē dei filiū. **D**is enī
creatura subiecta est
vanitati. **S**z credas
enī equalēm patri. de-
um deoꝝ. deū apud
deum. per quē oia fa-
cta sunt. **L**erciuꝝ ad
spirituꝝ: cuius dono
requies eterna pmit-
titur. q̄ ei spūſſancꝝ
dicitur: iō septimū di-
em sanctificauit de⁹.
In alijs ei dieb⁹ ope-
rum sanctificatio nō
noīatur nisi in fabba-
to: i quo requieuit te-
us. **R**ecte ergo h̄ mā-
datum p̄tinet ad spi-
ritum. in ppter sanctifi-
catōis nomen. tū pp-
ter eternā requiē ad
donum sanctispiriꝝ
pertinentem. dicitur enim sic: **M**emento vt viem sabbati sanctifices. sex
diebus operaberis zc. In opere sex dierum videtur sex milium annorum
operatio signari. In septimo tēpus eterne quietis; in quo post bona ope-
rare diem sabbati. **D**onora

S carnalem vel spiritualem. s ad litteram. vel
deum. et ecclesiam.
patrem tuum & matrem sicut pre-
cepit tibi dominus deus tuus: vt
s vita eterna p qua laborandum est.
longo vias tempore. & bene sit
s viventium
tibi in terra quam dominus deus
t s gratis. s Qui odit fratrem suum homicida
est s Re vel voluntate. vel subtrahendo quod po-
tes prestare.
tuus datus est tibi. **No** occi-
s Adulterium prohibet carnale vel spirituale. forni-
catio est idolatria. et scripturarum expositio pua.
t s acu vel habitu. vel avaricia omisisti talenti.
des neque me hababeris furtum q
non facies. **Nec** loqueris contra
s pessimum genus medacii. s falsitatem inter-
dicit.
proximum tuum falsum testimoni-
s Sola voluntate. Qui viderit mulierem ad co-
cupiscendum: mechatus est eam.
nium: **Non** concupisces uxores
proximi tui. non domum. non a-
grum. non seruum. non ancillam
s decimo mandato omnis rei cupiditatem inter-
dicit s ambitone. et cupiscentia damnat.
non bouem. non asinum. & vni-
uersa que illius sunt. **Nec** verba
locutus est dominus ad omnem
nemo excipitur.
multitudinem vestram in monte
de medio ignis & nubis & caligi-
nis in tabulis.
voce magna nihil addes am-
s duo sunt testamenta: duo dilectoris pcepta.
plius. & scripsit ea in duabus ta-
bulis lapideis qua tradidit mihi
Uos autem postq audistis vocem
de medio tenebrarum: & montem
ardere vidistis: Accessistis ad me
omnes principes tribuum & ma-
iores natu atq dixistis: Ecce ostendit
nobis dominus deus noster
maiestatem & magnitudinem suam
Uocem enim eius audiimus de
medio ignis. & probauimus ho-
die q loquente deo cum homine
vixerit hoc. **E**ur ergo moriemur. &
denorabit nos ignis hic maximus?
Si enim audierimus ultra voce
domini dei nri moriemur. **Q**uid

gnificatur in duabus tabulis. vel dilectio dei & proximi: in quibus tota lex pendet & prophete. In una enim tabula tria precepta ad dilectiones dei pertinet. in altera. viij. ad proximi societatem. Lapidē tabule. lapidea

Deuteronomium

indeorum corda sig-
nificant: de quib' di-
citur: **A**uferam a vo-
bis cor lapidem: et da
bo vobis cor carnem
sensibile. s. et intelligi-
bile.

Quis det ta-
e.h.m.zc **V**ult de-
us intelligi gratia sua
hoc beneficium conce-
di: ut in omnibus sit
iusticia dei ex fide; n̄
quasi ex lege propria
Vnde. Auferam eis
cor lapideum: et dabo
cor carneum.i. sensatum
caro enī sensum habet
lapis vero non habet
Et alibi. Idoneos
nos fecit ministros
noui testamenti; non
littera sed spū.

Diliges domi-
num d. t. et Aug? La-
ritas non auferetur;
sed implebitur contem-
plata qd credebat.
adepta qd spabat in
ea plenitudine hoc p-
ceptu implebit. **C**u3
enī inest aliquid car-
nalis concupiscentie
quod vñ p̄tinēdo fre-
uetur; nō omnino ex
tota aia deus diligi-
tur. **N**ō enī caro sine
anima cōcupiscit. q̄
uis caro cōcupiscere
dicatur. q̄ carnaliter
aia concupiscit. **A**uc
autē lex nulla erit in
membris que repug-
net legi mentis. s̄ to
to corde tota aia. to
ta mente diligitur de-
us. **D**ebeuit autē hoi
ista perfectio precipi
quāvis in hac vita n̄
possit haberi. non ei-
recte curritur. si q̄ cur-
rendum est nesciatur
Currimus autē spe-
rādo. credēdo. e. desi-

Dec sūt pre
cepta & ceremonię
atq; iudicia quę mandauit domi

to.c.t.zc.z proximus
tū sicut teipsum. In
bis tota lex pendet z
xp̄herē. Finis ergo precepti dilectō gemina dei. s. z proximi. Q si te totū
intelligas. i. animam z corpus: z proximum similiter totum. (Homo enim
ex anima constat z corpore) nullum diligend arū rerum genus i bis duo
bus pr̄termissum est. Cum enī p̄currat dilectio dei: eins modus prescri
ptus est: vt cetera in illum consfluant. De dilectione tua nihil dictum vi
detur. Sed ubi dictum est tanq̄ teipsum: vt teipsum diligas. nō est p̄et
missuz. Ille aut̄ ordinate diligit: qui quod non est diligendū non diligit
z diligenda diligit. nec plus quod minus est diligendū. nec equalit qd

C. VI.

nus deus vester ut docerem vos
et faciatis ea in terra ad quam trans-
gredimini possidendum ut time-
as dominum deum tuum. et custo-
dias omnia mandata et precepta
eius quae ego precipio tibi et filiis
ac nepotibus tuis cunctis diebus
vite tue. ut prolongentur dies tui
Audi israhel et obserua ut facias.
et bene sit tibi. et multipliceris am-
plius. sicut pollicitus est dominus
deus patrum tuorum tibi terram
omni copia.
lacte et melle manantem. **Audi is-**
rachel dominus deus tuus deus
In maiestate. trinus in personis. Nec habet diu-
sionem. nec recipit solitudinem.
vnius est. Diliges dominum deum
intellexi
tuum ex toto corde tuo. et ex tota
virtute anima tua. et ex tota fortitudine
tua. eruntque verba haec quae ego pre-
cipio tibi hodie in corde tuo. et nar-
rabis ea filiis tuis: et meditaberis
domini vel foris.
sedens in domo tua. et ambulans
foris in oibus. scilicet que egeris.
in itinere. dormiens atque consur-
frat opere compleas: et aliis exempli tribuas
gens. Et ligabis ea quasi signum
ut in memoria habeas. scilicet ut die ac nocte me
in manu tua: eruntque et mouebun-
diteris ea. scilicet cordis.
tur inter oculos tuos. scribesque
ingrediens et egrediens semper ea meditans.
ea in limine et ostiis domus tue.
Cumque introducerit te dominus
deus tuus in terram pro qua iu-
rauerat patribus tuis: abraham
ysaac et iacob. et dederit tibi ciui-
tates magnas et optimas quas
non edificasti: domos plenas cu-
tarum opum quas non extruxisti

nos miseros iſequuntur; q̄ felices ſine compatōe venerātur. Cū aut̄ q̄s in p ſperitate diligat. vel diligitur. icertū eſt an proſpitas; an pſona diligatur. In boīs ei nō agnoscitur amic⁹. et i mal⁹ non abſcondit⁹ inimicus.

Triplicis nature ē aīa. iō iubetur diligere triplicit. Nō vult de^o amo
rē suū p̄tiri; vt sumul diligam^o deū r aux. vel vroxē vel filios. Nemo pōt
duob^o dñis servire. ipse sup oīa diligēd^o; eius dilectio p̄ponitur.

Et ligabis ea zc. Hoc pharisei male interpretantes in membranis decalogi. i. decez verba scribebant. et ligata in fronte portabant. Qd

D euteronomij

vsḡ hodie faciūt ba
bilonij; vt pūtēr re
ligiosi. **Vnde.** Dilā
tant ē philateria sua
z magnificat fibrias.

Illorū nōmen
illius iura. Per
mittuntur iurare p no
men dei; ne forte per
ydola iurantes; z assī
due noiantes; ea co
lere inciperent.

Non iurare iubz
bz p alterū dei nomē
iurare, phibet. Meli
us āt omnino non in
rare; non q̄ mala sit
iuratio vera; bz ne fa
cilitate iurandi in p
iurum cadas. Qui
enī iurat; piurare p̄t.
Qui aut̄ oīno nō in
rat; lōge a piurio ē

Non tempta
bis zc. Deuz temp
tat; q̄ hēns q̄d faciat
sine rōne se cōmittit
piculo experies vñ
possit liberari a deo.

C. VII.

Hentes mul
tas. **S**i. Septē gē
tes sunt septē pācipa
lia vicia q̄ p̄ dei gra
tiā spiritualis miles ex
uperās exterminare
iubet. Maioris nūi
dicuntur; quia plura
sunt vicia q̄ virtutes
In cathalogo dīci
tur septē natōes; i ex
pugnatōe sine nume
ro ponuntur. Sed cū
deleuerit gētes mul
tas co. te. Numerosi
or ēt q̄ israhel po
pulus carnaliuz; qui
multiplicatur de sep
tenario fomite vicio
rum. **D**e castrimā
gia concessio; ebrie
tas. **D**e forniciōne
turpiloquia; scurili
tas; ludicra; z stulti
loq̄a. **D**e phibaria
mendacii; frans; fur
ta; periuria; turpis lu
cri appetit; falsa testi
monia; violentia; in
humanitas; z rapaci
tas. **D**e ira; homici
dium; clamor; z indi
gnatio. **D**e tristitia
rancor; pusillanimi
tas; amaritudo; z de
speratio; z pigracia.
De accidia ociositas
sonnolētia; importu
nitas; inquietudo mē
tis; corporis instabilitas; verbositas; z curiositas. **D**e cenodoxia; contē
tōnes; heres; iactantia; z p̄sumptio nouitati. **D**e superbia; contemptus
inuidia; inobedientia; blasphemia; murmuratio; detracō; z alia plura.

Decum cum maioris numeri sint q̄ virtutes; deuictis tamen principalibus

cisternas quas non effodisti; v i
neta et olineta que non plantasti
z comederis z saturatus fueris;
caue diligenter ne obliuiscaris do
mini dei tui. qui eduxit te de terra
egipti. de domo seruitutis. Domi
num deum tuum timebis z illi so
li seruies. ac per nomen illius iu
rabis. Non ibitis post deos alie
nos cunctarum gentium que i cir
cūtu vestro sunt. quoniam deus
emulator dominus deus tuus in
medio tui; ne quādo irascatur fu
roz domini dei tui contra te; z au
ferat te d superficie terre. **N**ō tem
lo chustum cēptanti obiectū est cum diceret; mit
ptabis dominum deum tuum; si
te deosum.
cut temptasti in loco temptatōis.
Lustodi p̄cepta domini dei tui.
ac testimonia z ceremonias quas
p̄cepit tibi. z fac quod placitum
est z bonum in conspectu domini
vt bene sit tibi. z ingressus possi
deas terram optimam; de qua iu
rauit dominus patribus tuis vt
deleret omnes inimicos tuos co
ram te. sicut locutus est. **L**um in
terrogauerit te filius tuus cras di
cens; quid sibi volunt testimonia
hec z ceremonię atq̄e iudicia; que
p̄cepit dominus deus noster no
bis. **D**ices ei. serui eramus pha
raonis in egip̄to z eduxit nos do
minus de egip̄to i manu forti. fe
cītq̄ signa atq̄ prodigia magna.
z pessima in egip̄to contra phara
onem z omnem domum illius in

conspectu nostro. z eduxit nos in
de; vt introducis daret terra z su
per qua iurauit patribus nostris
Precepitq̄ nobis dominus: vt
faciamus omnia legitima hec; et
timeamus dominus deum nostrz
vt bene sit nobis cunctis diebus
vitę nostre sicut est hodie. **E**ritq̄
nostrī misericors. si custodierim⁹
z fecerimus omnia p̄cepta eius
coram domino deo nostro; sicut
mandauit nobis.

C. VII.

Q uod vero
introducerit te do
minus deus tuus in terram quā
possessurus ingredieris; z deleue
sunt septē principalia vicia; z eorum genimina
rit gentes multas coram te; q̄the
um. z gerzeum. z amorzeum. z
chananēum. z pherezeum. z euē
um. z lebusum. septem gentes
multo maioris numeri q̄ tu es z
robustiores te. tradideritq̄ eas
dominus deus tuus tibi; percuti
es eas vsḡ ad intermissionē. **N**ō
inibis cum eis fedus. nec misere
beris earum. neq̄ sociabis cum
eis coniugia. **F**iliaz tuam nō da
bis filio eius. nec filiam illius ac
cipes filio tuo. quia seducet filiū
tuum; ne sequatur me; z vt magis
seruat dis alienis. **I**rascateturq̄
furoz dñi. z delebit te cito. **Q**uin
potius hec facietis eis. **A**ras eo
rum subuertite z frigite statuas

Septē gētes. Abrahē pmissū ē q̄ vecē delerent. **L**uc ēt deē erāt
bz cū filij israhel trāsūret ad iordanē; iā tres delegerāt. filij ēt loth deleu e
rūt gigates. filij esau; boreos; capadoces vero p̄tem engorum.

Et robustiores. Spiritalē neq̄ subtiliores sūt z pl̄ valent ad

omnes quiescant: et
perpetua nece delent
Nō autem bz pestes
robustiores sūt; in
temptatione senti
mus fortius enim mi
litat in membris no
stris carnalium dele
ctatio passionum: q̄
studia virtutis; que
summa cordis et cor
poris contritione ac
quiruntur. Harum
gentiū regiones pos
sidemus; cum israhe
lis exercitu. id est. vir
tutibus vicia supera
mus. vt in corde no
stro locum fornicatio
nis calitatis obtineat
locū furoris patiētia
locum tristitiae saluta
ris leticia. accidit lo
cum incolat fortitu
do. locum superbie
humilitas. sic singul
vicijs expulsis; loco
eorum regnent filii is
rael. i. anime deum
videntes. **L**uz vero
abrahē de futuris lo
queretur deus: non
septem. sed deē gen
tes numerasse legitur
quorum terra semini
eins promittitur. ab
iectis. i. ydolatrijs gē
tum. blasphemia in
dgorum. erore here
ticorū. quibus ante
noticiam dei. z grati
am baptismi; qui in
spirituali egip̄to amo
rantur; libiceti sunt.
Sed qui inde ege
ditur: z per gratiam
dei ad berenum spi
ritalem peruenit: ab
impugnatione trium
gentium liberabitur
contra septem cōgre
ditur.

Etheū et ger
zc. **I**llerū. Etheū for
midātem sine stupen
tez. **G**ergezū. i. colo
niā applica. v'l coloniā
ejcīens. sine aduena
appropinquās. **A**mor
reū. i. amaruz. vel lo
quētē. **C**hananēum
possidētē. vel possess
ione. v'l negotiatores
v'l morabiles. **P**he
rezum spantes. sine
dissennatos. **E**ugēū. i.
lapides colligēs. **J**e
buzeū. i. calcatū. sine
precepe eorum.

Gerilis. Que
dam fūndas apud in
dōfūtū. fādeo
pauc; vad p̄pano
of fūndas; rident
null,

Deuteronomiū

decipiendit; q̄s infirmitas boīm qd sustinendū.

Sterilis. Quidam steriles apud iudiciorū fuerūt: s̄ adeo paucē: vt ad p̄atio nē fecunditātē viderent nulle.

lucos q̄s succidite. & sculptilia cōburite: quia populus sanctus es domino deo tuo. Te elegit dominus deus tuus vt sis ei populus Peculiaris de cunctis populis q̄ sunt super terram. Non quia cunctas gentes numero vincebatis: vobis iunctus est dominus & legit vos. cuz omnibus sitis populis pauciores: s̄ quia dilexit vos dominus. & custodiuit testamen-
tum quod iurauit patribus v̄ris eduxitq̄ vos in manu fortī. & redemit de domo seruitutis. de ma-
nu pharaonis regis egypti. & scies quia dominus deus tuus ipse ē
deus fortis & fidelis: custodiēs pactum & misericordiam diligē-
tibus se: & his qui custodiunt p̄cepta eius in mille generationes & reddens odientibus se statim.
Omne tēpus eternitatis p̄patū est quasi pūctū ita vt disperdat eos. & yltra non differat: protinus eis restituens quod merentur. Custodi ergo p̄cepta & ceremonias atq̄ iudicia q̄ ego mando tibi hodie vt facias. Si postq̄ audieris hēc iudicia: custodieris ea & feceris: custodiet & dominus deus tuus tibi pacū & misericordiam quam iurauit pa-
tribus tuis. & diligit te. ac multiplicabit. benedicetq̄ fructui ven-
tris tui. & fructui terre tue. frumento tuo atq̄ videmq̄ oleo. & armē-
tis. gregibus ouium tuarum sup-
terrām pro qua iuravit patribus tuis vt daret eam tibi. Benedic-
eris inter omnes populos. non erit apud te sterilis vtriusq̄ sex.

C. VII.

tam in hominibus q̄ in gregibus tuis. Auferet dominus te omnem languorem. & infirmitates egypti pessimas quas nouisti. non infere tibi. sed cunctis hostibus tuis Denorabis omnes pplos. quos dominus deus tuus daturus est tibi. Non parcer eis oculus tuus nec seruies diis eorum: ne sint in ruinam tui. Si dixeris in corde tuo plures sunt ḡetes iste q̄ ego. quomodo potero delere eas? No li metuere. sed recordare quē sece rit dominus deus tuus pharao- ni & cunctis egyptiis plagas mari mas quas viderunt oculi tui. et signa atq̄ portenta. manumq̄ ro bustam & brachium extentum: vt educeret te dominus deus tuus sic faciet cūctis pplis quos metuīs tunoris punctiones. Insuper & scabrones mittit domi nus deus tuus in eos: donec de leat omnes atq̄ disperdat qui te fugerint. & latere non poterint. Non timebis eos. quia dominus deus tuus in medio tui est: Deo i aduersariog: Non aliog: ipsi soli vicio magnus & terribilis ipse conserua acribitur: q̄ hostes superantur. met nationes has in p̄spectu tuo paulatim atq̄ per partes. Nō po teris eas delere pariter: ne forte multiplicetur contra te bestiæ ter re. Dabitq̄ eos dominus deus tuus in conspectu tuo. & interfici et illos: donec penitus deleantur. Tradetq̄ reges eorum in manus tuas. & disperdes nomina eorum sub celo. nullus poterit resistere tibi: donec conteras eos. Sculptilia eorum igne combures. Nō

Insuper et sca-
bz. Non legitur ali-
cubi historia q̄ sca-
brones vel vespas i
hostes eoz deus p̄
misericordia. p̄ alia
aculeata. timoris pū-
ctiones designat: q̄b̄
hostes territos fuga-
bat.

Non poteris
C. Quod eē ostendit ne forte expullis peccatis a carne nostra insurgat spiritualis bestia. i. iactitia. superbia. vanaglia. que difficulter extirpatur q̄ carnalia vicia. Roth enī qui i sodo mis continuit: in monte fornicatōe polluit ē. Expulso vicio sta-
ti virtus plantet: ne imundus spūs redeat: & domū vacātem inciat.

Drego. Qui-
busdā maiora bona
dat deo: nec minora:
vt spanim̄ cox̄ bēat

Deuteronomij

C. VIII.

nde se reprehēdat.
et dñ perfecti cē appre-
tunt; nec possunt; mi-
nime se extollāt ī his
que habēt; q̄ per se p̄
ua uō hie valēt. **H**ic
est q̄ fortis et potētes
aduersarios extinxit
phibilitēs et chananc
os dñ reseruauit; vt
in eis eruditetur isra-
bel habēs p̄tra quos
pugnaret; ne de ma-
ioribus deuictis sese
extolleret. **E**adē ergo
mens pollet ex virtu-
te lacessit ex infirmitate.
vt dum querit
quod hie non valet
qđ hēt humiliiter ser-
uet. **S**uperna quoq̄
regio in ciuib⁹ suis
ex pte dāna pertulit
et parte fortiter stetit
vt electi angeli dūm
alios per superbiam
cedidisse consiperet;
tanto robust⁹ quan-
to humilius starent.
Sic ī vnaquaq̄ aīa
agitur; vt maxima lu-
cra conferant; aliquā
minima dānāt.

Anathema. **A**potoianatōe. i. a sur-
sum ponēdo. vel su-
spendendo sicut do-
naria in templis su-
spendebātur. et ab eis
qui dabant aliena-
bantur.

C. VIII.
Quadragita
ann. Ideo enī per xl.
annos permisit eos
affligi; vt cognosce-
rent quantē fragilit-
tis essent.

Ut affligeret
te. **A**ug⁹. **I**dic ap-
tius dictū est; qđ ali-
bi genere locutionis
obscurum est. **H**oc ē
tentrat nos dñs de-
us noster; vt sciat si
diligitis eum. i. sciri
faciat qđ mō aperte
dictū est. vt tēptaret
te; et nota fierent que
in tuo aīo versaban-
tur. **N**ō enī ait vt
cognosceret. **Q**uod
si dixiss; intelligēdū
erat cognita faceret.

Manna. **C**ar-
nem ch̄stī; q̄ refecti
ad verā p̄missionis
terrā veniam? **Q**ua-
draginta annis māna
comedit⁹. i. toto tpe
nō qđ. i. h̄. viciſſim
dīnībus voluit dñi

concupisces argentum et aurum
de quibus facta sunt. neq̄ assu-
mes ex eis tibi quicquam; ne offe-
das propterea quia abominatione
domini dei tui. **E**maginem vel sta-
tūm fabrefactā et bene politam
piam ex ydolo in domum tuam:
adorādo. et colendo. **A**lienatio.
ne fias anathema sicut et illud est.
Quasi spurciam detestaberis.
et velut inquinamentū ac sordes
abominationi habebis quia ana-
thema est.

C. VIII.

O Rne man
datum quod ego,
principio tibi hodie caue diligen-
ter vt facias; vt possitis viuere et
multiplicemini. **I**ngressiq̄ possi-
deatis terrāz p̄r qua iurauit do-
minus patrib⁹ vestris. et recor-
daberis cuncti itineris per quod
adduxit te dominus deus tuus.
quadraginta annis per desertum
vt affligeret te atq̄ temptaret; et
tibi vel alii. deo ei aperta sunt omnia.
nota fierent que ī tuo anuno ver-
sabitur. utrum custodiens man-
data eius an non. **A**fflixit te penu-
ria; et dedit tibi cibum manna; qđ
ignorabas tu et patres tui; vt ostē-
deret tibi q̄ non ī solo pane viuit
tib⁹ vel alii. caro factum est ī
homo. sed ī omni ī verbo quod
habens virtutē; quem non
egreditur ex ore domini ī vesti-
vult vetustate deus deficere.
mentum tuum quo operiebaris
nequaquam vetustate defecit. et
gressus bonorum operum. vel fidei.
pes tuus non est subtritus. **E**nī q̄
dragēsimus annus est. vt recogni-
tes in corde tuo quia sicut erudit
homo filium suum: sic dominus
deus tuus erudit te: vt custodi-
as mandata domini dei tui: et am-

bules ī viis eius. et timeas cum
Dominus enim deus tuus intro-
ducet te ī terram bonam: terra
riorum aquarum q̄ et fontium.
In ecclēsia doctrine flumina. **S**ed medicib⁹
de mōtib⁹. i. doctorib⁹ ad mentes audito
In cuius campis et montib⁹
rum fluunt.
erumpunt fluviorum abissi. terra
tib⁹ euangelice doctrine. **L**egalitē: que duro
regnum littore involuta. **S**eruētis doctrinā
que letificat cor hominis.
Instrumenti ordēi ac vinearū: in
tib⁹ dulcedo sapientē. **T**hōconies virtutē. **S**opā
qua ſtūcū et mala granata et oli-
misericordie. **S**ed misericordie. **H**uic dulcissime cari-
uela nascunt. terram olei ac mel-
tatis.
Lis. **U**bi absq̄ penuria comedes
qui de celo descendit
panem tuum. et rerum omniū ab
doctrina firma. vel sancti inuincibiles.
undantia perfrueris. **L**uus lapi-
des ferrum sunt. et de montib⁹
sonoritas predicationis.
eius eris metallia foduntur. vt cū
comederis et saturatus fueris: be-
gras agēdo. **S**a quo omnia ecclē-
sedicas domino deo tuo pro ter-
ra optima quam dedit tibi. **O**bs-
ua et caue ne quando obliuiscaris
moralia. i. inaudita legis scripta i tabulis
domini dei tui. et negligas māda-
ta eius atq̄ iudicia et ceremonias
quas ego principio tibi hodie. **N**e
postq̄ comederis et satiatus fue-
ris: domus pulcras edificaueris
et habitaueris in eis: habueris q̄
armenta: et ouium greges: argen-
ti et auri cunctarum q̄ rerum co-
piam: eleuetur cor tuum. et non re-
miniscaris domini dei tui. q̄ edu-
xit te de terra egipci de domo ser-
uitutis. et ductor tuus fuit in soli-
tudine magna atq̄ terribili: i. qua-
erat serpens flatu adurens et scor-
pio ac dipsas. et nullē omnino a-
que. qui edurit riuos de petra
durissima. et cibauit te manna in
solitudine quod nescierūt patres
tui. Et postq̄ afflixit ac roborauit
ad extremum misertus est tui: ne

ci corporis sacramento
pascimur.

Non in solo
pa. iii. homo zc.
Spiritalis cibus co-
mendatur: vñ animē
in eternū victus sati-
antur. **M**anna de ce-
lo datū: carnē christi
significat. q̄ ait. Ego
sum panis vite hic ē
panis q̄ de celo desce-
dit. q̄ verbū caro fa-
ctum ē: et habitavit ī
nobis. **Q**ui mandu-
cat hanc carnē. habet
vitam eternā.

Nō in solo pane
viuit ho. zc. **S**ignifi-
cat geminam nature
nostrę subtilitā. **H**o-
mo enī ex aīa et corpe
zstat. q̄d ex terra est
terreno alit cibo. aīa
vero viuit de verbo
dei. spūm vero hoīs
viuificat spiritus dei
si tñ homo est in cor-
pore ecclesie. i. christi
z in fide filij dei. **J**o
addit vestimentū eius
vetustate nō deficere
q̄ noui hoīs consula-
tio ī nouitate vite de-
bet p̄manere. cui pes
nō est subtrit⁹. q̄ gress-
sus opum ei seruat
illesus. q̄ nouit dñs
vñ iusto: z iter ipo-
rum pibit.

Judicia. **Q**uē
per moysen post legē
datā diuersis tib⁹
p̄plo precepta sunt: q̄
in exodo iustificatio-
nes appellantur.

Et ceremonias
circumlocētū la-
cificior. **V**n ambro-
si sup epistolā ad ro-
manū. **T**riplex (inq̄)
lex ē prima ps de la-
cramēto diuinitatis
secōda congruit legi
naturali: q̄ pccm int̄
dicit. tercia festivū le-
gis. i. sabbata uome-
nie. z circuncisio.

Ac dipsas zc.
Henus aspidis que
latine dicitur situla.
qñēcūq̄ momordent
siti pit. adeo parva
vt cū calcatur nō vi-
deatur. **C**ui venēnū
ante extinguit: q̄ sen-
tatur. nec tristitia se-
tit morturus. **M**isti-
ce vari serpētes he-
reles sunt inter se qui
dem diverse: sed om-
nes mortifere.

Negoni pro-
pter uhaastu.
Aug⁹. **V**isit q̄d
memori p̄cīdū

Sattribuendo tibi diceresi corde tuo: **F**ortitudo mea et robur meum ac manus meæ hec mihi omnia prestiterunt. **S**ed res corderis domini dei tui quod ipse tibi cui attribuenda omnia. vires prebuerit; ut impleret pactum suum. super quo iurauit patribus tuis. sicut pñs indicat dies. **S**in autem oblitus domini dei tui secutus fueris deos alienos: colueris eos et adoraueris. **E**cce nunc per dico tibi quod omnino desperias. **S**i cur gentes quas delebit dominus in introitu tuo: ita et vos peribitis si inobedientes fueritis vocis domini dei vestri.

C. IX.

Hoc transgredieris hodie iordanem ut possideas nationes maximas et fortiores te. Luminates ingentes et ad celum usque muratas. populum magnus atque sublimem. filios enachim quos ipse vidisti et audisti: quibus nullus potest ex aduerso resistere. **S**ciens ergo hodie quod dominus deus tuus ipse transibit ante te. ignis devorans atque consumens: qui cōterat eos et deleat atque disperdat ante faciem tuam velociter: sicut locutus est tibi. **N**e dicas in corde tuo quod deleuerit eos dominus deus tuus in conspectu tuo. propter iusticias meas introduxit me dominus: ut terram hanc possiderem. **C**um propter iustitates suas iste deleat sunt nationes. **N**eque enim propter iusticias tuas et equitatem cordis tui in

CNeque enim propter iusticias tuas. Aug^o. Iste sunt quod non meruerunt p̄irei deser

gredieris ut possideas terram eam: **S**ed quia ille egerunt impie introeunte te delete sunt. et ut completeret verbum suum dominus quod sub iuramento pollicitus est patribus tuis abraham ysaac et iacob. **S**ic ergo quod non propter iusticias tuas dominus deus tuus derit tibi terram hanc optimam in possessionem: cum durissime cervicis sis populus. **M**emento et ne obliuiscaris quomodo ad iracundiam prouocaueris dominum deum tuum in solitudine. et ex eo die quo egressus es de egypto usque ad locum istum semper aduersum dominum contendisti. **N**am et in oreb prouocasti cum et iratus delere te voluit quando ascendisti in montem ut acciperem tabulas lapideas. tabulas pacti quod pepigit nobiscum deus. **E**t perseverauit in monte. xl. diebus ac noctibus. panem non comedens. et aquam non bibens. **D**edit quod mihi dominus duas tabulas lapideas scriptas digito sancto et continentis omnia verba que vobis locutus est in monte de medio ignis quando concio populi congregata est. **L**ungo transiit. xl. dies et totidem noctes: dedit mihi dominus duas tabulas lapideas tabulas federis. **D**ixit quod mihi surge et descendere hinc cito. quia populus quasi non meus quem offendit. **X**lus tuus quem eduxisti de egypto et quasi leues. **S**ebut qui est via veritas et vita deseruerunt velociter viam quam ideo inexcusabiles. **D**emonstrasti eis: fecerunt quod sibi conflatile. **R**ursum quod ait dominus ad me: **C**erno quod populus iste dure crucis

to quod nescierunt dexteram aut sinistram. **I**sta vero terra ceruice dicuntur. **I**nd ergo in sacramento dictum est in isto merita p̄medata: ne quis enim existet subito virtuabilis factus: quod merito fuissent ante landati. paulo post eis dicitur. **M**emento quod ne obliuiscaris. **P**ropterea quod non erat quidam tales erat quidam vero fideles et boni. **C**ontra sic non datur illis terra p. qui nesciunt dexteram aut sinistram ut hoc sic intelligamus: qui non offenderunt dominum. **N**am et prius eorum quod mortui sunt: nec terra p. intrauerunt: tales fuisse innueniuntur: ut in eis essent aliqui boni. **V**nde apostolus quod dicit: non oes dicit offendisse: et peccatum p̄memorat: si miles enim pretib⁹ suis quod adiunctum est ostendit: et in orbem exacerbatur dominus ubi illi exacerbauerunt dominum qui merito suo in terra pmissionis inducti non sunt.

Dedit quod regnus. **A**ugusti. In exodo legitur quod tabulas moysi deus dederit. **M**osies vero eo dictate scripsit: cum dominus facultate scribendi dederit. **N**otandum est quod tabulae quas deus dedit: in quibus homo non laboravit p̄fracte sunt. ille vero quod humano labore compoſite sunt: integre permaneant. **A**ll. **Q**uia lex quam deus indecis dedit illis nolentibus operari non permansit. **E**nage lium vero quod genitibus datum est: ipsis operatis et spiritualiter exercitibus durat in seculum.

§ quē precibus remorsis.
 sit. dimitte me: ut conteram eum: et
 deleam nomen eius de sub celo. et
 tū intellectū legis h̄ populū ḡtilem. ad nōm̄ cō
 constitua qz super gentē quē hac
 maior et fortior sit. **L**unqz de mon
 te ardente descendem: et duas ta
 bulas fēderis l̄ vtracqz tenerem ma
 nu: vidissim qz vos peccasse domī
 tū vitulum fecerunt: quis egip̄tios boues colere
 no deo vestro: et fecisse vobis l̄ vitu
 m̄ confitilem: ac deseruisse velo
 citer viam quaz vobis ostenderat
 proieci tabulas de manibus meis
 confregi qz eas in conspectu vestro
Et procidi ante dominum sicut pri
 us quadraginta diebus et quadra
 ginta noctibus: panem non come
 dens: et aquam non bibens prop
 ter omnia peccata vestra: quē egi
 stis contra dominum. et euz ad ira
 cundia prouocasti. **L**imui enim i
 dignatōnem et iram illius: qua ad
 uersum vos concitatus delere vos
 voluit. et exaudiuit me dominus
 etiam in hac vice. **A**duersum aarō
 quoqz vehementer iratus voluit
 eū conterere. et pro illo similiter de
 p̄ecatus sum. **D**eccatum autē ve
 strum quod feceratis. id est. vitu
 lum arripiens. igne combussi. et in
 frusta comminuens: omnino qz in
 puluerem redigens. proieci in tor
 rentem qui de monte descendit.
In incendio quoqz et in temptatio
 ne. et in sepulcris concupiscentię p
 uocasti dominum. et quando mi
 sit vos de cadesbarne dices: Ascen
 dite et possidete terrā quā dedi vo
 bis et contēpsistis imperiū domini
 dei vestri: et non credidistis ei: nego

vocez eius audire voluistis. **S**ed
 semper fuitis rebelles a die qua
 nosse vos cepi. **E**t iacui coram do
 mino quadraginta diebus et qua
 draginta noctibus. quibus eum
 suppliciter deprecabar ne deleret
 vos ut fuerat comminatus. **E**t o
 rans dixi. Domine deus ne disper
 das populum tuum et hereditates
 tuam quam redemisti in magnitu
 dine tua: quos eduxisti de egip̄to
 in manu fortis. Recordare seruorū
 tuorum abraham ysaac et iacob.
Ne aspicias duriciam populi hu
 ius et impietatem atqz peccatum:
 ne forte dicant habitatores terre
 de qua eduxisti nos. Non poterat
 dominus introducere eos in terrā
 quam pollicitus est eis. et oderat il
 los. **I**dcirco eduxit ut interficeret
 eos in solitudine: qui sunt populus
 tuus et hereditas tua: quos eduxi
 sti in fortitudine tua magna et i bra
 chio tuo extento.

// C. X.
To tempore
 illo dixit dominus ad
 me. Dola tibi duas tabulas lapi
 des vel instar priorum.
 deas sicut priores fuerunt. et ascen
 de ad me in montem. facies qz ar
 cam ligneam. et scribam in tabulis
 verba quē fuerunt in his quas an
 te confregisti. pones qz eas in ar
 ca. **F**eci igitur arcam de lignis se
 thim. **L**unqz dolassem duas tabu
 las lapides instar priorum: as
 cendi in montem habens eas in
 manibus. **S**cripsit qz in tabulis

Scripsitqz. Au
 gusti. In exodo moy
 les. x. verba legis i ta
 bulis scripsisse narrat.
In deuteronomio ipē
 de. In exodo qz pri
 ores tabulas dīgo di
 scriptas et postea fra
 ctas: sedas aut in arca
 et in tabernaculo custo
 ditas. duo. t. significa
 re dixim⁹. ut in veteri

testamēto lex p̄menda
re: tanq̄ op̄ dei: vbi
homo nibil fecit: q̄ lex
nō p̄t impleri: q̄ cum
verē sit opus legis: ca
ritate fit: nō timore: q̄
est gratia nō te: In
scis vero tabulis hō
legitur scriptissē re: ba
di: quia hō p̄t facere
opus legis per charita
tem iusticie: quod non
p̄t p̄ timore penit: Cu
ergo legitur i deuterono
mio: Et scipit de
z̄ s̄ in tabulis h̄m scri
pturā priorē z̄: viras
q̄ tens tabulas scri
p̄isse legit: z̄ nō homo.
In exodo q̄ dīc dñs
Scribam i tabulis q̄
erāt i prioribz z̄: Po
lis ergo exod̄ ḡstionē
facit: paulo post enī di
ciunt: Scribe tibi ver
ba hec z̄: z̄ p̄ pauca
adungit: z̄ scribit i ta
bulis p̄bat: Si enim
sic intelligatur: scribe
tibi verba hec: alia: si
que non sunt scripta i
tabulis: s̄ i libro legis
certe qd̄ sequit: Erat
ibi moyses i conspectu
dñi xl diebus i xl no
cibz: pa: n: man: z̄ scri
pit in tabulis t: x: ver
ba: manifestat moysē
in tabulis scriptissē nō
teum: nisi violēter do
minus subaudiamus
non moysē: z̄ s̄cnon
erit differēta testamē
toum: cu: priores: z̄ se
cidas tabulis scrip
tit tens: Non hō pri
ores tamē sine dubio
deus fecit: z̄ scripsit: nō
enī tunc dictum est ad
moysē: Exidebiti du
as tabulas: sed ita le
gitur: Descendit moy
ses de monte: z̄ dñg ta
buli in manibz eius: z̄
tabulis opus dei erant
z̄ scriptura: supra quo
q̄ dictus erat: Dedit
moysi tabulas lapide
as scriptas dīgito dei
Sedas aut̄ moysē in
lētetur excedere: vt ope
homo intellegātur
excuse: q̄z tens scri
psit: Jo aut̄ vtrūq̄
dicat in secundis tabu
lis: quia deus per gratiam suam opus legis facit in homine: z̄ homo perfid
em gratiam dei inscipiens (quod pertinet ad nouum testamentum) coo
perator est adiunctoris dei: Ideo in primis solum opus memoratur: q̄
lex spiritualis z̄ sancta est: z̄ mandatum sanctum: vbi nulluz opus hominis
quia infideles non contemperantur adiutorio dei gracie: sed iusticiam suā
volunt constituere: z̄ lex eis in damnationem est: quod significat contritio
tabularum: Ideo autem superius promisit se deus scripturam: et in deute
ronomio non solum promisisse: sed etiam scriptissē narrat: deus enī operat
in nobis yelē: z̄ operari: z̄ perficere: z̄ nos cum timore: z̄ tremore salutem: no

dominum deum tuum: z̄ ambules
in viis eius: z̄ diligas eum: ac ser
uias domino deo tuo z̄ in toto cor
de tuo: z̄ in tota anima tua: custo
dias q̄ mandata domini z̄ cerimo
niaseius quas ego hodie p̄cipio
vt bene sit tibi: En domini dei tui
seruitio tuo equissē: z̄ iusta p̄cepisse.
Ibi sunt sicut mihi p̄cepit domi
nus: Filii autem israhel castra mo
uerunt ex beroth filioruz iachan i
mosera: vbi aaron mortuus ac se
pultus est: pro quo sacerdotio fun
ctus est filius eius eleazar: Inde
venerūt in gadgad de quo loco p
fecti: castrametati sunt in iethatha
in terra aquarum atq̄ torrentium
eo tempore separauit tribuz leui ut
portaret arcā federis domini et
staret coram eo i ministerio: ac be
nediceret in nomine illius vsc̄ in
presentem diem: Quamobrem nō
habuit leui partem neq̄ possesso
nem cum fratribus suis: quia ipse
dominus possessio eius est: sicut p
misit ei dominus deus tuus: Ego
autem steti in monte sicut pri qua
dra ginta diebus ac noctibus: ex
audiuitq̄ me dominus etiam hac
vice: z̄ te perdere noluit: Dixitq̄
mibi: Clade z̄ p̄cede populum vt
ingrediatur z̄ possideat terraz quā
iurauit patribus eorum vt trader ē
eis: Et nunc israel qu id dominus
deus tuus petit a te: nisi vt iumeas

stram operamur: ipse
aut̄ adiunctor bone vo
luntatis arbitriū.

Clerba decem
que. **H**ill. **L**ouenien
ter i tenario numero
terminant̄ verba legis
Denar̄ eī ex octo
rio constat z binario.
Octo liquidē sūt beati
tudines: duo caritatis
mandata. **E**x septena
rio q̄z i ternario p̄stat
q̄ septez dona sp̄issā
implent fidē trinitatis
Dividit etiā in senari
um z q̄ternariū: q̄li ex
pliās p̄fectem opim
z impletōes quattuor
euangelioz.

In mōseza. In
libro nū i monte hor
mortu⁹ scribitur: s̄ for
sitā locū ē binomius.
Beroth enī filiorū ia
chā locū ē i deserto: sic
mōse: vbi obiit aarō
sic in libris locoz legit
Et oīdīc vsc̄ hodie
i x: lapide vrbis petre
in montis vertice.

Tribum leui.
Qui p̄ hanc significa
retur om̄e regale sacer
dotiū qd̄ p̄tinz ad no
nū t: n̄ auderet hō dī
cere q̄ de ea tribu non
erat. **P**ars mea dñs.
z alibi. **D**ns ps h̄ere
ditatis mez.

Celum celi. z̄.
Quidā dicunt̄ tres esse
celos: aereū: ethereū: z
siderū. Nonnulli vij.
pm̄ aereū: sedm̄ ethereū:
reū: tercū olimpiū: q̄r
tū igneū: quintū fir
mamētū: sextū aqueū.
septimū angeloz.

Circūcidite z̄.
Spiritalem circūcisio
ne significat: i: mēis cu
stodiā: z̄ verā abstinen
tiā. Quasi cū luxuriā
carnis ext̄xeritis: etiā
mēis supflua resecate
Circūcidēti sunt oēs
sensus. **M**ōses se
incircūluz labijs con
querit. **E**t stephan⁹ i
dīc. Incircūcisi inq̄t
corde: z̄ auribz z̄. **V**e
re ḡ circūcī: eī: q̄ obti
rat aures ne audiat sā
guinē: z̄ claudit oculos

ne videat malū: q̄ nō delinq̄t̄ l̄ngua: cu: cor nō grauaf rapula: z̄ ebrieta
te: q̄ lauat int̄ inocētes man⁹ suā: z̄ ab oī via mala: p̄bibz pedes suos. **Q**ui
castigat corp⁹ suū: z̄ seruitiū subiicit: z̄ oī custodia fuit̄ cor suū. **B**ina q̄z
circūcīdē idīgē: ne ex bis q̄ram⁹ vanā glam: ne foris mīndī: z̄ int̄ imūndī
sim⁹: z̄ silat̄ sc̄tatis penas sustineam⁹: sic lichimit̄ q̄ p̄iarchānū circūcīsio
nē imitati sūt: nō dei amore: s̄ ob cām luxurie: iō nibil mercedis acq̄suerūt:
sed die tercia itra ciuitatis sūt ruinas pierūt. **T**ales enī i tpe resurrecōis
euacuatis quibz cōfidebāt virtutibus: in eternū moriuntur.

Descenderunt. **D**escendit̄ i egyptū: facilis telcens̄s anūni. **J**u

bienſale ascenditur:
q̄ arta eſt via que dñ
cit ad vitā. et tendit in
ordina virtus.

ſecundum fidēles ecclēſie.
deus tuus ſicut aſtra celi

Rata qz do
ſoī mādata legi in dilectō
ne dei pſumantur
mīnum deū tuum: et
obſerua p̄cepta eius et cerimoni
as iudicia atq̄ mandata omni tē
pore. **L**ognoscite hodie que igno
rant filii vestri: qui non viderunt
disciplinam dōmini dei vestri ma
gnalia eius. et robustā manū exte
tumq̄ brachium. signa et opera q̄
fecit in medio egipti pharaoni re
mor rubro. ſquē dimerit in
gi et vniuersē terre eius. **O**mniq̄
exercitū egyptiorū et quī ac cur
ribus. quomō operuerint eos aq̄
rubri maris: cum vos persequere
tur. et deleuerit eos dominus u
q̄ in p̄ſentem diem. **V**obisq̄ q̄
fecerit in ſolitudine. donec venire
tis ad hunc locum. et dathan atq̄
abyron filii eliāb: qui fuit filius
ruben: quos aperto ore ſuo terra
absorbuit cū domib⁹ et tabernacu
lis ſuis et vniuersa ſubſtānia eorū
quā habebat ī medio iſrl. **D**cli ve
ſtri viderūt oia opa dei magna q̄ fe
cit: ut custodiatis vniuersa māda
ta illius. q̄ ego hodie p̄cipio vobis
et poffit is intrare et poffidere terrā
ad quā ingredimini: multoq̄ i ea
vivatis tempore. quā ſub iuramen
to pollicitus ē dominus patribus
vestris et ſemini eorū lacte et mel
le manantem. **T**erra enim ad quā
ingredieris poffidēdam non eſt
ſ que in uno ſicut pſperitas vite pſentis
ſicut terra egypti de qua eriſti. vbi
iacto ſemine in ortorum morē aq̄
ducuntur irrigue ſed montuosa

De qua eriſti.
Mente dñe moſe. i.
docente lege terrenas
voluptates despicer

ſ mūdica honori operū
et campeſtris. de celo expectāſ
ſ divine gratie.

pluias: quam dominus deus tu
ſ celeſti munere replens ſ propiciatio. ſoculi
us ſemper inniſit et oculi illius in
ſ misericordia eius ſubsequetur me oībus dieb⁹
vite mee.

ea ſnūt et a principio anni uſq; ad

finē ei⁹. **S**i ergo obedieritis māda
tis meis que hodie p̄cipio vobis ut
diligatis dñm deū vestrū: et ſeruia

tis ei ī toto corde vestro: et ī toto aī
ſ predicationis. vnde. mādabo nubibus meis ne
pluiant.

ma vefra: **P**abit pluia terre ve
ſtis q̄ in principio aī. ſ in fine
ſtre ſteporācā et ſerotinā ut colliga
ſteporalem uictum.

tis frumentū et viñū. et oleū ſenū

q̄ ex agris ad paſcēda ſumēta ut et

ipſi comedatis et ſaturemīni. **C**auſe
te ne forte decipiāt eoz vefrum et

recedatis a dñō. ſeruatiſq; diſ ali
enīs et adoretis eos. **I**ratuſq; do

minus claudat celum: et pluuię ſi

descendant. nec terra det germe

ſium. pereatiſq; velociter de terra

optima quam dominus daturus ē

vobis. **D**onite hēc verba mea in

cordibus et in animis veftris. et

suspendite ea pro ſigno i manib⁹

et inter oculos veftrōs collocate.

Doceſe filios veftrōs ut illa medi

tentur. **Q**uando ſederis in domo

tua: et ambulaueris in via: et accu

buſteris atq̄ ſurrexeris: ſcribe ea ſu

per poſtes et ianuas domus tue:

ut multiplicantur dies tui. et filio

rum tuorū i terra quā dominus pa

tribus tuis iurauit ut daret eis q̄

diu iminet celum terre. **S**i enī cu

ſtudieritis mandata que ego p̄cipi

pio vobis. et feceritis ea ut diligat

tis dñm deū vestrū: et ambule

tis in omnib⁹ vijs eius adhērētes

et terrā pmissiois duce
biſu iſtrare.

In or. mo. a. r̄c

Quia carnales cuiq;
pntē ſelicitatē et copiā
rerū tpaſū certant ſi
bi multiplicare.

Aprincipio. Ab
initio. ſi bone volun
tatis uſq; ad pfectōez
boni operis curſuz vi
te dirigit. Deus enim
ē qui opatū nobis
vele et pſiceret bona
volūtate.

Temporaneā
r̄c. **Q**uia electi ſuis
piatore tpe legis itelle
ctū contulit. Seroni
nā pluiaq; uibuit. q̄
ultimo tpe incarnati
nis ſiḡ mīſteriū pate
fecit nobis.

Et ſerotinam.
Quia non ſlīma ho
ra eſt cū p̄dicatō eius
ad nos puenit. qui di
cit. Eleuatō manuum
meā ſacrificiū uſq;
tinum.

Scribe ea ſu
Aug. **H**oc ſm litterā
nemo iſraelitarū feſi
ſe memoratur: nec face
re potuit: niſi p multas
p̄es dom⁹ ſiḡ for
te ea dimiſerit. an yp
bolica locutō eſt ſicut
multa dicuntur.

Montem gari
3m. Bāzim inter
tutu diuino vel ad
na Hebal uirago
Utergat. Qui enī
ſicq; le ſepant ſe
penas pengamo
hoc mādo iudicat
em p̄tem. māmē
dictiones. Qui ver
re uaginā vefra ſi
ſe populant canali
ſtēring mālefici ſi
iacubunt.

ei. Disperdet dominus omnes gentes istas ante faciem vestram. et possidebitis eas quae maiores et fortiores vobis sunt. **D**is locus quem calcauerit pes vester: vester erit. a quod est in meridie et in septentrione deserto et a libano et flumine magis qui in oriente. et iherenni hi sunt termini terrae eufrate usque ad mare occidentale erunt termini vestri. Nullus stabit contra vos. **T**errorem vestrum et formidinem dabit dominus deus vester super omnem terram quam ne superbiat. qui non mentitur calcaturi estis: sicut locutus est vobis. **E**n propono in conspectu vestro hodie benedictionem et maledictionem. Benedictionem: si obediatis mandatis domini dei vestri que ego hodie praeceperim vobis. Maledictionem: si non audieritis mandata domini dei vestri: sed recesseritis de via quam ego nunc ostendo vobis: et ambulaueritis post deos alienos quos ignoratis. **L**unus introducerit te dominus deus tuus in terram ad quam pergis habitandam: pones benedictionem super montes garizim. maledictionem super montes hebal qui sunt trans iordanem post viam que verit ad solis occubitu. in terra cananei qui habitat in capestribus coque est collis prepitorum. quia ibi a tosue circuata galgalam: que est iuxta vallem tendentem et intrantem procul. **C**los enim transibitis iordanem ut possideatis terram quam dominus deus vester datur: ut habeatis ne perdatis terram. et possideatis illam. **A**videte ergo ut impleatis ceremonias atque iudicia que ego hodie ponam in con-

spectu vestro:

C XII.

DEc sunt pre-

cepta atque iudicia quae facere debetis in terra quam dominus deus patrum tuorum datum est tibi: ut possideatis eam cum etis diebus quibus super humum gradieris. Subuertite omnia loca in quibus coluerunt gentes quas possessuri estis. deos suos: super montes excelsos et colles et subter omnem lignum frondosum. Dissipate auras earum. et confringite statuas. lucos igne comburite. et ydola comminuite. Disperdite nomina eorum de locis illis. Non facietis ita domino deo vestro: sed ad locum quem elegerit dominus deus vester de cunctis tribubus vestris ut ponat nomen suum ibi et habitet in eo: ueuetis et offeretis in illo loco holocausta et victimas vestras. decimas et primicias manuum vestiarum et uota atque donaria. primo genita boum et ovi. Et comedetis ibi in conspectu domini dei vestri. ac letabimini in cunctis ad quae miseritis manum vos et domus vestre: in quibus benedixerit vobis dominus deus vester. Non facietis ibi quod nos hic facimus hodie. singuli quod sibi rectius uidetur. Neque enim usque in praesens tempus venistis ad requiem et possessionem quam dominus deus datus est vobis. Transibitis iordanem et habitabitis in terra quam dominus deus vester

Decimas et cetera. Querendum est quod inbeat decimatorem omnium fructuum et primicias ovi pecorum non manducari nisi in civitate ubi templum erit: cum eas lenitus dari ceperit.

D euteronomiū

C.

XII.

daturus est vobis: ut requeſcatis a cunctis hostibus per circumitum et ab eo villo timore habitetis in loco quem elegerit dominus deus vester: ut sit nomen eius in eo. Illic omnia que preceptio conferetis holocausta et hostias. ac decimas et primitias manuum vestarum. et quodquid principium est munieris que voluntatis domino. Ibi epulabimini coram domino deo vestro. vos et filii ac filiae vestre. famuli et famulæ vestre. atque leuites qui in vestris urbibus commoratur.

Nec enim habet aliam partem et possessionem inter vos. Causa ne offeras holocausta tua in omni loco quem videris: sed in eo quem elegerit dominus in una tribuum tuorum offeras hostias. et facies quecumque principio tibi. Hinc autem comedere volueris: et te eus carnum delectauerit: occide et comedere iuxta benedictionem domini dei tui quam dedit tibi in urbibus tuis. siue immundum fuerit. hoc est maculatum et debile. siue mundum. hoc est integrum et sine macula: quod offerri licet. sicut capream et cervum comedes: absque esu dumtaxat sanguinis: quem super terram quasi aquaz effundes. Non poteris comedere in opidis tuis decimam frumentorum et vini et olei tui. primogenita armatorum et pecorum et omnia que volueris. et sponte offerre volueris: et primitias manuum tuarum sed coram domino deo tuo comedes ea in loco quem elegerit dominus.

Causa rei. Occidere amputat ydolis sacrificandi. Ideo enim capit in templo et ad altare domini hostias offerri: ut ubi integra est religio ibi cultus agri exhibeat. Distice at inquit nullum munus acceptabile esse deo extra catholicam ecclesiam. Hic enim est locus quem deus elegit ut poneret nomine suum ibi et habitet in eo.

Absque esu et. Homicidium prohibetur. Sanguis pro anima ponitur: quod sedes aegrotus habet. ne vita in sanguine est. In opidis tuis. Id est. in meritis misericordia assignabatur diminuta largitate precepis. non viro tuis: sed deo cuius manere haec habueris.

Si generale est hoc preceptum. ut oculi seruantes deus tuus tu et filius tuus ac filia seruus ac famula atque leuites

qui manet in urbibus tuis. et letatio no gaudio gaudent in domino semper iterum dico beris et reficeris coram domino deo gaudete. Qui gloriantur in domino: glorietur

tuo in cunctis ad quod extenderis manus tuas.

Cause ne derelinques leuitem in oriente quoque saris in terra. quoniam dilatauerit dominus deus tuus terminos tuos: sicut locutus est tibi: et volueris vesci carnibus quas desiderat anima tua: locus autem quem elegerit dominus deus tuus ut sit nomen eius ibi si procul fuerit: occides de armentis et pecoribus que habueris sicut precepit tibi. et comedes in opidis tuis ut tibi placet. Sicut comedis caprea et cervum. ita vesceris eis. et mundus et immundus in communione vesceris. Hoc soluz caue ne sanguinem comedas. Sanguis enim eorum pro anima est. et idcirco non debes animam comedere cum carnibus: sed super terras funde quasi aquam: ut bene sit tibi et filius tuis post te cum feceris quod placeat in prospectu domini dei tui.

Quod autem sacrificaueris et voveris domino: tolles et venies ad locum quem elegerit dominus. et offeras oblationes tuas carnem et sanguinem super altare domini dei tui.

Sanguinem hostiarum fundes in altari: carnibus autem ipse vesceris. Obserua et audi omnia que ego precepio tibi: ut bene sit tibi et filius tuis post te in sempiternum: cum feceris quod bonum est et placitum in conspectu domini dei tui. Quando

Causa solucaue. Ad litteras. Apud hoc precepit. Sed si sangue prohibetur homicidium et odium fratrum. Qui enim odie fratrem suum homicida est.

Sanguis enim. Quia aliquid vitale est in sanguine: et per ipsum maxime in hac carne vivit qui per os venas diffunditur: ipsu[m] nam vocat. corporis uitam: quod morte finitur. Distice at inquit: ut carnales hoies a pristina queratone discedentes. in unitate fidei et bonorum operum sociantes. eos per errores in usum nostrum non convertantur: sed effundantur. per professionem prolatos terrene fragilitati reputem: et qui indignos viris spiritualibus abiciamus.

Causa ne. Causa ista quod cathezizatur verbo ei qui se cathezizat in oriente. Qui enim euangelium annunciant: denaglio dicitur vivere

Gis surrec
re. Vide intellig
a diuinis non fuen
tibus dicunt enim si
merita non est sic ac
enda ut sunt quod ab
predicant nec p
ptatem suam ostend
Ita coningit. S
erit punita super
ad cognoscendum qu
tum diligat et fa
ctes ipsi: non illi
omnia nouit

Utpalam fu
lt. Sicut an ill
ha. Sed latini in
testa. ut sciat an
getis. sed eadem sentent
quod enim dicitur et te
tat vos faire hoc e
tando vos faci

D euteronomij

C. XIII.

disperdiderit dominus deus tu⁹
ante faciem tuam gentes ad quas
ingredieris possidendas. ⁊ possede
ris eas: atq; habitaueris in terra
earum: caue ne imiteris eas post
q; te fuerint introeunte subuersę ⁊
requiras ceremonias earuz dicens
Sicut coluerunt gentes iste deos
suo s: ita ⁊ ego colam. Non facies
similiter domino deo tuo. **Omnis**
enim abominationes quas auer
satur dominus: fecerunt dijs suis
offerentes filios ⁊ filias. ⁊ combu
rentes igni. **Qd** pr̄cipio tibi hoc
tantum facito domino: nec addas
quicq; nec minuas.

Gi surrexerit.
⁊ vult intelligi ea q;
q; a diuinis nō secundū
teū dicunt: etiā si eue
nerint non eē sic accipi
enda vt fiant q; ab eis
predicitur: nec preter
ptatem suā oñdit esse
q; ita contingūt. **Sed**
q; p̄mittat supponit
ad cognoscēlū. s: quā
tum diligent teū: hu
entes ip̄sis: non illi q;
omnia nouit.

Ut palam fiat.
Irr. Scire an diligā
tis. Sed latini interp
tes ita: vt sciat an dili
gatis. s: eadē sentētia ē
qd enim dictū est ten
tat vos scire. hoc ē: ten
tando vos facit scire.

Isurrexerit
in medio tui prophetes
aut qui somnium se vidisse dicat: ⁊
predixerit signum atq; portentum
⁊ euenerit quod locutus est: ⁊ dixe
rit tibi. eamus ⁊ sequamur deos a
lienos. quos ignoras. ⁊ seruiam⁹
eis: non audies verba prophetę il
lūus aut somniatoris. quia tentat
vos dominus deus vester. vt palā
fiat vtrum diligatis eum an nō in
toto corde vestro. ⁊ in tota anima
vestra. **Dominum** deum vestrum
sequimini. ⁊ ipsum timete. ⁊ man
data illius custodite. ⁊ audite vocē
eius: ipsi seruietis. ⁊ ipsi adh̄berebi
tis. **P**ropheta autē ille aut sutor
somniorum interficietur. quia lo
cutus est vt vos auerteret a domi
no deo vestro q; eduxit vos de ter
ra egip̄ti ⁊ redemit de domo serui

tuis: vt errare te facerz de via qm
tibi p̄cepit dominus deus tuus
Si ocul
z auferes maluz de medio tui. **G**i
lus tuus scandalisat te: eme eum: ⁊ proice abs te
tibi voluerit persuadere frater tu
us filius matris tuę aut filius tu
us v̄l filia tua. siue vxor que est in
sinu tuo. aut amicus quem diligis
vt animam tuam clam dicens: **Ea**
mus ⁊ seruiam⁹ dis alienis quos
ignoras tu ⁊ patres tui cunctaruz
in circūtu gentiu⁹ que iuxta vel p
cul sunt ab initio v̄sc⁹ ad finem ter
re: non acquiescas ei nec audias.
neq; parcat ei oculus tuus vt mi
sercaris ⁊ occutes eum: sed statim
interficies. **G**it primū manus tua
super cum. ⁊ post te omnis popul⁹
dura obiurgatōe ⁊ forti ſua
mittat manu⁹. lapidibus obrutus
necabitur: quia voluit te abstrahere
a domino deo tuo qui eduxit te
de terra egip̄ti de domo seruitutis
vt omnis israel audiens timeat. ⁊
nequaq; ultra faciat quippiam h̄y
ius rei simile. **G**i audieris in vna
vrbiu⁹ tuarum quas dominus de
us tuus dabit tibi ad habitādum
dicentes aliquos. Egressi sunt filii
belial de medio tui. ⁊ auerterūt ha
bitatores vrbis tuę. atq; dixerūt:
Eamus ⁊ seruiamus dis alienis
quos ignoratis. quere sollicite. et
diligēter rei veritate perspecta: si i
ueneris certum esse quod dicitur:
⁊ abominationem hanc opere per
petratam: statim percuties habita
tores vrbis illius in ore gladij. et
delebis eam: omnia q; que in illa
sunt v̄sc⁹ ad pecora. **Quidq; etiā**

Deuteronomium

C. XV.

facias. et domino separares; ut ad eius laudes omnia facias.

Primogenita Id est boni operis iniitia: quae decimanda sunt a domino consecranda.

Dortare. Quia si qui longe sunt a perfecto sancto; nec possunt ascendere culmen virtutum: nec contemplationi vacare: quod per tantum a gant humilitate et deuote; et faciat sibi amicos de manu iniquitatis et thesauros in celis: ut cuncta portare: vendes omnia et in premium rediges: portabis et manu tua: et proficisceris ad locum quem elegerit dominus deus tuus. et emes eadem pecunia quid quid tibi placuerit sive ex armatis sive ex oubibus. vinum quoque et liquore excepto vino.

Et emes eadem pecunia quid quid tibi placuerit sive ex armatis sive ex oubibus. vinum quoque et liquore excepto vino.

Aliam Extra illam. si qua manducas euz tuus et leuitis illo que elegit dominus.

Temietque leuites. Manifesto ostendit hanc decimam non esse ei qui offert coican-dam: sed tamen illis quibus precipit erogari: et qui bus precipue leuitate posuit.

C. XV.
Septimo anno. In hoc capitulo petas et dilecto premedat ut primis misereamur et premium a domino experitemus. Tunc ei suo mente non deficit: si dum tempore habemus ope-

re: ut in eo nomen illius inuocetur. scilicet corporis christi vel predicatoris: sanguinis Christi vel hilaritatis mentis: sive operum misericordie vel charismatis.

Decima frumenti tui vini et olei et majoribus operibus: sive simplicitate.

Primogenita de armatis et oubi-tuis: ut discas timere dominum deum tuum in omni tempore. Cum autem longior fuerit via et locus que elegerit dominus deus tuus: tibique benedixerit: nec potueris ad eum hec cuncta portare: vendes omnia et in premium rediges: portabis et manu tua: et proficisceris ad locum quem elegerit dominus deus tuus. et emes eadem pecunia quid quid tibi placuerit sive ex armatis sive ex oubibus. vinum quoque et liquor excepto vino.

Et emes eadem pecunia quid quid tibi placuerit sive ex armatis sive ex oubibus. vinum quoque et liquor excepto vino.

Aliam decimam ex omnibus que nam non refert ad locum quem elegit dominus: sicut tibi eo tempore et repones intra ianuas tuas. venietque leuites qui aliam non habet partem nec possessionem tecum: et peregrinus ac pupillus et vidua qui in iusta portas tuas sunt: et comedent et saturabuntur: ut benedicat tibi dominus deus tuus in cunctis operibus magnis tuarum que feceris.

C. XV.

Eptimo anno facies remissionem que hoc ordine celebrabitur. Cui debet cepta. sive ecclesiam sive deo. tur aliquid: ab amico vel proximo

Spater noster qui est in celis unus est christus: ac fratre suo repetere non poterit:

quia annus remissionis est dominus: qui altere religionis est.

Aperegrino et aduena exigesci-

uem et propinquum reperendi non habes potestatem. Et omnino in-

digens et mendicus non erit inter

vos: ut benedicat tibi dominus de-

us tuus in terra quam tradidurus

est tibi in possessionem: si tamquam au-

dieris vocem domini dei tui: et cu-

stodieris vniuersa que iussit et que

ego hodie praecepit tibi: benedicet

tibi ut pollicitus est. Generabis ge-

tibus multis: et ipse a nullo accipi-

es mutuum. Dominaberis natio-

nibus plurimis: et cui nemo domi-

nabitur. Si unus de fratribus tu-

is qui morantur intra portas ciuitatis tuarum in terra quam dominus

deus tuus daturus est tibi ad pau-

peratorem: non obdurabis

super avaritiam: sed extedes et mihi-

cor tuum nec contrahes manum;

sed aperies eam pauperi: et dabis

mutuum quo eum indigere perspe-

xeris. Laue ne forte surrepatur tibi in-

pia cogitatio et dicas in corde tuo.

Appropinquat septimus annus re-

missionis et auertas oculos tuos

a paupere fratre tuo: nolens ei quod

postulat mutuum commodare: ne

clamet contra te ad dominum: et fi-

at tibi in peccatum: sed dabis ei.

Nec ages quippiam callide in ei

necessitatibus subleuandis: ut be-

nedicat tibi dominus deus tuus

in omni tempore: et in cunctis ad quae-

manus miseris. Non deerunt pau-

peres in terra habitationis tuarum que-

mur bonum ad oculos: ma-

xime at ad domesticos

fidei. Unus. Dimitte

et dimittetur vobis: da

te et dabitur vobis.

Septimo. Quia in

septiformi spiritu remissio

est. Deus pene legis so-

lennitatem in septenario

numero sunt. Sabba-

tum enim in die septima est

Et pentecostes finitis

septem hebdomadibus.

Septimus quoque annus

celebratur. Et in ille

septies septem annis suc-

cedit.

Aperegrino et

Licet oculi proximi no-

strorum sint: maxime in illis

qua impendenda est:

qui christi sunt nobiscum

membra. Qui enim habet

substantiam mundi: et si

indigenti non impedit

quomodo in eo maneat

charitas dei?

Generabis gen-

mul. Quia dicitur e-

ris omnibus gentibus.

Ecclesia quoque q[uod] abu-

dat spiritu libenter ipsa docet nec habet ne-

cesse doceri.

Claue ne forte.

Aug. xx. Attende tibi

ipsi ne fiat oculi

tum in corde tuo iniqtas

dices. Appropinquat

annus septimus annus re-

missionis: et maligetur

oculus tuus in fratre tuu-

egenum. Magnifice oc-

culum verbis hoc dirit:

quoniam nemo audet

hunc dicere.

Non enim mutuus

damus indigenti: quoniam ap-

propinquat annus remis-

sionis: cum deo propter mi-

sericordia tua utique ha-

bitur. Appropinquat annus remis-

sionis: cum deo propter mi-

sericordia tua utique ha-

bitur. Appropinquat annus remis-

sionis: cum deo propter mi-

sericordia tua utique ha-

bitur. Appropinquat annus remis-

sionis: cum deo propter mi-

sericordia tua utique ha-

bitur. Appropinquat annus remis-

sionis: cum deo propter mi-

sericordia tua utique ha-

bitur. Appropinquat annus remis-

sionis: cum deo propter mi-

sericordia tua utique ha-

bitur. Appropinquat annus remis-

sionis: cum deo propter mi-

sericordia tua utique ha-

bitur. Appropinquat annus remis-

sionis: cum deo propter mi-

Lu tibi uenit. **I**li. Si hebreus puer in servitute tenetur; precipitur ut seruat vi annis ut liberetur. Si noluerit propter uxorem et filios; perforabit auricula eius et erit seruus in seculo. **D**oc de presenti seculo non dicatur; sed de futuro; quod in sex etatibus huius seculi seruientes septimo die iugiter liberaur. si tamē liberi esse voluerim⁹ dñ⁹ in seculo peccato fermum⁹. **S**i autē noluerim⁹; perforabit nobis auricula in testimonio nūn̄ ūt obedienti⁹; et cū uxore et filiis nūn̄. qd̄ p̄tulim⁹ libertati. i. cū carne et opib⁹ ei⁹. s. peccatis in eternū seruemus.

Lu tibi vē. **T**e hebreus transitor qui ad eternā s. patriā tendit et te vici⁹ ad virtutes de terrenis ad celestia transit; si talis le tibi vendiderit; i. magiste⁹ rō tu⁹ se addixerit; to eebis eum ut in presenti vita studeat opai⁹ ut ad requie⁹ p̄metire possit. **H**oce lex amis serviet tibi. **S**eptimo dimittes euz liberum nec vacū abire patieris. qd̄ eterna p̄nia et verā libertate p̄mittens eū alia vita. **S**i autē dixit nō nolo egredi; eo qd̄ diligat te dñ⁹ tu⁹. i. si bona qd̄ facit nō p̄ eterna me cede; sed p̄ humana laude qd̄ dili⁹ gēs p̄sentē vitā fecerit perforabis auren eius lumbula. i. menē ei⁹ terrore iudici⁹ p̄punges ianua dom⁹. qd̄ iudicium erit ib⁹ vīte egredī et alter⁹ ingressū. et seruier tibi usq; in eternum. i. docebis eum si seculuz plus amancerit qd̄ deum eternis suppli⁹ cū mancipandū.

Gregorij. **L**u actua vita et contemplationis sit nob⁹ ex tei grā yna est in necessitate; altera in voluntate. **D**e mo enim deum cognoscens regnum ingreditur sine actua vita; si ne p̄teplati⁹ vō multi. vñ. **S**i emeris hūb⁹ hebreū zc. **H**ebrez⁹. i. transiens emitur; quando unusquisque qui a seculo mente transit seruicio dei subiicitur. **S**ex annis seruire p̄cipitur; ut vī gratis liberetur. In senario actua vī perficitur. In septenario cōtemplativa exprimitur. **S**ex annis seruir; vī liber egreditur; qd̄ per actua p̄ficiē trālactam; ad contemplatione vītē libertatē transit. **B**rasus; qd̄ cum beneficerim⁹ serui inutiles sum⁹. **S**icut ergo actua est ex munere; ita et coniplauua. **C**ū qd̄ vesti irauerit cū tali exeat; qd̄ necesse est ut in incepto quicquid perseveret. **N**on enī ad p̄ficiātiā vitā trālit; qd̄ actua intentiōs su⁹ vītē nō mutantur. **Q**uidā vō priusq; seruicio dei socientur; bñ operari diūgūt; ali⁹ posicq; ad ei⁹ p̄cuerunt seruū. **S**icut ergo bona opatiōm prius habuerit; cū uxore empins ē. **I**s p̄t ad cōtemplatiā vitā trālit; et tamē actua nō deserere. vñ. uxor egreditur sumū. Ad cōtemplationē enī trāliens; affectōm boni operis qua ali⁹ prosit nō reliquit. **M**ulier et filii eius erūt dñ⁹ sui seruo empto. dat dñ⁹ uxorem; cū predicatori ei⁹ quē dñ⁹ mācipauit. long actōi cōningit. **P**redicatores enī dñ⁹ vocant. vñ. **S**ic qm̄ dñ⁹ tu⁹ tollatur a te. **U**xor filios et filias parit; cū bona actio fruct⁹ fortes vī teneros giguit. **H**ec mulier cū filiis dñ⁹ remanet. seruus exit cū veste; qd̄ bona actio et eius intentus p̄dicatori imputantur. **I**pse cum desiderij intentiō ad contemplatiōem per gran liber

egreditur. **S**i dixerit seruus; diligo dñ⁹ meū zc. **S**eruus dñ⁹ diligit; qd̄ p̄dicatoris verba sollicita mente custodit. **O**xoren amat et liberos. vītā. i. actua et fruct⁹ eius. **D**ominus offert eum dīs; et applicat ad ostium et postes et perforabit aurem labula; ut sit seruus in seculo. qd̄ p̄dicator antiquo p̄ patrum dictis imbuīt ad ostium et postes tabernaculi; vī de ingressu eterni tabernaculi audiat; et iudicij terrorē agnoscat; ne de bonis operibus gloriam qd̄ ab hominibus. **A**uris subula perforatur; dum mens illius timoris dei subtilitate percūtur; ut ybi acuīne transfixa ingressus regni sp̄ attēdat quasi ad ostium et postē tabernaculi perforata. **S**eruus erit in seculo; et liber sit p̄ lēculū. **N**ec qd̄ non solū actua i seruūtē eīz etiā p̄ficiātio libertatē metis nō optinet; qd̄ i enigmate intrīmā quietē videt.

In cōtemplationē. t. s. liberos a servante actue vīte. s. vt recipiant mercedem eternā. **Q**uādo dimiseris eos liberos; quōniam iuxta mercedem mercenarij s. predictori. s. remunerādo per sex annos seruūtib⁹. ut bene dicat tibi dominus deus tu⁹ in s. bonis dictis vel facias. s. pri cūncis operibus que agis. **D**e primogenitis tu⁹ que nascuntur i ar

mentis et ouib⁹ us tu⁹: quidquid s. forte et vīte. t. s. attribuendo. s. non libelixus masculini est scificabis dñ⁹. t. s. quasi neophyricum non permittas in ecclesia docere. s. p̄dicabis. s. bona operatione primi te p̄oris adducāt. **D**eo tuo. **N**on operaberis in pri

t. s. hoc est primogenita innocentie non nudabis ut videantur et laudentur ab hominibus. s. non sunt in exemplū ostendendāt que. una firmogenito bouis et non tondebis t. s. tu est de bono opere tuo; isol⁹ deo placere cu primogenita ouium. **I**n cōspectu rabis.

Domini dei tui comedes ea per annos singulos in loco que elegerit

Dominus tu⁹ et dominus tua. **S**in autem criminis. s. gressu boni operis tem habuerit maculam vel claudū ignorātia.

fuerit vel cēcum; aut in ali⁹ qua parte deformē vel debile; non immo t. s. a quo omne bonū; sed tibi a quo omne malū labitur domino deo tuo; sed intrā portas vībis tu⁹ comedes illud.

Zam mundus qd̄ immundus similiter vescuntur eis quasi caprea et

creature i. prototos; fin nouā creaturā p̄t intelligi. de qd̄ dī. **S**iqua gno ua in xpo creatura ex qua ille p̄mitimus ē. qd̄ prim⁹ ita surrexit; ut iā nō moriatur. qd̄ nouā creature qd̄ in illo ē futurū in fine promittiē. **M**ouet tñ qd̄ i prōerbij⁹ dī. **P**rimogenite tibi dico fili. **S**i cī p̄ ad filiū loquit; enī dīcīt p̄mogenitū; quē vīgenitū. **Q**uia et nos filij dei sum⁹; ille at vīgenitus; qd̄ solus est de substantia patris equalis et coeternus.

Sancificabis do. d. s. Non tibi; sed omnī largitō; qd̄ oē dātū optimā delūlū ē. **Q**d̄ autē leue in nrā cogitatiōe; vel maculō in nrā conuersatiōe; vel claudū in operū progressionē; vel cēci ignorātia metis; aut ali⁹ p̄te deformē vel debile; nō debemus teo imolare; i. imputare; sed nobis.

Non operaberis. Greg. **I**n p̄mogenito bonis arare ē longa p̄uersatio primordia in exercitio actōi publicare. **P**rimogenita ouiuū tondere ē ab occulto rōis tegmine inchoātia bona nudare. **S**iquid cī bonū robustū qd̄ i cipim⁹ exercere; nō dēmus cito ondere. **S**implex qd̄ et inocuū nō dēt nudari suo velamine. Ad sola sacrificia dīna ista; pficiāt; ut ad bono; ē itūmū indicis in ara cordis imolent; ne p̄mordia adhuc carnali vīte p̄mixta; citius inotescat et cī laudant bona; deceptus anim⁹ nō deprehēdat qd̄ in eis sūt mala.

Sicut autem habuerit zc. **S**ūt qd̄ opa que licet minus placeat

deo: prostrāt tū proxio
z si deo offerri nō pñt
pmēdi pñt. Cū ei deo
minus placeat pro su
scata inferōe (quā de
intuet) proximis tñ et
eplo opitulant. Quia
si caprea z ceruo. Ca
prea saltatum incedit.
cerus inimicus est ser
penti z aspera z spino
la trāsilens montana
transcendit. z iō in bo
nā pñt acipiuntur.

C. XVI.
Obserua mē
sem. Quia in eo ma
nipuli spicarum i. pri
mitie per sacerdotē of
ferebantur dñs
Mensem primū s.
bebeyoz qui apd eos
nilan. apud grecos qz
xantiquos. apud lati
nos apalis dñ: in quo
agnus paschalis occi
debatur.

Edixit te z. Mi
stice. Nos qz de egi
pto hui mādi liberati
non hōez induti. in
nonitate vīz ambule
mus primitias bonoz
opez cōsacrātes z pba
se. i. transītū bonū cele
brantes; vt relictā egi
pto ad terrā promissio
nis veniamus.

Et de bobus z
Bones addit: cuz de
one tñ p̄cepit: quaz
iussit accipi ex ouibus
z bedis vel capris. p̄t
christū. q̄ scdm carnez
ex iustis fuit z peccato
ribus: nō enī ait ex ou
bus vel capris: sed ex
ouibz z capris: licet p
prie nō intelligas ouis
ex capris: inde dicē
rent subaudiēdū eē
caprum. quare ḡ addi
ti sunt bones: an ppter
alia sacrificia q̄ dieb a
zimoz sunt imolāda?

Danem ferme
tatum. Corruptam
doctrinā v̄l veterē cō
uersatōem. vñ: Epule
mur i azimis: nō in fer
mento veteri z

Septez dieb
z. Toto tpo pñtis vi
zg. Sicut illi. vñ. dieb

azima comedebāt: sic nos pure z simplicis. vñ. diebus hui vīz pñtsemur
quibus quotidie agnō occiditur. z pascha celebratur: si inonati nibil ex ve
teri corruptōe retinem⁹. Quid ei est aliud fermetū q̄ naturę corruptō. Fer
metū ei recedit a naturali dulcedie: z corrūp̄ adulterino rancore.

Nō apparebit fer. z. Epulemur nō in fermetō veteri: neq̄ i ferme
to ma. z ne. z. Quasi relinqte veterē hōiem z induite nouum

Nō remanebit z. In hac vita oīa sacramēta dñicē carnatōis p
scrutāda: z cūcta p̄cepta eī ip̄leda sūr: anq̄ mane. i. finis sc̄i adueniat.

Nō poteris imolare z. In vna domo agnus paschalis editur

ceruo. Hoc solū obseruabis vt san
guinem eorum noi comedas: sed
effundas in terram quasi aquam.

C. XVI.

Obserua men
sem nouarum frugum
z verni primum temporis vt faci
as phase domino deo tuo: quoniā
in isto mense eduxit te dñs deus
tuus de egypto nocte. Immolabis
agnum. Simplicitatis.
q̄ phase domino deo tuo de ouib⁹
operatōis. in ecclisia
z de bobus: in loco quē elegerit do
minus de tuus vt habitet nomē
eius ibi. Non comedes in eo panē
fermentatū. Septē diebus come
des absqz fermento afflictōnis pa
nem: qm̄ in pauore egressus es de
egipto: vt memineris diei egressi
onis tuę de egypto oībus diebus
vīte tuę. Non apparebit ferme
tum in omnibus terminis tuis se
ptem diebus: z non remanebit de
carnibus eius qd̄ imolatum est ve
spere: in die primo v̄sqz mane. Nō
poteris imolare phase in qualibet
zgregationi. s. iudeoz. hereticoz. atq̄ genitum.
vrbium tuarum q̄s dominus de
tuus daturus ē tibi: s̄ in loco quē
grā sua. s̄ nō vos me elegiſtis. s̄ ego elegi vos
elegerit dominus deus tuus vt ha
bitet nomen eius ibi. Immolabis
agni. s̄ mortem
qzphase vesperē ad solis occasiōz
mundo
quando egressus es de egypto. z
coques z comedes in loco quē ele

gerit dominus deus tuus: mane

qz surgēs vades in tabernacula

s̄ in tota laboriosa ritat s̄ sinceritatis z verita
tis. s̄ non in fermento veteri zc
tua. Sex diebus comedes i azima

s̄ requiem: deus die septimo s̄ sanctoū.

z i die septima quia collecta est do

mini dei tui. non facies opus. Be

s̄ quibus finitis aduentis spissancus

ptem hebdomadas numerabis ti

s̄ hoc inde nec ad Irām: nec ad spiss custodiunt.

bi ab ea die qua falcam in segetem

s̄ In quo suscipietis spissancum.

miseris. z celebrabis i diem festuz

s̄ cui omnia debes.

hebdomadaz domino deo tuo ob

s̄ bilare dator: diligat deus s̄ ovatis. p̄rie

lationē spontaneā manus tuę: quā

s̄ multiplicatōē honoz operum

offeres iurta benedictōē domini

s̄ in azimis sinceritatis z veritatis s̄ beneplacē

dei tui. z epulaberis corā domino

deo tuo. tu z filius tuus z filia tua

s̄ non est personam accēptio arid dem

z servus tuus z ancilla tua. z leui

tes qui est intra portas tuas. z ad

vena ac pupillus z vidua qui mo

rantur vobiscum in loco quem ele

gerit dominus deus tuus vt habi

tet nomen eius ibi: z recordaberis

qui nā fuus fueris in egypto: cu

stodieſqz ac facies que tibi p̄ce

s̄ non habēs hic manētē civitatem

ab altero dies labba

ti. vñ. hebdomadas

plenas v̄sqz ad alterā

diē expletōis hebdo

madas septime.

Aug. Septē heb

domadas z. Si ab

vñverso populo hoc

penitētē iusta ē ob

sernari nñquid om̄es

credēdū ē vno die fal

cē iussos mitterē mes

sem: Si autē sibi quis

q̄ obseruat istaz quin

quagesimam dñiun

rans ab illo die quo

falcez mittit: non vñq

est vñverso populo.

Illa vero vna est que

computatur ab immo

latione paschē v̄sqz in

diem datę legis in sy

na.

Nos qz celebram⁹

penteſtē. id est. ad

uentum spiritus sancti.

qui est digit⁹ dei quo

scripta est lex in tabu

lis.

Solenitatem

z. Qui vt tabernac

lo p̄senti mundo vt

si terrena domus hui habitationis dissoluatur: habebit domum non ma

nufactam in celis.

Quando collegeris z. Consummata perfectione omniū bono

rum z multarum collectione virtutum: letandum z exultandum esse cum a

micis significat. Cum exultabit quisq̄ de percepta retributione qui hic lar

gus fuerit in munere: tunc vere tabernaculorum solennitas agetur. nō mu

tabilium sc̄ilicet sed eternorum. vnde: vt recipiant vos in eterna tabernac

ula.

z in vno loco phasei

molatur: i catholica

ecclisia: extra illam nō

recep̄ palcha celebrat.

Verat celebrare mi

steria christi in connē

ticulis hereticorum

Tel pere. Nonis

lima etate mādi: quā

do vñs sol in passio

ne occupavit z egip̄ia

cam captiuitatem sol

vit. cum pascha no

strū immola⁹ est chri

stus.

Vades in tab.

Peracto q̄ servitio

dñi mane resurrectōis

transibimus in eterna

tabernacula: vt quies

camus ab omni labo

re letātes de percepta

benedictione. alias re

tributione.

Die septimo. Et

na reçe. quā septena

ri significat. ppter sab

batū vbi nullus labor

nilla opandi ratō

Septez hebdo

madas z. In leui

co plen⁹. Numerabis

ḡ ab altero dies labba

ti. vñ. hebdomadas

plenas v̄sqz ad alterā

diē expletōis hebdo

madas septime.

Aug. Septē heb

domadas z. Si ab

vñverso populo hoc

penitētē iusta ē ob

sernari nñquid om̄es

credēdū ē vno die fal

cē iussos mitterē mes

sem: Si autē sibi quis

q̄ obseruat istaz quin

quagesimam dñiun

rans ab illo die quo

falcez mittit: non vñq

est vñverso populo.

Illa vero vna est que

computatur ab immo

latione paschē v̄sqz in

diem datę legis in sy

na.

Nos qz celebram⁹

penteſtē. id est. ad

uentum spiritus sancti.

qui est digit⁹ dei quo

scripta est lex in tabu

lis.

inspici prohibent: dis-
cernatur ab eis que di-
uit? dant: ut quid sig-
nificet dici debeat. sic
miracula que in scriptu-
ris reperiuntur significati-
a quod ad regulam fidei
pertineat. velut vell?
in area copluta siccum
aut in secca coplatum
aut virga aaron q̄ flo-
ruit et nubes protulit. et
bniōi. Sicut autem dis-
cernuntur divinationes
quas in sequentibus pro-
hibet a divinationibus
profetarum: sic inspectio-
nes pdigiorum a signifi-
catib⁹ miraculorum.

Ariolos. Qui
circuenit aras nefadis
precibus: et diuinatōz
in extis aīaliū grunt
Auguria. Quasi
auguria q̄ in recipiē

Angelia q in vocibus
auim geruntur. **V**l am
garria ab auim garitu
Phitones. **V**e
triloquos de quoꝝ re
tre demones loquunt
a phitio sic dicos id ē
apolline quē deū diui
natōis credebant esse.

Prophetā sus
citabo eis Licet hi
storialē de pphīs ac
cipi possit q̄ post moy
sen i p̄lo israhel reple
ti sunt spiritu dei meli
us tñ de dñ o pphetaꝝ
accipit; de q̄ turbe ab
iplo satiate dixerunt:
Dic ē vere ppheta q̄
vēturnus ē in mundum
Et alibi: **P**ropheta
magnus surrexit i nob

C. XIX.

Tres citates.
Fidē spē ⁊ charitatem
ad quas oēs penitētes
debēt cōfugere.

Tres ciuitates refugij ultra iordanem consti-
tuit moyses homicidium quod non spote homicidium
comiserunt. alias tres ci-
tra iordanem inbet sepa-
ri. misericordia eiusmam quod an-
cepto eum baptisini quod
vult a peccato saluari
et ab hostib[us] spiritualibus
liberari scilicet trinitatis fi-
dei deinde sincera mente co-
fiteri. et post baptismum
in fide spe et charitate vi-
gilanter operari. Sicque
religiose conuersi in mun-
do quod scenario conditus
est numero: p[ro]pterea p[ro]fectio
ne bonorum operum reges
etiam expectat in fab-
batismo.

Et ires égal.

veniatur in te qui lustret filium suum
aut filiam dicens per ignem aut q
ariolos sciscitur. aut obseruet so
nia atq; auguria :ne sit maleficus
nec incantator. neq; phitones co
sulat nec diuinos . et querat a mor
tuis veritatem. **D**omnia enim hec

abominatur dominus . et propter
istiusmodi scelera delebit eos in ini-
tio humano modo . ¶ perfecti estote sicut
et pater uester celestis .
troitu tuo ¶ Perfectus eris et absq;
et criminali . ¶ cum sancto sanctus eris
macula cum domino deo tuo . ¶ Be-
tes iste quarum possidebis terras
augures et divinos audiunt : tu autem
a domino deo tuo aliter institutus
¶ iuste vel alios sequentes .

es. Prophetaz de gente tua et de
fratribus tuis sicut me suscitabit ti-
bi dominus deus tuus: ipsius au-
dies ut petisti a domino deo tuo i-
oreb quando concio congregata e-
atq; dixisti: Ultra non audiam vo-
cem domini dei mei. et ignem huc
maximum amplius non videbo ne-
moriar. Et ait dominus mihi: Be-
ne omnia sunt locuti. Prophetaz
de semine dauid
suscito haec de medio fratrum suo

lucitabo eis de medio fratru iho
qui nō uenit soluere legē. sed adiplere.
rū simile tui. et ponā verba mea in
ore eius: loqueturq; ad eos om̄ia
quę p̄cepero illi. **N**ūi autem uer
ba eius q̄ loquetur in nomine meo
audire noluerit: ego vltor existam
^{1 pseudo.} s̄tane glorie
Dropheta autem qui arrogantia
deprauatus voluerit loqui i noīe
meo quę ego non p̄cepi illi ut di
ceret. aut ex nomine aliorum deo
ruz interficietur. **O**x si tacita cogita
tione responderis. quomodo pos
sum intelligere verbum quod do
minus non est locutus? hoc habe
bis sicutum: **N**ō i nomine domini

propheta ille p̄dixerit ⁊ non ene-
nerit. hoc dominus nō est locutus
ſi per timorē animi sui, p̄pheta cō-
finxit. ⁊ idcirco nō timebis eū.

C. XIX.

derit dominus de^o tuus
gentes quarum tibi traditurus est
terraz et possederis eā: habitaueris
et in urbibus eius et i^e dibus : tres
^{sunt emineas} ciuitates separabis tibi in mediō
terre quā dominus deus tuus da-
bit tibi in possessionem sternens di-
ligenter viam . et in tres equaliter
^{s fidē trinitatis predican}
partes totam terre tuę prouinciaz
do equaliter oībus
diuides . vt habeat e vicino qui , p-
pter homicidium profugus ē quo
possit evadere. Necerit lex homi-
cide fugientis cuius vita seruāda
est. Qui percusserit primū suum
nesciens . et qui heri et nudiū sterci
nullum cōtra eum odium habui-
scō compenabatur . sed abisse cum eo

fe comprobatur. sed ab ille cum eo
¶ peccatorū. ¶ vicia tortuosa et iſtruosa
simpliciter in ſiliuā ad ligna cedēn
ſecuti correcōis. ¶ iſtrepatio
da. et in ſucciſione lignorū ſecuris
¶ potestate uel opatiōe cedēt. ¶ durior ſermo
fugerit manum; terrūq; lapſum de
moderatōne. ¶ plata cōtūelia.
manubrio amicūm eius percuſſe
in desperatōem. ¶ a ſpū caritatis miseric
in uincite ſacramenti.
rit et occiderit: hic ad vnam ſupra
ſide. ſpe. et charitatis. ſpenitendo
dictarū vrbium confugiet et viuet
vel forte. ¶ cito potest cōtēgere. ¶ ſchrifſus
ne forſitan proximus eius cui? ef
fusus eſt ſanguis dolore ſtimulat
persequatur et apprehendat eum ſi
ſi die iudicii uel in preſeti.
longior via fuerit: et pcutiat aiam
quia nō malicioſe occidit. ¶ quia nō
industria: ſed caſu interfecit.
eius qui non eſt reuſ mortis: quia
nullum contra eū q; occiſus ē odiū
priuſ habuiſſe monſtraſ. Idcirco
ſidem ſpem et charitatem
principio tibi ut tres ciuitates equa
quātū credit quisq; rātū ſperat. et quātū ſpera
tantum amat.
lis inter ſe ſpacij diuidas. Lū aut

Ut qui saluandus ē
facilius evadat. **D**re-
dicatores q̄z nōbo et ex
ēplo dēnt peccātib⁹ cō-
sulere. et equalit̄i tota
terra eccl̄esie fidē trini-
tatis omnib⁹ insinua-
re; ut viaz veritatis et
portā fidei agnoscant
patere sibi. et se merito
dānādos si intrare no-
luerint.

Gabissimum
Exemplum ostendit qualiter
homicida salvus sit.
Gregorius. Ad
silvam cum amico immissus que-
tiens cum primo ad discutie-
da delicta perti-
mum. Similiciter ligna
succidimus cum deliquen-
tium vicia pia intetore
resecamus. Securis ma-
nu fugit: cum correcto in
asperitate sele pertrahit
Ferrum de manubrio pro-
filit: cum de correcto ser-
mo durior excedit. Am-
icu percutiens occidit
que auditorem suum prola-
ta ptumelia a spiritu dile-
ctionis interficit. correcti
ei mes in ad odiumpavit
Sed que incaute lignum
percutit et proximum ex-
tinguit: ad tres urbes
fugiat ut vivat. quod si
ad priam queritur sub
specie fidei et charitatem ab-
scinditur: rei homicidiu-
m non tenetur. **L**ucus extin-
cti proximi cum innene-
rit: non occidet. quod cum
christus venerit qui se-
le nobis per naturam nostram
consortium iuxxit: ab eo
vidicata non exigit quem
sub eius via fides spes
charitas abscondit. **L**i-
tius enim culpa dimittitur
quoniam non maliciose perse-
tratur.

Ambro In libro
ð fuga seculi. Cōgrue
promisum liquet; q̄ le
uite fugitātes sūt mun
di h⁹ vt placeant deo
Hinc abrah̄ dictū ē
Exi de terra tua z̄c. q̄
habebat̄ lūbis suis le
uitas. Et vñs leuitis.
hoc est. aplis dicit. Si
q̄s vult post me veire
ebn. scip. ⁊ tol. crn. su.
⁊ se. me. **H**ec vera ē fu
ga sacerdotis. abdica
tio domesticor̄: vt se
suis abnegz q̄ se do ser
uire gestit. **R**ecte ḡ fu
gaces fugacibus p̄mē
dat eternę legis factio
vt q̄ hūc mūdū oblin
sūt; eos recipiat q̄ pccā

D euteronomiū

C. XIX.

Sua condēnantes atq; opera oblitio[n]em vītē superioris expectant; et secula
ria q[ue] gesserunt abdere desiderant. **E**s[te]t etiā alia causa: q[ui] ministri dei sunt
semita; et ideo ipsorū cūnitates fugientib[us] homicidis p[er] leges deputantur; q[ui]
ipsis ius est dulcina mandata exequi circa eos qui crimen mortale admis-
erunt. **H**inc apostolus quasi leuita. **T**radidi inquit h[ab]moi sathang in interi-
um carnis; ut spiritus sal-sit. **P**ercussus leuitico gladio moriat sevus car-
nis; ut viuat aīa vīta.

Addesq[ue] tibi tres
z. In libro ihesu na-
ue sex cūnitates refugij
decernunt talib[us] ho-
mocidis. **L**ades in ga-
lilea montis neptalim
Sichē in mōte ephra
im. et chariatarbe q[ui] est
hebron. Et trās iorda-
nem tosor te tribu ru-
ten; et ramoth in gala-
ad te tribu gad. et gan-
lon in basan te tribu
magnasse.

Item. Ambrosius
in eodem. Sex autem
cūnitatum refugia sunt
ut prima sit cūnitas co-
gnitio verbi et ad ima-
ginem eius forma vi-
uendi. **Q**uicūc em ē
cognitōem fuerit igre-
sus; mund⁹ est a pena
fin quod et deus ait.
Jam vos mundi estis
propter sermonē quez
dixi vobis. **E**t alibi.
Hec est vita eterna ve-
cognoscant te solū de-
um verum et quē mis-
si-i-christū. **H**ec cūni-
tas velut metropolis ē
eī subiacet alie quin
q[ue] cūnitates leuitarum
ut quo numero mu-
ndus formatus est: eo-
dem numero adversus
mundana vicia et secu-
li huīus naufragia re-
medium prouideatur.
Secunda cūnitas et se-
cundum remedium est
ut q[ui] non pōt cognitio
nem boni illīs liba-
re et tardior est vel īge-
nō vel fidei comprehensio[n]em vel vītē acumi-
ne ad cognitionis summā contenditur. Saltem opera domini cōsideret: atq[ue]
ex his que facta sunt tanti cōtemples opis actorem. **Q**uō ex his bonis que
sunt in cōstitutōe istius creature (bona ei sunt valde: sicut dñs dixit) bonū
illud summū atq[ue] eternū cōprehendatur. **Q**uis ordo rerū. q[ui] disciplina
q[ui] gloria? **N**ōne his (quāmni stardū ingenium) diligere actorem suum, puo-
catur? **E**teni si parētes q[ui] nos genuerūt amamus; q[ui] tomagis diligere tele-
mus creatorē parentum actoremq[ue] nostrum. **E**rgo operatoria virtus dei et
si non videtur: tamē ex operibus suis estimatur. operatorēq[ue] sua opera pro-
dunt: ut intelligatur q[ui] non comprehenditur. **V**nū et domin⁹. **D**i michi non
creditis; vel operibus credite. **B**ona igitur etiā h[ab]c ad refugij. que edifica-
toris testificantur grām et affectū nostrū excitant: ut eius simus cupidiores
qui tantam nobis fabricē b[ea]tū viderūt contulisse pulcritudinem. **T**ercius or-
do est tertīa cūnitatis. regalis potestatis cōtemplo: ut subiiciātur regi. si
non differimus metu tanq[ue] parenti. **M**etu enī p[re]sidentis plenq[ue] sit obedi-
ens potestati: qui est salutis ingratus; ut necessitate sobrietatis agnoscat q[ui]
voluit ac nequūt gratiā pietatis agnoscere. **C**orrigit ergo necessitas: quez
pietas pronicare debuerat.

He tres cūnitates trās iordanem p[er]fectionē prudentiē ad refugium date;
ut primum effugiamus culpam inductōe animi p[ro]fomes ad imaginē dei.
Ita enim creati sumus dicente deo. **F**aciamus hominem ad imaginē et si

mīstitudinē. nō hec ergo prima lex istius cūnitatis est. **D**einde si p[er] fragilitatē
carnis et mundi illecebrasita formare mentē nostrā nō possum⁹: reuerentia
paternē generato[r]is et sedulitate prolis peccatū leuenus. **C**haritas multū
dinē operit peccatorum. **Q**ui ergo ad imaginē dei esse non potuerit: sit
ad plenitudinem charitatis. **I**lla cūnitas culpam excludit: h[ab]c soluit. **H**ec
veniēt lex secundē cūnitatis. **D**iligēs dñm deum tuum ex t[em]p[or]e a[ct]u. **S**ed si rur-
sus angustiamini; et minuti sunt q[ui] abundantiā charitatis et gratiam recipere

non possunt: habes ter-
ciam cūnitatem ut di-
vine p[re]tatis formido te-
sobrium faciat et infla-
ctat metus: et hec ē lex
tercia. **D**ominū deum
tuum adorabis. et illi
soli seruies. **H**e igitur
p[re]cipiū virtutes: et
ideo paucorū non plu-
tū supra iordanem
posse sunt: ut expīmas
q[ui] imago archetipū
diligas quasi fili⁹ pa-
tri⁹ adores q[ui] subdit⁹
regem. **Q**ui autē iorda-
ne transierūt. Jordā-
nis āt eoz descēsio d[omi]n[u]s.
Qui delēderūt ī ex ill[us]
superioribus virtutib[us]
ad hec inferiora: i. in q[ui]-
bus integritas charitatis
būilitas vacillauerit:
batent propria hoīs re-
fugia q[ui] petant. **D**icit q[ui]
obnoxij delictis et iſe-
xi vicijs sunt nō volū
tarīs: spēt dñm sibi
recōciliari posse. veniā
petat: sperant posse cor-
rigi: si p[re]cepta sequantur
celestium sacramento-
rum: quibus aut infor-
mātur ad innocentia
aut renocātur a cul-
pa. **H**e igitur intra ior-
danem cūnitates sequē-
tes sunt: ut propicie-
mus nobis deum: seq[ue]r-
mur que intet: vitem
que prohibet. **S**it er-
go propiciande dīni-
tatis ambitio: sequē-
tē p[re]ceptionis obedi-
tio: interdictē p[re]varici-
ationis cōntio: quibus propiciatoriam dei misericordiaz et monitionē ei⁹
prōvidentiam: vel instauratorū obsequio: vel interdictorum declinationē
p[re]veremur.

Si quis ante z. **Q**ui malitia aliquem percūtit et in mortem anime
ducit: reus est eterne mortis. **A**nde. **S**i quis scandalisauerit vnum de pu-
sillis qui in me credunt z. **E**t alibi: Qui odiūt fratrem suum homicida est:
et non habebit vitam eternam. **H**ic ab altari diuellitur: tanq[ue] sacramentis
dominicis indignus: nec veniam nisi per condignā penitentiā promeretur.
Qui autem non sponte occidit: habet vices refugij: ecclesiam. et catholicam
vbi se angustia penitentiā coercens per omne tempus p[re]sentis vītē bonis
operibus studeat: et si spēm in morte summi pontificis: et redemptoris sui po-
nerit: tandem merebitur salmari.

Qui fraternū odium retinet in corde: non potest fructuosam peniten-
tiā agere: nec deum sibi placere.

Non assumes et transferes. Allegorice. **A**nde. **N**on transgredia-
ris terminos antiquos quos posuerunt patres tui. i. precedentium patrum
regulas et distinctiones vivendi.

Non stabit testis vītus. **H**oc et historialiter seruare debemus. Et
contra impios vel hereticos cum testimonij scripturarū indigemus: duos
testes. i. vetus et nouum testamentum: adhibemus: vel tres: id est euangelii
prophetas: apostolum: et sic stat verbum.

Anima pro. Qui enī aitalem errare fecit xenia dignus nō est. **D**entē pro dēte Verboz virtutē. Dētes enim verba significant. sū illā. Filij bo minū dētes eoz arma zc. Et alibi. Dētes ei⁹ lacte. i. lege cādidiōres **M**anū pro manū. Opationē. vt ea sint vtilia aut noīua q̄ in alio puerit.

fratri suo facere cogitauit ⁊ auferes malum de medio tui: vt audientes ceteri timorē habeant. ⁊ nequaq̄ talia audeant facere. Non misereberis eius. sed animam pro anima sciam. q̄ fratri scientiā abstulit oculum pro oculo. dentem pro dēte. manum. p̄ manū. pedem pro pe de exiges.

C. XX.

Exieris ad gentiliū vel hereticoz errores bellū contra hostes tuos. ⁊ ruidoris equitatus ⁊ currus ⁊ maiorem q̄ tu habeas aduersarij exercitus multitudinem. non timebis eos: quia dominus de⁹ tuus tecum est qui eduxit te de terra egip̄ti. Appropinquate autem iam sp̄iali vel corpali firmus interritus: qui debet cōfōrāre in sp̄iali bello. p̄imus bellaturus pro p̄elio. stabit sacerdos ante faciem ⁊ probandū ⁊ sic loquetur ad populum: Audi i p̄sentī vita. s̄visibiles ⁊ invisibiles israel: Clos hodie contra inimicos vestros pugnam p̄mittitis: non p̄ corpus occidūt. animā aut nō possunt occidere timescat cor vestruz. Nolite mettere. ⁊ nolite cedere. nec formidetis s̄ fortior illis eos: quia dominus de⁹ vester in cōs omnibus s̄ liberadis medio vestri ē. ⁊ p̄ vobis cōtra ad s̄demones vel via. s̄ virtutē ⁊ voluntate dīm candi dabit uersarios dīmicit ut eruat vos s̄ maiores doctores de periculo. Duces quoq̄ per singulas turmas audiēte exercitu pro clamabūt. **Q**uis ē homo qui cōficiāt corpus s̄ virtutib⁹ nouā. ⁊ non dedi cauit ea? **V**lātā ⁊ reuertatur i domū suam: ne forte moriatur i bello. ⁊ alijs dedicet eam. **Q**uis ē homo qui plantauit vineā. ⁊ necdum fecit eam esse cōmūnem. ⁊ de qua vesci omnibus liceat? **V**lātā ⁊ reuertatur i domū suam: ne forte

moriāt in bello ⁊ alijs homo eius fungatur officio. **Q**uis est homo q̄ adhuc cōseruit seculi sollicitudinibus qui despōndit uxorem. ⁊ non accēsili teneat ei⁹ affectu. s̄ proposito p̄eplationis pit ea? **V**lātā ⁊ reuertatur i domū suam: ne forte moriatur i bello. ⁊ alijs homo accipiat eā. **N**isi dicitis addent reliqua. ⁊ loquētur s̄ vir duplex. nō inconstans ē in omnibus vijs suis ad populum: **Q**uis est homo for-

midolosus ⁊ corde paupido? **V**lātā s̄a p̄posito cōplatoz s̄ fuerūdinē vite. prius ⁊ reuertatur i domū suam: ne paue faciat corda fratrum suorum sicut ipse p̄territ ē timore. **L**ung⁹ si luerint duces exercitus ⁊ finem loquēdi fecerint: vniusquisq̄ suos ad subditū populu. s̄ horādo bellandū cuneos p̄parabit. **D**i

quādo accesseris ad expugnādā cōscientiā hereticoz vel mundū vel exteriōrē hominem qui aduersant spiritiū ⁊ p̄dicando Pax huic domui. s̄ verbū pacis in societate fidei renens s̄christū qui pac nostra. qui feci viraq̄ enum.

cūnitatem: ⁊ offeres ei⁹ p̄imū pacē s̄ sponte. sensus ⁊ affectus s̄ cordis vt rec. pia. bōlpitem christum.

Si receperit ⁊ taperuerit tibi p̄oz tas. cunctus populus qui in ea est s̄ a morte. s̄ obediendo. s̄ predicā. s̄ bonoz op̄rum. ⁊ impletoz p̄ceptoz saluabitur ⁊ seruiet tibi sub tributo. s̄ pacis fidei.

Hin autem sedis inire noluerint ⁊ ceperint contra te bellū: op̄scripte testimonij pugnabis eā. **L**ung⁹ tradiderit do quo adiuuāte sagas s̄ victam s̄ p̄tate minus de⁹ tuus illam in manu s̄ in errore forces fidei resistentes.

Melius ē professio nem vel p̄secutionē de uitare: q̄ in ea succēre. Ad disputationes quoq̄ p̄tra hereticos venire nō debet nisi contus ⁊ p̄fectus. ne scan dalizet alios. s̄p̄at.

Some bona ⁊ ceteris q̄ in ciuitate sunt. **D**omine quod agimus in utilitatē fratz redigere debemus s̄ militib⁹ christi p̄predam exercitui diuides. ⁊ comeſ s̄ Tatiaberis cū ap. g. t. uel dei s̄ quos deo subdūt. des de spolijs hostium tuorū que s̄ non tue uires dīns de⁹ tu⁹ dederit tibi. **S**ic fācies cūctis ciuitatibus que a te p̄cul valde sunt: ⁊ nō sunt de bis vribib⁹ quas in possessionem accep turus es. **D**e his autem ciuitatib⁹

Quis est homo for. zc. **I**si. Docet n̄ possē quēq̄ p̄fessionē cōtemplationis vel militis spiritalis arripe: q̄ adhac nudari terrinis opib⁹ primis sit ne infirmitate mētis reuertat. s̄ vir exēplo a lios reuocet ⁊ trōe suo ifirmet. **R**enertant i domū suā qui dupli corde sūt: q̄ p̄glia dñi s̄liari nō p̄nt. vir enīz duplex aio incōstas ē in oībus vijs suis. **L**ales nec initū renūciatiōnis accipiat: q̄b melius ē vt in actua vita p̄sistat: q̄b tepide p̄ēplationem exēquentes maiorū se discrimine v̄noluant. Idē illi dicit q̄ vroē duxit: q̄ vineam plantauit. i. p̄pagines filiorū: non enī p̄t seruire p̄ēplationi seruus vroēs. nec asseq̄ studiū p̄ēplatoz: qui beret i delectatōe carnis. **N**emo ē militās deo ip̄licat se negoūis secularib⁹: vt placeat cui se p̄bauit.

Prolius ē professio nem vel p̄secutionē de uitare: q̄ in ea succēre. Ad disputationes quoq̄ p̄tra hereticos venire nō debet nisi contus ⁊ p̄fectus. ne scan dalizet alios. s̄p̄at.

Nullam
nulli vicio in
conferatē patē
neccā oīi om̄i
ptimab⁹ conve
ominab⁹ ap̄p
z cūltūrā mī
ruina nra vīcā
gēcūge aīj nīc
rūbūm c̄.

C. XXI.
Quādo in
ti s̄c. **L**azarus
posūcūtārā aī
doq̄ et cū vīta
terā q̄d. de.
est i. hoc c̄t i co
Lēdīcūs. actor
fōma. **N**icōdē
vita. sapientia m
res. **J**udicēs. esat
dōes. quōm offi
de singulis indic
dōcēmē. **P**ētē
a loco cadēt. i. c
summa. dīcētē
fīghōt. atētē
tōtē. **Q**ue nō
xit lugū. q̄ p̄ce
non feacētē
el dōlū i orē
terā. s̄i. vō. nullā
dīcētē. mālā. adm
Et dīcēt. aīdāl
atēz. s̄i. mōz. i. d
cram. i. tarpīlā.
Dōrē. tarpīlā
dēmētē. cōs. Q
mālā. arā. c̄t. q̄
mōz. chōfī. abz. z
p̄. fuit. **N**ec fētē
recepā. **Z**īzā p̄
gūmīs. bō. susp
nīmī. **P**ollāmūs
vōlī. s̄p̄a. gētētē
cōpētē. q̄p̄a. era
Sōfī. q̄lā. ado
tōbā. **J**ō. q̄lā ē cē
nītē. q̄p̄. salutē
gētē. mōz. dīfītē
lētētē. s̄i. Cētē
bā. cāmī. q̄p̄. i. mōz.

Deuteronomiū

C. XXI.

CNullum oīo
Nulli vicio in nostra
cōuersa tō parcedūm
ne corā ocul' dñi volu
ptatibus corrupti z ab
ominabiles appēam'
z exultatēs inimici de
ruina nra dicant: Eu
ge euge aīe nrē deno
rabimus eū.

que dabuntur tibi: nullū omnīo
Permitte viuere: sed interficies i
ore gladij. ethēum videlicet z am
mōrēt z chananēt. pherezēt et
euēt z iebuzēt: sicut p̄ceperit tibi
dominus deus tuus: ne forte do
ceant vos facere cunctas abomnīa
tiones quas ipsi operati sunt dijs
suis z peccetis in dominū deū ve
strum. Quando obsederis ciuita
munitionēt. scrip̄urārum.
tem multo tempore z munitionib⁹

circūdederis ut expugnes eam: nō
Indiscretēt iudicando. vnde. Instruite h̄mōi in
spiritu lenitatis. h̄ boies scientie z virtutis fructi
bus habiles. h̄ phisicam. ethicam. logicam. de qui
succides arbores de quib⁹ ves̄ci
bus multa. utileas. h̄ acumine: acrioris iudicij
potest: nec securibus p̄ circumitū
fruentez
debes vastare regionez. qm lignū
est z non homo: nec potest bellan
tium contra te augere numer⁹. Si
sigmetā z voluptuosa carmina.
qua autem ligna non sunt pomife
agrestis fensas inordinat⁹.
ra' sed agrestia z i ceteros apta v̄b⁹
A nefando studio euelles. vndemec cum huius
modi cibum sumere. gentiles ex libris suis fut
superandi.
succides z instrue machinas do
nec capias ciuitatez que contra te
dimicat.

// C. XXI.

Quando iuen
tum fuerit in terra quam
dominus deus tuus daturus est
tibi. homis cadauer occisi. z igno
rabitur cedis reus: egrediētur ma
iores natu z iudices tui. et metien
tur a loco cadaueris singularū per
circūtūm spacia ciuitatum. z quā
viciniorēt ceteris esse perspererit
Apostoli z apostolici viri: q̄ quos pro peccato
rū nost̄z expiatione crucifixa predicator.
seniores ciuitatis illius tollent vi
tulam de armento que non traxit
peccati. z sine semine viri edita de virginē
nata.
iugum: nec terra z scidit vomere. et
vocat vallem visionis. h̄ iherusalem: quā ysaias
tam a spinis viciorū aspergimam.
ducent eam ad vallem asperā atq̄

quia sanctis doctoribus non perfecte
cessit. vnde. hierusalē que occidit prophetas. z la
pidas eos qui ad te missi sunt. h̄ Euangeliū
saxosam que nunq̄ arata est nec se
h̄ pro fructu spinas: z pro ruis attulit la bursas
mentem recepit. z cedent in ea cer
h̄ vbi christi carnem crucifixūt. h̄ Apostoli
vices vitulē. Accedentes sacerdo
z co sequentes: quib⁹ ordinē ecclasiasticū regere
z predicere p̄misum et h̄ Non vos me elegistis:
tes filij leui quos elegerit domin⁹
sed ego elegi vos h̄ predicando.

deus tuus vt ministrēt ei. z bene
non ipso. vnde

dicant in nomine eius. z ad verbum
eorum omne negocium. z quidqđ
discernatur: mundum vel immūdum est iudice
ur. Et venient maiores natu ciui
tatis illius ad imperfectum. lau
buntq̄ manus suas super vitulaz
que in valle percussa est. z dicent:

Manus noſtre non effuderunt
h̄ christi. h̄ nec cōfessim⁹.

sanguinē h̄c: nec oculi viderunt.

Propicius esto populo tuo israel
rael

quem redemisti domine. z non re
penam. h̄ innocentis sanguinis

putes sanguinem innocentē in me

dio populi tui israel. h̄ sic
ab eis reatus sanguinis. tu autem

alienus eris ab innocentis cruce

qui fusus est cuz feceris quod p̄
cepit domin⁹. h̄ egressus fueris

spiritalem. h̄ demones vel gentes
ad pugnam contra inimicos tuos

z tradiderit eos dominus de⁹ tu
superata falsitate h̄ ad iugū christi. vnde. In

captiuitatem redigens oēm intellectum
us in manu tua. captiuosq̄ duxer

ris z videris in numero captiuoz
vile suam. h̄ adam h̄ a deo creata h̄ vera chari
mulierem pulcrā et adamaueris

tate h̄. co:pi ecclesie sociare h̄ In adiutorium
christi.

eam. voluerisq̄ habere vrorem: in

ecclesia h̄ curā z pudentiā.
troduces eā in domū tuam. Que

nouacula verbi dei. h̄ superflua cogi
tationes h̄ superflua vt poetaz sigmetā. h̄ quidquid
mortuum i operibus h̄ omē peccatū infidelitatis

quod emotū est z superfluum est. h̄ crudelita
tem vel rapacitatem.

radet cestariez z circūcidet vngues
Circūstāta falsitatē vel vālitas z culū ydo
larie h̄ postūm erozem.

z deponet vestez in qua capta est
humiliata z damnabilē z fletu dignū demō
strabit: h̄ erozem h̄ Id est dyabolū: qui est pater
imitatione non natura

sedensq̄ i domo tua flebit i patrē
ommē memoriam mundanam z carnales ille
cebras h̄ humanam curiositatem.

z matrem suam uno mēse. z postea
vi spiritalem pale gignas
intrabis ad eam. dormielq̄ cū illa

deposit. Lauabunt
man⁹ sup vitulā. i. pur
gabunt opera per pas
sionis xp̄i cōfidētiām

Ignorabitur ce
dis z. Dyabol⁹. q̄ i
visibilis: z iō ignorari
di. Sicut ei q̄ militi
cor ut tradēt ei iudas

Maiores na
tu. Apostoli z docto
res: q̄ scripture attesta
tē p̄ceperūt nullā na
tionem sic promptam
ad cedē vt iudeoz gē
tē: q̄ z p̄phetarū z do
mini sanguinē fudeūt.

Lauabunt g
manus su. z. Id ē
opera sua i. passio xp̄i
demōstrabūt cēmūda
Licit ei eiusdem passi
onis sacramēta q̄tide
imitentur: ab oī frā
de iudeoz cōrdā et
opa h̄nt mūdissima.

Propitius e
sto. Pro officio suo
bñdīcūt p̄lo: vt n̄ red
dat vñdēa pro scelerē:

h̄ sal⁹ pro redētōne
Si egressus fu
eris ad. p. Ili. Di
cant iudei q̄no hec ser
uet: quid causē sit mu
lierem decaluiari z vñ
gues circūcidiz: qd si si
ne capillis z vngub⁹
iuncta fuerit?

Wulterem pul
crā. Sicut paulus q̄
de menandro sumpli
Corripūt bonos mo
res colloq̄a prava. Et
de arato. In ipso vi
nius mouemur et su
mus. ipsi enī z genus
sumus

Aliū putat hāc mu
lierē specie decoram si
gnificare rōnabile dis
ciplinam apud gētiles
iunēta. ab ea ei opor
tet recidi oēm superstī
tōis immūdiciā: vt ad
studīz veritatis assu
mat. Qib⁹ ei mūdūz
babēt disciplinę genti
lii: q̄ nulla apud eos
disciplina est: cui. non
sit aliqd immūdiciēt
supstitūtis admixtum.

Uno mēse. Id
e. xx. dieb⁹: vt post si
dē trinitatis z opus le
gis mereatur ecclig so
ciari. ter enī decē. xx.

efficiunt
Et postea. Cum
nec i capite. i. sensibus
nec in manibus. i. ope
bus aliqd supflūt aut
ūmūdūt erit.

Si habuerit homo duas uxores. Christus sibi duas uxores populum scilicet iudorum et gentium coniugem copulauit nomine odiosa est synagoga semper contentiosa dura cernice incircum cisa corde dilecta genitilis ecclesia sed non potest filium dilectum preferre filio odiose.

i.ecclesiam de gentibus vel filios eius preferre a plisis et alijs primiutis qui sunt filii synagogae.

Agnoscit odiose pater genitum dat ei duplicita quod primiutis synagogae filius dedit legem et prophetas et noticiae nostra sunt pater eis euangelium predicanit.

Dic ei est pater mogenitus liberorum ei?

Tunam dilecta. Malitiae quod dulcis videtur et telectabilis oia voluptuosa cupit et in lo meroze afficit.

Alteram odiosam. Rationalitate quod non indulget corpori nec servit voluptati sed abdicat occulta dedecoris.

Primogenitus. Apostoli et apostolici viri qui locum primogeniti obtinunt quoniam ecclesia sequitur auctoritatem.

Sed filium odi ose. Hoc ad litteram facienduz est ne sequatur quod animi sui mortu vel amorem vel odium sed naturam.

Cuncta duplicita. Aplici cuncta duplicita suscepit qui doctrina et operatione predicti sunt.

Alij dabit ut vinat non ut abudet sicut a bracham filium ancille super natones perficit filio sanguine non soli propria sed spissitia accumulavit.

Si generit homo hoc. Melior est obedientia quam victimata et auscultare magis offerre ad ipse arietum quam quasi peccatum arioladi est repugnare hoc. In obediens ergo filium et viacionum moyses obruit lapidibus evangelium quam duris increpatibus.

Si generit homo hoc. Melior est obedientia quam victimata et auscultare magis offerre ad ipse arietum quam quasi peccatum arioladi est repugnare hoc. In obediens ergo filium et vi-

s in societatem recepta.

Terit uxor tua. Sin autem postea non sederit in animo tuo dimittes

eam liberam; nec vendere poteris pecunia; nec opprimere per potentiam

quia humiliasti eam. Si habuerit deus.

Secundum populum iudeorum et gentium.

que fide et devotione diligenter meruit.

Homo uxores duas una dilecta et synagogam que infidelis et ingrata.

alteram odiosam. genueritque ex eis fideles.

Liberos et fuerit filius odiosus pri-

s sanctus tanquam sancte matris primi eius unde alieni sunt peccatores a vulnera eius.

Fons spissitia mogenitus volueritque substantia

inter filios suos dividere non po-

terit filium dilectum facere primogenitum et preferre filio odiosum; sed fi-

lius odiosus agnosceret primogenitum

dabitque ei de his quod habuerit cum

cta duplicita. Iste est enim principium liberorum eius et huic debetur primogenita. Si genuerit ho-

mo filium contumacem et proteriuum et dei vel predicatoris.

Secundum ecclesie vel legis qui non audiat patris ac matris imperium et coercitus obedire con-

tempserit et apprehendetur eum et du-

cent ad seniores ciuitatis illius et ecclesiis qua in celum discretionis.

Sic in ecclesiis faciunt minores episcopi ad maiores causam referentes.

ad portam iudicij et dicentes ad eos

Filius noster iste proterius et con-

tumax est monita nostra audire co-

go omnis qui pendet in ligno. Nisi tensus odisset peccatum et morte non ad ea

insciendum et tenuendum filium mitteret. Bene ergo maledictum dicitur quod odit tensus hoc pendit in ligno.

Contaminabis. Penitentia lacrimis fetore peccatorum ablueret

bemus; ne alijs scandalum et nobis germet cruciatum.

Aug. Maledictus a deo est. Quidam hereticus ad caloniam passionis Christi hanc setentiam transferunt non intelligentes quod mors ex pena peccati est. Unde et peccatum dictum est (non quod peccet homo dum moritur) sicut loquela plingua formata in

qua de scriptura. Unde dicimus probata

et electa est manus eius.

Maledictum hunc tamen opus malum quod pena dignum est; sed ipsa mors quod peccato facta est appellat. Illud ergo peccatum est reum mortis non commisit Christus; sed alterum i.mortem quod peccato insista est suscepit pro nobis.

Hoc suspedit in ligno hoc maledictum per moysen.

i.mors damnata est in reatu.

Recordamus quod morte plectrum est

et adiudicatus morti appulus fue-

rit in patibulo: non permanebit ca-

daver eius in ligno sed in eadem die

et pro peccato puniri. Qui dixit quod die tetigis mortem moriemini qui peccatum et mortem odit.

Sepelietur: quia maledictus a deo perseverando se non ut indassit

et quidam voluerunt. Secundo quia primum peccatum in ligno.

Est qui pendet in ligno et nequam

secundibus peccatorum carnem.

Dominus deus tuus dederit tibi

in possessionem.

C. XXII.

Hec ad latram ex benignitate na-

ture facta sunt.

On uidebis

Secundum operatore qui a iugo legis ad fi-

de vocari est. Et christi qui ait ite nunciare fratribus meis

Bouem fratris tui: aut

catholici similes. Sed heres peccatae negligunt ouem erzatem et preteribis: sed re-

sumo. Secundum apollonem

Secundum apollonem supplicium

Secundum apollonem nos Christi non tradidit mortalitatis in mariam per masculi venere rat: sed quod de peccato est mors. Quis ex virgine mortalis fuit ex quo situm dñe habebat carnis peccati.

Secundum apollonem dñe habebat carnis peccati in in carne. Et alibi. Unde quod non non querat peccatum per nos bis peccatum fecit. Maledictum autem comes peccati est. Maledictus er-

go omnis qui pendet in ligno. Nisi tensus odisset peccatum et morte non ad ea

insciendum et tenuendum filium mitteret. Bene ergo maledictum dicitur quod odit tensus hoc pendit in ligno.

Contaminabis. Penitentia lacrimis fetore peccatorum ablueret

bemus; ne alijs scandalum et nobis germet cruciatum.

C. XXII.

On uidebis hoc. Moraliter. Frater tuus doctor ecclesie: et disci-

pulum vel doctor: qui significat per bouem vel indoctum: qui significat per ouem.

Si videris errare noli negligere: sed exhortare ut fratri et magistro possit re-

conciliare. Dic in domum tuam: i.adhibe carna.

Similiter factio de. Secundum sacerdotem vilitate et immodicamentem despiceret.

Testamento. Plebe quia omnes docti. Ad litteram quod oia hec

2 similia sermunda sunt.

Contra indu. mu. cc. Aug. Alia editio. Non erunt vasa viri super mulierem. Vasa bellicia voluit intelligi. i. arma. Distice autem hoc exponit apostolus. Non permitto mulieri docere in ecclesia. nec enim sacerdotum nec doctrina conceditur feminis in ecclesia. ne in duas ueste virili. Hoc nec vir debet idni vesti feminam. qui ei vir est et principatus gerit ecclesie non debet aliquid feminam vel molle in doctrina sua habere.

Mulier. Quis naturaliter diverso colori motu. incessu vires: cui non permittitur docere. nec dominari in uesti. nec usurpet officium predicandi.

Contra naturam est virum mulieram facere: comam crispare: torquere capillos. vn. Vir si comam nutrirerit ignominia est illi. Mulierem atque capilli pro velamine dat. non habet vir recte operat. s. fluxa et dissoluta.

Si amb. per vi. Grego. Per viam immodicam pentevit vitam transi. Nidus avis in arbo. vel in terra verba historica. aut in actina vita. Precepta actinae nido in terra. cōteplatione in arbo. Nam pulchritudinis iubat: cum spiritu intellexu fons historiae. et quodam pleno eloquio quasi pullus proficit: quando vero ut ex eis leges animum ad altera perducatur: et qui sub se una continet et quodam pullus producatur. Quia ei sonant ut ex eis pulli nascatur. et sunt quodam cōteplatione virtus et per quasdam imagines videtur: ut per sua virute et natura videantur. Videlicet non est spculum in enigmate. Littera viroribus habenda non sit.

nisi filio regnare: paulus tamen ait: propter fornicatores unusquisque virorum suorum habeat vi. s. ad meliora surgeret. i. ad coniugii copulam legalem. Hic quod predictores timorem premitunt: et sic ad amorem producent. sed perfecta charitas: foras mitit timorem. et pulli vivere cipiunt cum timori non succubunt. Lex quod omnia ipsa sicut dices. Oculi pro oculo. deinde pro deitate. pullos produxit: cum dixit. Ne quis ruit non memor eris iuris ciuium tuorum. Non adiudicatur quod deinde non tenebit eam in filio: sed abire. pa. cap. t. s. quod aliquis predicto est historia: ut reficiat nos spirituali intelligentia: non historiali vobis reficiat. Legimus aurum et argentum gigantum ab israelitis receptoria petiti et surreptuum et carnalia sacrificia ab exhibita. Sed in hoc verbo nido mater dimittenda est filii tenedi. Cum enim a secularibus vigilante ingenij ad defensionem veritatis trahimur: et eorum eloquium in vobis rectitudinis: auxilium et argentum tollimus ab egipciis: ut nos dinites illi parceremus efficiatur. vn. In captivitate redigentes oem intellectum in obsequium christi. Et cum nostra corpora per abstinentiam dominamus: carnalia sacrificia offemus. Historia igitur exempla dimittimus: sed ex ea allegoricum sensum in men-

te retinemus.

Domini nouam. i. ecclesiast. Muri tecti. i. virtutum custodiā. Nec est s. i. do. t. hoc est. ne alio peccate reus tenearis.

Ne effundatur. Per incuriam atque desidiā. vn. Qui virtutes sine humanitate congregat: quia si puluerē in ventu portat.

Clineam. Doctrinam. vel plebe doctribus promissa ubi virum spiritualis gratiae abunda re debet.

Altero. i. heretico. Semper bonum verbū dic semper neque quod inimicus seminavit. Cautelū que ne immiscatur aliquid erroris: et corrumperetur men dei.

Non arabis. Idem. In bone et asino a rat que recipit euangelium in indecorum obseruatio quod perficit umbra. In bone quod bene operatus vita. et asino stultorum se cordia. Quasi saturnus sapienti in predicione non socius: neque enim recipere implore non valet: ei obstat quod preualeat. Stultus vero et sapiens bene coiunguntur: ut unius habeat et alter obediat: non ut equaliter verbū dei annuncientur.

Non indu. ve. Mor. Lana simplicitas. linum subtilitas. vestis que ex lana lignorum conficitur: linum interius celatum. in superficie lanam demonstrat. Vestire ex lana et lino induit: quod sub locutore invenitur celat subtilitate malicie. Allegorice. Lineis vestibus lanam vel purpuram miscet: quod inordinate vinit professio diuinis generis. ut si scimonia habuerit ornamenta viroris: vel virorum fratrum spes virgis. Hoc autem figurabatur vestibus quod nunc declaratur in moribus.

Funiculos. Ad differentiā. s. sicut signum circumcisionis israelitas separatur a ceteris. Superstitiosi vero magistris capitales aurum poli et lucra sedis ex mulierculū dilatabant fibrias et eis alligabant spinas: ut vel ambulantes vel sedentes pudenterent: et sic ad seruendum deo mouerentur: unde. Dilatant phalateria lana et magna similitudine.

Si duxre. vir. cc. August. Apparet quod subditas viris feminas et per ne faulas lex esse voluerit virorum: quod dices aduersus virum testimoniū: ut la pide illa si vera constat: ipse non vicissim lapidatur si falsum inuenitur: sed castigatur et damnificatur et ea pectus habere inbet. In aliis autem causis quod testimonio fallo nocere voluit eadem pena plectit quia fuerat alter plectendus.

Dater et matrem. Doctores ecclesie qui quasi pater et mater furentur plementem. Matres autoritate: matres pietate.

Et verberabunt. Non mirum si vir quod falso accusat inbet cedi et multa redere. puella vero si culpabilis sit lapidari: quod feminam initium peccati: quod virum seduxit et duplicitate peccauit prius in deum. postea in virum. vir tanum in deum.

Lentū si. ic. Per
fectionē doctrine & sol
licitudinis: quam im
pendat subiecte plebi
vel penitentie. **L**etēnq
tins ei pfectus ē. quin
quagenarius peniten
tie consecratus.

Si puella vir.
In hoc capitulo sicut
in duobus precedentibus
et duobus succedentibus
corporez ademnat for-
nicationem.

Nihil patietur
Sed ad incep̄ta fidez̄
renocabit p̄ grāz̄ bap̄
tismi libata ab hostib⁹
Propter poterit di-
Aug. Verito q̄ritur
ut̄ ista pena sit: ut nō
eā possit dimittere per
oē tēpus quā inordia-
te z illicite maculauit:
Si ei intelligimus eā
nō posse i-n̄ debere di-
mitti per oīme tēpus q̄
vrox̄ effecta est: occur-
rit p̄ moyses permisit
dare libellū repudij et
dimittere. In his autē
q̄ illicite viciant noluit

¶ **Non accipiet**
Pater noster christus
est: cuius ecclesia p̄xor
est: non licet hoī digni
tate istius spōsi trāsfer
re in se: uel spōsam ei⁹
violare: vt amore eius
omittet in se: ex dono
virtutum vel ex p̄dica
tione laudē suā grendo
non tei: cui dicere con
uenit. **Non nobis do**
nine non nobis: sed noī
da gloriā.

C. .XXIII.
Eunuchus. **D**es
ui molliter viuit nec
virile opus perficiunt
on possunt permanere
i congregatōne sancto
i nec digni sunt itro
u regni celorum: qd
violentiam patie. et vi
lenti diripiunt illud.
Manner Dese

Danzer. **D**ege
er sensu et morib. vel
uem hereticoꝝ praui
as in susceptionem sa
ramentoꝝ degenerem
cit. vel ritus gētilita.
s aut iudaismi macilans
ogū legis scđm euāgeliū in
rua mādata. **E**t alibi. **E**
Ammōnites. **A**ug.
es eccliam viii et vſq ad t

5 ecclesia omni z nich ad d

condenantes insuper ceterum siclis
argentii quos dabit patri puerelle.
quoniam diffamauit nomine pessimum
super virginem israel: habebitque eam
vixorem. et non poterit dimittere eam
omni tempore vite sue. Quid si verum
est quod obiicit. et non est in puerella
inuenta virginitas: eiiciet eam ex
tra fores domus patris sui. et lapi-
dibus obruat viri civitatis illius
et morietur: quoniam fecit nefas in israel
et fornicaretur in domo patris sui
et auferes malum de medio tui. Si
ad litteram adulteria veteretur corruptio-
neretur vel iudeus: in ecclesia et in christi cui sit
et dilectione sociata.
ormierit vir cum uxore alterius
ille: quia seduxit et illa quia consensit.
et peccato penitendo. vel impunito
terque morietur. et adulteria
auferes malum de medio israel. Si
plebem scilicet ecclesiasticam. vel animos christiani
verbo dei despontam.
uellam virginem despontauerit vir
iudeus. vel hereticus. vel scismaticus. vel etiam
ianus.
inuenierit eam aliquis in civitate
vixore maculans.
cocubuerit cum illa educes utrumque

Siudicium seniorum ecclesie
Thous increpationibus vel sententiis.
ad portam citatis illius. et lapidibus
† plebs vel anima. † s in auxilium vocando do-
ctores ecclesie: qui corruptorem corriperent. ser-
tori consentiens.
Obruetur: puella quia non clama-
retur a doctoribus.
Vit cum esset in civitate: vir quia hu-
s a dignitate fidei
miliauit uxorem proximi sui. et au-
feres malum de medio tui. **S**in autem
extra ecclesiam: nec societate sanctorum suscep-
tam s inter gentiles **H**abiam.
In agro repperit vir puellam que de-
per catholicum fide imbuta s deo. **T**hibidem
sponsata est. et apprehendens con-
fessum eroris corumpedo. seductor s anathe-
cubuerit cum illa. ipse morietur so-
mathe punitus. **T** hquicunque seductori non potuit
resisteret nec habuit doctorem qui eam adiuua-
ret
Llus: puella nihil patiet nec est rea
s de insidiis
mortis: omni sicut latro cōsurgit cōtra

... in susceptionem sa-
cramentoꝝ degenerem
cit. vel ritus ḡetilita-
s ant iudaismi maculati
ogū legis scđm euāgeliū in
rua mādata. Et alibi. E.
Ammonites. Aug.
es ecciam viii ꝑ ysq ad

generatioē nūtrabit eccliam dñi. q[uod] u[er]o in

spirituali gladio
tra fratrem suum. et occidit animā
sui cogente
eius. ita et puerella perpessa est. **Si**
extra societatem ecclesie multi enim
la erat in agro: clamauit. et nullus
tales reptugnauit.
affuit qui liberaret eā. **Si** inuenie
saliquis doctoz. discipulum cui s.
rit vir puerillam virginem que non
nō adest consilio ecclie. si sibi sociare plū serit
habet spōsum. et apprehēdens cō-
suel ea
cubuerit cum illa. et res ad iudiciū
venerit: dabit qui dormiuit cuz ea
deo s perfectam penitentiam
patri puerellę quinquaginta siclos
argentii. et habebit eaz uxore: quia
maxime ubi se voto disci-
pulus alligauit
mittere eā cunctis diebus vite sua
si non seducet animam deo patri coniunctam
predicatorum ecclesiam.
Non accipiet homo uxore patris
sue: nec reuelabit opimentū eius.

// C. .XXIII.

Dicitur in libro Genesim: **Q**ui non habet semen verbi: nec potest gignere bona opera: eunuchus attritus vel
abputatis testiculis et absciso uere
societatem sanctorum
tro ecclesiam domini. **N**on ingre-
dientur māzer. hoc est. de scorto na-
tus i ecclia dñi usq ad decima ge-
nerationem. **S**equitur. **N**on intrabit
generationē. **A**mmonites et moabites
saug. hoc est in eternum: quia de an-
tius clausula numeroz
etiam post decimaz generationem
non intrabunt ecclesiā domini in-
ternum. quia noluerūt uobis oc-
curgere cum pane et aqua i via quā
do egressi estis d egypto: et qz con-
fici exercitū p dyabolū psecutōez populo fidelium
duxerunt contra te balaam filium
beor de mesopotamia syrię ut ma-
lediceret tibi. et noluit dominus de-
us tuus audire balaā: uertitqz ma-
ledictionem eius in benedictionē
tuam eo q diligeret te. **N**ō facies

Tertioz ite. Quia sepe persecutio causa maioris prosperitatis est.

Quia diligentibus deum omnia cooperantur in bonum.
Non abominaberis ydu. Et idumens sanguine. vel terren carne cuius est terrena materia significat. Egypti. i. tenebros. corp morbidu. Carnem nostram non debemus abominari; sed fovere et necessaria ei prebere. curam tamen eius in desideriis non facere. Frater inquit tuus est: ex carne sumus et anima. Egypti. i. corpus non abominemur. in cuius terra aduenimus. anima enim quae celestem habet originem. quasi ad iena morta in corpore. vni apostoli sumus in corpos peregrinamur a domino. Qui nati fuerit ex eis reg. i. paulatim finit spiritales.

Non abominaberis ydumeum et egyptium. Per ydumeum et egyptium significatur presens vita: cui quis renuntiates egyptiam terram. i. querlationem primitam et concupiscentiam mundi declinemus: dum in huius mundi necessitateibus subdimur: non oī noī egyptiā natōē extingimus; sed quodammodo separam quotidiano virtutē et vestitu cōtentis sumus. Tercia generaōe in ecclesiis intrabūt: quod secularis potest sancti cōlūgi: cum per secedit patrem et filium et spām sanctum crediterit: vel cū spe fidei et charitate ornatuerit.

Quando egressus. Spiritales christi milites instruit: quod alibi dicitur. Dis q. in agone contendit: ab omnibus se absinet. Si fuerit inter vos. Ang. Ultra ponit lex in sacramētis et vībris futuorū. Quod dām ē in semine materialis informitas: que formata corpus hominis redditura est in significatione posita ē vīte informis et ineruditē: a qua informitate oportet doctrinę formā et eruditōe mundari. Iō illa purificatio p̄cepta est post seminiū effusionē: nec ē in somniis peccatum fit. Aut si hoc quod peccatum putat non arbitrās accidere nisi hīmōi desiderio: quod falso est: nunquid et solita mensū peccata sūt famiarum: quas lex h̄cipit expiari non nisi propter ipsam materialeōe informitatem: quod factō conceptu tangit in edificationē corporis additur. Ac p̄ hoc cū informi ter fluit significari lex voluit animū sine disciplina indecēter fluidum ac dissolutum: quē formandū significat: cum fixis purificari imparat. Postremo moxi peccatum non est: et mortuū sepelire humanitatis officium est: et tamen purificatio mandata est: non quia corpus mortuū peccatum est: sed significat peccatum anime a iusticia deserte.

Gregorius. Misticus. Habebis locum reg. Nature corruptibilis grauata a nostre mentis vtero quedam cogitationum superflua: quasi vē tris grauamen erumpunt. Sed portare sub baltheo paxillū debemus ut ad reprehendendū nosmetip̄os semper accincti acutum circa nos stimulū compunctionis habeamus: qui terzā nostrā mentis penitentie dolore confodiat: et quod a nobis fetidum erumpit abscondat.

In baltheo. Baltheo enim renes accinguntur: ideo per baltheū malum voluntatis contrito designat. vñ ioh Baltheum regnū dissoluit: et p̄cepsit fūne renes eorum.

Habebis locum extra castra ad quē

egredieris ad requisita nature: genitū copunctionis stimula cordis compunctionē vel memoriam castitatis.

rens paxillum in baltheo. Cūq se deris sodies per circuitū: et egesta

Gregorius. Misticus. Habebis locum reg. Nature corruptibilis grauata a nostre mentis vtero quedam cogitationum superflua: quasi vē tris grauamen erumpunt. Sed portare sub baltheo paxillū debemus ut ad reprehendendū nosmetip̄os semper accincti acutum circa nos stimulū compunctionis habeamus: qui terzā nostrā mentis penitentie dolore confodiat: et quod a nobis fetidum erumpit abscondat.

In baltheo. Baltheo enim renes accinguntur: ideo per baltheū male voluntatis contrito designat. vñ ioh Baltheum regnū dissoluit: et p̄cepsit fūne renes eorum.

Operies. Terrena fragilitate considerata. Sordes dēm opere.

Non trades seruum. Augusti. Lxx. Non trades puerū domino suo: quod appositus est tibi a dōno suo. Nō qd̄ dñs ē apposuerit: p̄medauent: qd̄ depositū diceret: s̄z appositus dixit. i. adiunctū huic cum ab illo discessisset Reddi qd̄ prohibuit fugitivos. non suscipi.

Non trades seruum domino suo. sed fidē venies vel penitē. Sub munimē fidei qui ad te cōfugirit. Habitabit te

ecclēsia. vel sub quoq̄ ordine fidelium. cum in loco qui ei placuerit et una ecclēsiaz vel puerationē. Sit pacē ecclēsiae. vrbium tuarum requiescat: ne consigilii magis souēdus est ne desperet.

Fornicationi hereticōz iūcta tristes eū. Non erit meretrīx de faiibus que sunt templū dei viui

Rinde fugite fornicationē. qui deo adoptati sunt libibus isrl: neqz scortator de filiis Moys. offēdit qd̄ sicut ab omniā ē merces prostibulū: sic et donū rapacitatis israel. Non offeres mercedem pro

stibuli. nec precium canis ī domo domini dei tui. quidquid illud est quod voveris: quia abominationē ē

ut p̄ apud dominum deum tuū. mercede cupiēs. scatholico. iudeo. Non generabis fratri tuo ad usurā

non pingib⁹ suis: qd̄ et meretrices ē et ad eas prohibez accedere: quay publice venalis ē turpitudō. In decalago at nōe mebib⁹ n̄ videt apte. prohibuisse: qd̄ nō nisi adulteriū intelligi solet. vñ qd̄ nobis videb⁹ ibi tractanimus.

Spiritualiter innuit qd̄ nō licet ali⁹ xp̄iane ero rīb⁹ hereticōz se miscere filium dei impudicicie et libidini nō licet se tradere.

Non offeres. Augustini. Lxx. Non offeres mercedez meretricis neqz commutationem canis in domo domini dei tui ad omne votū: quoniā abominationē est domino deo tuo. Utq̄ scilicet non vnum. te cane enī vetat fieri commutationem primogenitorum: quam iubet fieri te immundis animalibus: id est: equis asinus: et quae adiuvant hominem. vnde et iumenta dicuntur. De cane autem noluit et de porco. quare noluit querendum est: et si de omnibus talibus noluit: quare hic solum canem excipit?

Non mercedem meretricis videtur repulisse: quia prohibuit esse meretricē et filiabus israel: aut quenquam filiorum israel vti meretrice: et ne qd̄ putaret posse hoc expiari si aliquid inde in templum offerret: dicendum fuit qd̄ domino abominationē sit.

Precium canis: Canis rapacis. Dona iniquorum non probat altilissimus. Qui offerit sacrificia et substantia pauperum: quasi qui victimat filium ī conspectu patris.

Non generabis. Usuram et auariciam remouet: et charitatem impēdere iubet.

Est pecunia quae ad usuram dari prohibetur: quia vicium cupiditatis

est exigere velle qd cognoscis te nō cōmodasse. Nāc dominus habuit et in de pauperibus erogandam tradidit: et nos ad liberalitatem largitatis inuitauit. Altera est quam ad vsloram dare debemus: unde. Nonne oportuit te pecuniam committere numulatijs: ut ego veniens exigerem qd meū est cum vsloraz?

Sz alieno. Infidel vel iniquo cui pecuniam damus ad vsloram: cū pro verbo p̄dicationis exigimus fidem penitentiam et operationē bonā

Non tardabis.

Vnde salomon. Rui na est hōi p̄ vota tra ttare vel tardare.

Ingressus ui neam. In ecclisia al terius episcopi potest alter aliquos corrigere vel confirmare: totam plebem non licet ei re gere: vel magna nego tia tractare.

Foras. Extra ecclisiā gratiā effire non licet: qd in vna do mo carnes agni edi iu benter.

Si intraueris inse. a. z. Sūr qdā scripture q̄ historialē fidem imbuunt: qdā moraliter sanctā puer satōnē instrūt. Que dam nō scđm historiā s̄ scđm allegoriā vene rāda mysteria ondūt. Cante s̄ in segetem p̄ ximi intrandum est: vt discernendo carpas ci bum: non precipitādo succise messis incurras indicium.

C. XXIII.
Si acceperit homo. Gregorius. Moralit. Homo ve ore accipit: cū terrenē actōnē curaz suscipit. Feditatē agnoscit: cū pollutā ēē per peccata sentit. Dimittit cā de domo sua: i. amore ei abicit a mente sua. Egressa alterū accipit q̄ terrenā actōnē quā deseris: allō p̄cupit. Ipsi quoqz in odium venit: et eam vtiliter dimittit. unde bene sequitur. Si dimiserit cā aut mor tuus fuerit z. Quisqz terrenam curam aut dimittit: aut moritur: i. aut nō ex aio succibit: aut per eum funditus in anime vita succumbit. Siue ergo sequens maritus dimiserit sine mortuis fuerit: prior non recipiet cā i. vro rem: quia polluta est. vt. s. qui semel terrenam curam reliquit ad eam ultra non redeat quam ipse p̄prio iudicio polluit: qui prius deseruit: quia pollu tam cognovit.

Mistice. Si acceperit homo vrorem z. Christus vrorem sibi accepit: cum synagogaz sibi copulauit: quam legem tribuendo in iudicio et iusticia et misericordia despontauit: b̄ illa non inuenit gratiam propter incredibili tate et ydolatrie feditatē. Scriptit enim libellū repudiū: i. euangelium in q̄ declaratur q̄ indigna fuerit spiritualis consortij: cum christum crucifigēdū tradidit: barabam elegit. Hatus est in manus eius libellus repudiū: cum potestas data est crucifigendi. Ideo de domo: i. ecclisia electa est. unde. Multi veniunt ab oriente et occidente et recum: cum abraam ysaac et iacob in reg. c. filii autem regni ejiciuntur in tenebras exteriores: q̄ autem sequi tar. Luncqz egressa alterū maritum duxerit z. significat q̄ licet apostoli post passionē et resurrectionē christi eam ad fidem et penitentiam prouo

cauerit: et spiritualibus nupcijs copulare vulnerint: tanquam in digna et ero re polluta abominabilis permanet. unde. Nobis oportebat primum loq̄ verbum dei: b̄ quoniam repulisti illud z.

Aug. Multe erant in lege cause dimittendi vrores: christus solam fornicationem excipit: ceteras molestias inbet pro fide et castitate coning q̄ sustineri. Et mechum dicit enim qui eam duxerit que alligata est viro. i. q̄ diu vir eius vixerit: quo mortuo soluta est. Vir quoqz si dimiserit: aliam

non ducat. Si at nec

illi nubere: nec huic li

cet alteram ducere. vi

ua vrore quaz dimisit

multo minus licet cuz

qualibet scortari. Pe

atiora sane coingia q̄

sine filijs procreandis

sive terrena ple cōtēp

ta: pari consensi conti

nentiam seruare p̄nt.

Rec illud est cōtra q̄

dominus coniungē di

mitti vetat. Nō enī di

mittit qui cum ea non

carnaliter b̄ spūlāt vi

vit. vt qui habet vro

res sint quasi non ba

bentes.

Scribet libel.

Ad duriciā cordis vni

scriptie moyses p̄ceptū

istud: malef. s. indulge

re vscidium q̄ p̄miti

homicidium

Pre peccare.

Polluit terrā suā qui

concupiscentiā carna

libus inquinat corpori

sum. Nō necessē am

bitōnē p̄sentiā vītē

citius domari: ne vale

at dñari. Et cuz trena

carnalē dele

possidēdā. Lū accepit hō nup vro

cationem

contra demones

rē: nō pcedet ad bellū nec ei quip

ecclesiastice cure

pīa necessitatis iniūgēt publicē: s̄

q̄ quā incurrit si eccliam regendā suscepit

vacabit absqz culpa domui sue vt

vno āno letetur cuz vrore sua. Nō

cauteres. T̄ confessionis peccatoris que est pi

gnus emendationis: t̄ timorem qui quasi pigrā

mola iacet immobils.

accipies loco pignoris i. inferiorē

banit. unde. Nemini cito manum ipsuferis.

Non accipies. Loco ergo pignoris mola superior aut inferior nō

tollatur: quia qui p̄dicat peccatori tanta dispensatione p̄dicare debet:

vt non relata spe timorem subtrahat: nec subtracta spe timorem relin

quat.

Isidio. Tollit molam superiorem: qui peccatum flenti dicit. Non ha

bebis veniam de commissis. Tollit inferiorem: qui peccatus palpando vi

cit: age malum quantum vis: deus pius est: et ad veniam paratus. vtiliter

vtraz mola habetur: si spes sit cum emendante formidine et formido a m

spe.

Gregorio. Non accipies loco pignoris z. Accipere aliquando anferre

dicimus: unde et aues que alias rapiente accipitres vocamus. unde. Si q̄

denorat: si quis accipit: id est rapit. Pignus debitoris: confessio peccato

ris: hoc accipitur: cum a peccatore peccati confessio tenetur. Superior et in

ferior: mola spes et timor. Spes ad alta subebit: timor autem cor: inferius

premit: una mola sine altera inutiliter habetur. Peccatoris ergo pectore

sp debent spes et formido coniungi: quia incassum misericordiam sperat: si

injustiam non timeat: et incassum metuit: qui non confidit.

D euteronomiū

Ausferes malum. Aug. Assidue hoc scriptura dicit cum malos iabet occidi sicut ibi. Ausferes malum ex vobis meti ipsi. i. malignum secundū grecum masculino genere non hoc malum: cum s. qui tale aliquid committit: ut excommunicatio ne dignus sit. Hoc enim nunc agit in ecclesia ex cōdicio qd tunc interfectio. Quamvis illud apliūz aliter intelligi possit: ut vniuersqz maluz vel malignū ex seipso auferat: qui sensus acceptabilior esset si hoc malum vel hoc malignū: non huc malignū scriptū esset: nūc vero credibilius est de homine dictum qd te vicio: quanqz elegans posset intelligi hō auferre a se malum homi nē: sicut dicitur est. Exuitate nos veterē hominē qd exponens ait. Qui surabat iam nō fu.

Plagam le. No ta ppter peccatum hanc infirmitatē boībus ac sidere: sic oīz qd sacerdotium usurpauit.

Cum repetes. Aug. Ad opus misericordie pertinet ut pignorator in domū nō intret: nec fiat turbatio debitorū: et debito rem admonet pignus proferre creditorū. H̄ monet qd iubet egenti pignus eodem die restituiri: quia non habet ubi dormiat: cur non potius creditorū precipit ut nos auferat qd eodē die restituendū?

Quid si ad compellendum debitorū fieri voluit: qnō se vrgeat ad reddendum: cū sciat se pignus eodem die receperit: An forte propter memoriam fieri h̄ voluit ne obliuiscatur reddere: et tunc nō redat si vere nō habeat? Maxime qd creditorū misericordia vincitur: cui nō debet ē ingratissimi pignus recuperit in qd dormiat. Creditorū qd cū nō reddiderit debet enim credere nō habere qui hac etiā indiget misericordia ut pignus sibi restituat non habens ubi dormiat.

Non negabis. Qui euangelium annunciat de euāgio vivat. Dignus ē enim operarius mercede sua.

Non occidentur p. Aug. Etiam lex dicit sua quenqz culpa intermissionem. Quid ē ergo qd dicitur. Reddens peccata patrum in filios in terciam et quartā generationē: an de filiis nondū natis intelligendū ppter originalē peccatum qd ex adā traxit genus humanū? Hic autē de filiis iam natis facta ē distinctio: vt quisqz mortalē in peccato suo. Nibil enī trahit ex patre peccante qui iam natus ē. Sed cū ibi dicit: his qui oderunt me: manifestū ē illā pditionem posse mutari: si filiū parentū suoz facta non fuerint im. ati.

Spem qd mira celeritate voluitur: et acceptas fatus ad viuum hoīm nolit et minuit et superiore molam quia animaz suam apposuit tibi. Si deprehensus fuerit homo sollicitas fratrem sūm de filiis israel: et vendito eo dyabolo venundamus sūtētione sue finē spūaliter accepit p̄cium interficietur. et excommunicabitur ausferes malum de medio tui. Ob ab hereticis: quoꝝ sermo ut cancer serp̄ serua diligenter ne incurras plagā sūtētio vel erroris. Sup cathedralm moysi sedunt scribe et pharisei qd dicunt vobis facite sūtra p̄ciam leproz: sed facies quecumqz docue vel heresim sūpparet omne sacerdotē leuitā fuisse: qnō nō oīs leuita sacerdotis fuerit te sacerdotes leuitici generis sūtētio qd addunt vel singant iurta id quod p̄cepti eis et imple sūtētio cancaris sollicite Memetote que fecerit do sūtētio i. sinagoge murmuranti contra ethiopissam. et ecclesiam minus deus vester marie in via cū egredieremini de egypto. Cum repe sūtētio violentiā et cōmendat misericordiam tes a proximo tuo rem aliquā quā sūtētio ne p̄turbes debet tibi nō igredieris domum eius ut pignus ausferas: sed stabis foris: et ille tibi proferet quod habuerit. Si autem pauper est: non pernoctabit apud te pigno: sed statim reddes ei ante solis occasum: ut dormiens in vestimento suo benedicat tibi et habeas iusticiam co secundū historiā effectū misericordie et equitatis opera erga pauperes commendat ram domino deo tuo. Non tñ negabis mercedem indigētis: et pauperes sūtētio cui sacculus et p̄s interdicunt sūtētio qui ē paup̄ spiritu sūtētio aduenā ego sum et tecū et p̄grius sicut omnes paup̄. et ris fratrii tui: siue aduenē qui te-

nam et illud ex adam sp̄aliter reddit: qd omnes ppter hoc morirent: nō autē eternū eis qd fuerint p̄ grām regenerati et in ea vlc̄ in finē permaneant. Quā uis merito qd ratur si reddunt peccata patrū in filios his qui oderunt dei: cur in terciā et quartā generationē vel p̄termis sa prima: vel sc̄da vel n̄ etiā in ceteras permanēte impietate et imitatio ne malorum parēt? An

per septenariū vñitatis et expectans tāst uas est: sed eadem die reddes laborantē agricultū oportet p̄mū accepe de fructibus. Seminavit̄ vobis spiritualia: non magnum ē si vestra carnalia metamus ei p̄cium laboris sui ante solis occasum: sūtētio in hoc mūdo quia pauper est et ex eo suūtētio vñiquo p̄iemū et r̄ma suscipiat. Et si nō voce stentat animaz suam: ne clamet contra te ad dominū et reputetur tibi in peccatu. Non occidentur patres sūtētio filius nō portabit iniuriam patris et. Anima qd peccaverit ipsa mortuus pro filiis nec filiū pro patribus: sūtētio vñusquisqz pro peccato suo moritur. Non peraertes iudicium ad sūtētio qui nō potest se defendere in aliena terra: sūtētio qui parentū caret. Non peruertes. At g. Lx. Non te diu abis indicū aduenē et orphani et viduas. Non pignorabis ve stimentū viduas. Cur nō aī: et nō pignorabis vestimentū eoz? Que causa ē ut triū iudicū declinare vñterit: pignus vestimentū soli vidue auferi. Nisi qd indicia oīm faciēt: qd nō habet a quibz defendatur. Viduas nō amo net has esse qd paup̄es sūtētio. Siqua vidua filios vel nepotes habet: discat p̄n domū suaz p̄ie tractare. et contineo subiūxit. Que at vere vidua ē et desolata speret in domino. Hac verā viduā dixit qd nō habet a quibz sustentet: qd et viro et posteris et oī ope testituta ē. dñitē qd p̄pē nō diceret desolatā. Et ipso qd p̄ vestimentū p̄ficit auferre: pauperem ostēdit. Creditor nan qd libentiū auferret argentiū qd vestimentū. Si autē multa habet et sapientia qd ē vere vidua: vera enim vidua desolata ē nec deliciosa. Que cunqz autē dñites nob̄e volunt: p̄tinentia in eis laudat: non desolatio commendatur.

Vidua. Vidua anima autē dñitolo iuncta: cui querē fidei vestimentū non ē auferendum.

Non reueteris. Inuidendo gentibus que sunt aduenē testamentū dei.

Si fruges colle. Esi supbi colligāt et improbi: ille misericordiā facit qd hoc aio dimittit ut egētes habeāt. Præterea cū hec populo sp̄cipiunt qui non indigēt ammonent ne ista querāt. Si autē qd sicut tāqz p̄dones panperū iudicandi sunt,

C. XXIII.

Vineam tuam. Vineam de qua colligitur vnu quod letificat cor hominis. //C. XXV.

Si fuerit causa. Aug. Lxx. Si autem fuerit alteratio inter homines: et accelerint ad iudicium: et iustificaverint iustum iudices: subaudis: et reprehenderint impium: et erit si dignus fuerit plaga qui impius agit: constitues eum in conspectu iudicium: et flagellabunt eum ante se fini impietatem eius non modo: sed paucis plagiis pueri. Puntant enim quidam non esse impietatem quam sit in hominem: vel adulterium: quod tamen morte puniri est leuis impietas quam verbere digna est: est et grauius quam morte digna est: sic et peccata quam non in deo sed in hominibus videntur admitti: quoddam sunt digna morte: quae remittuntur.

Quadragerium nro. Quadragerius denario quartus duxto perficit: nos vero de quatuor elementis sum corpus possumus precepta decalogi per denarium accipimus. Iubet iudicium vel vindictaz in quacumque peccatis plectri sunt ordinari: et oia precepta in decalogo vult intelligi.

Irido. In quadragenerio hoc tempore figuratur quod ecclesia per quattuor mundi dies diffusa sub decalogo vivit. Quadragerius non delinquentes secundum sunt in hoc tempore pueri verbibus flagellamus: Hoc est peccator ipsius flagellis atten: ut in iudicio purgari valeat inueniri. Beatus homo qui corripit a domino nullum ei iesernum anaduerit affligere potest: ita quos hic penitentem disciplina percussit. Si pro peccatis hic cedimus: illis sine peccato inuenimur.

Ds bouis. Isi. In bone vita operantium exprimitur de quo dicitur. Dignus est operarius mercede sua. Vult ergo scriptura prestari carnalia a quibus accipimus spiritualia: qui occupati in carnibus non possunt ibi prouidere necessaria.

Quando habitauerint. Aug. Lxx. Si autem habitauerint fratres in unum: et mortuus fuerit unus ex eis: semine autem non fuerit ei uxori defuncti sororis non appropinquate: frater eius intrabit ad eam et accipiet uxori sibi: et cohabitabit ei: et erit infans quicunque natu fuerit: constituetur ex defuncti nomine: et non delebitur nomine eius ex israel. Videtur tamen lex precepisse hoc ut suscitetur semen fratri qui defunctus est. Quod autem ait: constituetur ex defuncti nomine dictum videtur: ut qui nascitur nomine habeat defuncti cui pugnatur. Unde nobis visum est magis secundum adoptionem solvere in euan gelio questionem de duobus patribus ioseph: quorum unum memorat mattheus: scilicet qui eum genuit: alterum lucas cuius filius erat: quod nullius eorum ioseph nomen accepit: nisi forte intelligatur: constituetur ex defuncti nomine non ut nomen eius accipiat: sed ut ex nomine eius: id est tanquam filius: non eius: et quo genitus: sed eius cui semen suscitatur. Quod autem dicitur: non delebitur nomen eius ex israel: potest intelligi: non quod nomen eius puer accipiat: sed quod non

sine posteritate mortuus esse videbitur: et ideo permanebit nomen eius: id est memoria: neque enim si ipse filium genuisset: nomine suum ei ipsius esset: ut nomine eius non teleteretur ex israel: sed sine liberis ex hac vita non migraret: et hoc intetur et uxore eius impleri: quod ipse non potuit. Nam et si frater non fuisset propinquus oncebat uxorem mortui: sicut booz Ruth: ut semen excaret ei de quo uxoris non prefererat. Qui tamen de illa natus est: ex nomine defuncti constat natus est: quod eius filius dictus est: ne nomen eius teleteretur: non tam enim eius nomine appellatur. Abundat enim in duabus modis solvi potest euangelica quigilio ut viri eorum ita fuerit: per pinquus alteri: ad descendam uxore eius: ut alios pates atque maiores iste: alios ille habere potuerit. Nam si frater filii suis esset: vnuz annu habuissent: sicut sum mattheus matthan est annus ioseph sum luca matthat. Nam si quis putat tamquam esse silentium nostrum ut a scriptoribus una sicut erratum sit: ut fieret tanquam persona nulla dicenter: sicut adhuc electorum numerum non implevit. fratres simul et unus ex eis absque ecclesia. sicut sinagoga. sicut christi liberis mortuus fuerit. Uxor defensu philosophi vel heretico. Si in suam eti non nubet alteri: sed accipiat ea apostoloum chorus. sicut predicando horc fideles sanctos filios dei. sicut fidei et bona opera ex sinagoga. sicut sanctum frater eius et suscitabit semen fratris sanctum.

sui primogenitum ex ea filium nomine illius appellabit: ut non deletatur nomen eius ex israel. Si autem si doctor noluerit consulere ecclesie: ut regat ecclesiam christi noluerit accipere uxore fratris sui divina institutione. sicut ecclesia que ei lege debetur: perget mulier sibi summa iudicia: ad portam civitatis et interpellat sanctiores et digniores fratrum maiores natu. dicitur: non vult sacerdos vel episcopus ecclesie sponsus frater viri mei suscitare semem fratris inter sanctos videntes deum sui in israel: nec me in coniugium sumere. Statimque accessuri eum facient: et interrogabunt. Si responderit nolo eam uxore accipere: accedit mulier ad eum coram senioribus: et tollet calciametum de pede

sanguinem tamquam gradus: cum sit dauid apud lucam pene quadraginta annos: apud mattheum xvij. Vnde si quis ex sanguine feminaru ad hunc eretur: fieri potuit ut aliquis ita propinquus ioseph generet te uxori: quoniam si ne liberis defuncti: et est ei alius ex natura prius: alter ex lege. In primo vero et annis et maioribus nulla appareret propinquitas: quod non marito sed feminis propinquet. Si ita est nec dauid unus prius occurreret: ant si quis potuisse predicit: opponi non quod prius fuerit scriptura feminas in genealogia: per maritos ponere: vnu nullas enagelista iter posuit. Vbi ei memorant menses: non memorant nisi cum prius. Tamen autem prius defuit ad uxore defuncti sibi copulandam: ut origo cognitis dauid reperire: ant adoptione fecit alterius prius quem posset habere ioseph.

Absque lib. Passus est et ascendit in celum adhuc synagoga sterilis pimanente. **Hec accipiet eam.** Qui regere valet: cui noleti in facie mulier expuit. Qui ei donis spiritualibus non curat: pessime alijs: huic etiam bonis ecclesie exprobans qualiter in facie iactat saluum.

Calciameum. De quod dicitur. Calciati pedes in preparatione euangelij pacis. Si ut nrat sic cura: primi gerimus: utrumque pede calciandum munimur: quod vero suam cogitatis utilitate: proximorum negleximus: qui vnu pedis calciamentum cum dedecore amittere. **De pede.** i. mercede predicatoris puerum ostendit. Doctor et pedes calciati sunt: qui ex eius pcedetum primi munitionis gressus predicationis eorum imitati sunt.

Denteronomiu

Vitroq pede calciat
ē qui sibi & alijs pdest
Et vnuſ cōtra
alterū. Catholic⁹ he
retic⁹ qz qnqz ppetua
ptetio: qz disp̄ar iten
tio. Alter enī fllitātē
alter defendit veritatē
et resistere oportet erro
ri. ne sibi stultus sapi
ens videat.

Miserit⁹. Per
falsam ignominia vel
actionē abominandā
voluerit catholic⁹ con
uersationem maculare
et doctrinā diffamare

Clerenda. Infir
miora mēbra ecclie. s.
volēs blandidō tec
pere. vel insultādo te
ridere.

Non habebis
In lenitico idē contra
dict⁹. Salomō qz ait
Pondus magnum &
pusillū. et inde. mēlur
duplices imundis sunt
apud dñm.

Isidorus. Non
habebis in sac. Spiri
taliter quoqz studēdū
ē ne diuersa pondera ī
corde habeamus. i. di
strictionis regulā nob
molliētes eos qz ver
bū dei p̄dicā distri
ctiorib⁹ p̄ceptis quasi
gnorib⁹ p̄derib⁹ ob
ruamus. qz cū facim⁹
diuerso pondere p̄cep
toz dñi mercedem fru
gemqz appēdimus. vñ
Abominatio dñi pō
dus duplex.

Memēto que.
Tradūt hebrei qz lep
sos & semine fluētes &
alios extra castra posi
tos iterfecerit amalech
& los dicunt esse extre
mos agminis dñi.

Amalech lingē sā
guinē. H̄i sunt demo
nes qz nobis p̄ baptis
mū te spirituali egypto
executib⁹ aduersant. &
v̄ virtutib⁹ extremos &
in itinere hui⁹ vite las
atos p̄cēa suggerēdo
studēt occidere. Hos
cū dñs facultatē tede
rit oīno detemus sub
uertere: & suggestiones
ez oī mō subuertere
vel detere. ne si aliqz
reliqz s̄c̄ saul fuane
rimus: qz inobedētes
cum eis subuertamur.

C. XXVI.
Lung⁹ intrape
ris ill⁹. Sicut israeli
te in terra p̄missionis

Smanifeste improperabit. & ptempo di
gnū ostenderet.
Et vnuſ cōtra
alterū. Catholic⁹ he
retic⁹ qz qnqz ppetua
ptetio: qz disp̄ar iten
tio. Alter enī fllitātē
alter defendit veritatē
et resistere oportet erro
ri. ne sibi stultus sapi
ens videat.
Miserit⁹. Per
falsam ignominia vel
actionē abominandā
voluerit catholic⁹ con
uersationem maculare
et doctrinā diffamare
Clerenda. Infir
miora mēbra ecclie. s.
volēs blandidō tec
pere. vel insultādo te
ridere.
Non habebis
In lenitico idē contra
dict⁹. Salomō qz ait
Pondus magnum &
pusillū. et inde. mēlur
duplices imundis sunt
apud dñm.
Isidorus. Non
habebis in sac. Spiri
taliter quoqz studēdū
ē ne diuersa pondera ī
corde habeamus. i. di
strictionis regulā nob
molliētes eos qz ver
bū dei p̄dicā distri
ctiorib⁹ p̄ceptis quasi
gnorib⁹ p̄derib⁹ ob
ruamus. qz cū facim⁹
diuerso pondere p̄cep
toz dñi mercedem fru
gemqz appēdimus. vñ
Abominatio dñi pō
dus duplex.
Memēto que.
Tradūt hebrei qz lep
sos & semine fluētes &
alios extra castra posi
tos iterfecerit amalech
& los dicunt esse extre
mos agminis dñi.
Amalech lingē sā
guinē. H̄i sunt demo
nes qz nobis p̄ baptis
mū te spirituali egypto
executib⁹ aduersant. &
v̄ virtutib⁹ extremos &
in itinere hui⁹ vite las
atos p̄cēa suggerēdo
studēt occidere. Hos
cū dñs facultatē tede
rit oīno detemus sub
uertere: & suggestiones
ez oī mō subuertere
vel detere. ne si aliqz
reliqz s̄c̄ saul fuane
rimus: qz inobedētes
cum eis subuertamur.

C. XXVI.
Wnqz intra
terram quaz do
cēt. eccliam
ueris terram quaz do
cēt.

C. XXVI.

Minus deuictus tibi daturus est
s̄ potēr victo hoste
possidēdam. & obtinueris eam. at
s̄ domīne qz habitabit in ea tuo sc̄.
qz habitaueris in illa: tolles de cū
s̄ virtutib⁹ opibus
ctis frugib⁹ tuis primitias & po
s̄ rese rimineo s̄ pueratōis vel sp̄is de
nes in cartallo. pergesqz ad locum
quem dominus deus tuus elege
s̄ quicqz inuocauerit no. do. s. e.
rit vt ibi inuocetur nomē eius: ac
s̄ christū secundū ordi. mel. s̄. i. esse
cedesqz ad sacerdotē qui fuerit in
apparebit s̄ in tge huus sacerdotis non ē nos
diebus illis. & dices ad euz. **P**ro
s̄ grās agens s̄ in specū dñi dei
non hominis s̄ secundū hu
siteor bōdie corā domino deo tuo
manitale s̄ ecclēsā
qz ingressus sum in terram p̄ qua
s̄ firmiter p̄mitendo. s̄ fide vel corne s̄ abraha
iurauit patrib⁹ nostris vt daret
s̄ filiis. vnde terra in qua domis tibi dabo
& filiis tuis & feminis tuo s̄ qui bona mā
offert patri mediatori dei & homini
eam nobis. **H**usciplēsqz sacerdos
s̄ opere
cartallum de manu eius ponet an
s̄ celeste s̄ vel sui
te altare domini dei tui. & loqueris
s̄ laban. s̄ dyabolus qui omne sublīme videt. &
ē rex filiōz supbie
in cōspectu domini dei tui: **G**y
s̄ adam
persequebatur patrem meum: qui
s̄ de paradiſo. hic ē qui descēdit ab hieri
cho: et incidit in latrones s̄ mundū nocte peccati
tenebrosū s̄ dū sum⁹
in corpore peregrinam a domino
descendit in egyptū. & ibi peregr
iād cōparationē infidelū s̄ vnde. Cū essent na
mero bieui paucissimi & incole eius s̄ fidelium
natus est in paucissimo numero:
s̄ accepta lege s̄ sanctorum
creuitqz in gentem magnam ac ro
s̄ sicut stelle celi
bustam & infinitę multitudinis. **A**f
s̄ vissibiles vel inuisibiles
flixeruntqz nos egyptū & p̄secuti sūt
s̄ peccatoz s̄ anie
imponentes onera grauissima. &
s̄ intēctione cordis s̄ vt p̄sueta beneficia qz patri
bus impedit nō negare filiis
clamauius ad dominū deum pa
trum nostrorūz qui exaudiuit nos
s̄ qui humilitē respicit & alta a lōge cognoscit
& respergit humilitatē nostram. & la
scorpos s̄ mentis
borē atqz angustias. & eduxit nos
s̄ de poteſtate tenebrarū s̄ filio invincibili & ma
de egypto in manu fortī & brachio
nifero. s̄ egyptioz s̄ minoribus
extēto. in ingenti pauore. i signis
s̄ maloribus s̄ cōpicio
atqz portētis & introdurit ad locū
sum. tam amenum s̄ eccliam s̄ facilis
doctrine
istum & tradidit nobis terrā lacte
s̄ ouledine s̄ abundante s̄ qz ipse perficit
s̄ melle manantem. **E**t idcirco nūc
s̄ virtutū bonoz operū s̄ su
tificantis anime. vel cōuersationis sancte
offerō primitias frugim terre quā
dominus deus dedit mibi. Et
s̄ gratis s̄ seruo

sue p̄mitias ībent⁹ of
ferre. p̄ grāp actōne. qz
erepti lunt te egypto:
sic nos p̄ spiratōe ior
danē. i. baptisimū ter
rā ecclēsī trantes: po
namus ī cartallo cou
versationis nostre p̄i
mitias opatiōis bōng:
& offeramus teo ī alta
ri fidei catholicē: vt sa
cerdos n̄ christ⁹ susci
piat. ibiqz p̄siteamur
dño dicētes qz syrus q
interpretat sublimis vel
humectās. i. dyabolus
p̄sequebat patrē n̄m.
id ē. proplastū: vt te
ceptū p̄ supbiā. gulā.
& auariciāz padisi pos
sessione priuaret. vñ ex
ul ī egypto bui⁹ mūdi
p̄egrinatus ī quo nu
mero: qz multi ydola
triā seculi sunt & pauci
fideles remāserūt. **G**z
postqz lege data plu
res surrexerūt: sciam &
fidē vnius dei accipiē
tes affixerūt eos egypt
ptij. d̄mones onera
peccatoz ḡauissima ipo
netes. **G**z respergit de
būani generis afflictō
nem & labore. & milis si
liū sū qz manus ei⁹ et
brachiū d̄: vt eriperet d
ptate tenebrarū & trās
ferret in regnum lucis.
Hic tradidit nob ter
rā lacte & melle manan
tē. i. p̄sentē eccliam ubi
lac innocētē & facilis
doctrinē. vñ nutriant
paruuli & mel dulcis &
multiplicis sapientē vñ
satiēt p̄fecti.

Quam domi
nus dedit ē. Qua
si nō offero nisi qz de
dit omne enim bonū a
deo ē.

Domini. Qui
quasi sub oculis serua-
bit, et reddet illa die
instans iudex.

Epulaberis.
Spirituali pueris; de
quo de comedite ami-
ci et inebriamini charis-
simi.

Et leuites. Ve-
rus dei minister assup-
tus ex hoib[us]; p[ro]stitu-
tus p[ro] hoib[us] i[st]is q[ui]
ad dei sunt.

Quando comple-
ueris. Hoc legis im-
plesse thobia. Sed q[ui] lo-
ge erant a templo tercio
anno collas triu[m] annorum
decimas dabant paupi-
bus et leuitis q[ui] secum
morabantur.

Si commendabis servandas si beneplacito.
dimittes eas in conspectu domini dei
per talia sacrificia. sed in illud domi-
ni deum tuu[m] adorabis tecum.
et adorato domino deo tuo epu-
laberis in oibus bonis que domi-
nus deus tuus dederit tibi et do-
mim imitatoribus tuis.
qui vere dicit ad
uenia ego sum apud te. et peregrinus sicut o.p.
mui tu[er]e tu et leuites et aduena qui
sicut locutus est in celo transi in terra.
secum est. Quando compleueris
perfectionem.
decimam cunctarum frugum ma-
si no[n]e trinitatis que
perfectio[n]e dat nobis.
rum anno decimaru[m] tercio: dabis
si communicet is qui cathexizat verbo. ei qui
se ea in om. bo.
qui no[n] habet hic manentem cui
tatem.
cui mortuus est pater
dyabolus.
cui defunctus est m[ar]itus. beatus qui intelligit super ege-
nu[m] et pauperem. unde. Maxime autem ad domesticos
fidei.

leuite et aduenient pupillo et vidue
vt comedant intra portas tuas. et
no[n] te lactando: sed et no[n] ignorau-
ostendendo
saturentur: loquerisq[ue] i conspectu
domini dei tui. Atuli q[uod] sanctifi-
catu[er]e de domo mea. et dedi illud
leuite et aduenient pupillo et vidue si-
cu[er]i ussisti mibi. Non preteriui ma-
data tua: nec sum obliuus imperii
tui. Non comedi ex eis in luctu
meo: nec separau[er]i ea in qualibet
immundicia: nec expendi ex his
parentalia significar que sole-
bant obseruare g[ener]es.
q[ui]c[on]q[ue] in re funebri. Obediui voci
domini dei mei: et feci omnia sicut
praecepisti mibi. Respice et sanctua-
rio tuo. et de excelso celorum habi-
taculo. et benedic populo tuo isra-
bel. et terre quam dedisti nobis sicut
iurasti patribus nostris terre lacte
et melle mananti. Hodie dominus
deus tuus praecepit tibi ut facias
mandata hec atque iudicia: ut custo-
dias et impleas ex toto corde tuo et
ex tota anima tua. Dominum ele-
gisti hodie ut sit tibi deus et ambi-
les i viis eius et custodias cerimo-
nias illius et m[an]data atque iudicia et
obedias eius imperio. En dominu[m]

elegit te hodie ut sis ei populus pe-
culiaris sicut locutus est tibi et custo-
dias oia p[re]cepta eius. et faciet te ex
celiore cunctis getibus quas crea-
uit in laude et nomine et gloria sua.
ut sis populus sanctus domini dei tui
sicut locutus est.

C. XXVII.

Recepit autem
illi. ixx. qui electi
sunt a moysi domino precipi[er]e.
moyles et seniores popu-
lo israel dicentes: Lusibodite om-
ne mandatum quod precipio vo-
bis hodie. Cumque transieritis iordanem in terram quam dominus
deus tuus dabit tibi: eriges ingen-
tus lapides viu[m] dicuntur.
Sanctos. et predicatorum: qui a christo lapide vi-
tu[m] lapides et calce levigabis eos
ut possis in eis scribere omnia
verba legis huius iordanane trans-
missio ut introeas terram quam d[omi]n[u]s
deus tuus dabit tibi: terram lacte
et melle manante[m]. sicut iurauit pa-
tribus tuis. Quando ergo transie-
ris iordanem erige lapides quos

ego hodie precipio tibi in monte he-
brei qui interpretatur vorago vetus et figura legis
que sub maledicto erat dicente moysi. maledictus
oia qui non permaneret in sermonibus legis huius.
scordia charitatis. scordia fidelitatis.

bal. et levigabis eos calce. et edifi-
cabis ibi altare domino deo tuo et
qui in maculati et corrupti car-
ne et sp[irit]u diaboli iacula non suscepserunt.
lapidibus quos ferrum non teti-

git. et de saxis informibus et im-
politis. et offeres super eo holocau-
sta domino deo tuo. et immolabis
ritutes que pacem nobis vera acquirunt.
de fructu virtutum.
hostias pacificas. comedesq[ue] ibi et
spiritualibus delectis. scordia placitale con-
vium.

epulaberis coram domino deo tuo

sanctos qui euangelium scri-
pimus in cordibus suis habemus.

et scribes super lapides omnia ver-
ba legis huius plane et lucide. Di-

xeris moyses et sacerdotes leuitici

C. XXVII.
Lapides et cal. Doctores debent om-
ne asperitat[er] depone-
re. et deo splendidi ap-
pare. b[ea]tes leg[em] scri-
ptam cordibus suis.
Quando ergo
transi. id. **I**bid.
anno factum fuerit
in libro iuste leg[em]. Edi-
ficauit israel altare deo
excelsu[m] et scripti lapi-
des deuteronomiu[m] legis moysi id. Lapi-
des et q[ui]d[em] edificatur
altare omnis sicut q[ui] cre-
dit in xpm. q[ui] quib[us] d[omi]n[u]s.
Nos estis lapides vi-
ui z. Is[rael] est in iunctu[m]
ferru[m]. q[ui] corrupti et
maculati carne et sp[irit]u.
et iacula igni-
ta non recipit. Si vnu[m]
altare faciat. vnitate
fidei et cordia chari-
tatis. In his deuteru-
m[on]iis. sciam enan-
gelij lege d[omi]n[u]s in hiem[us]
rescripsit: q[ui] dicit. Pi-
ctu[m] antiquis. Non
mechaberis. Ego autem
dico vobis. Si quis vide-
rit mulieres ad p[re]cipi-
scendit etiam in meba[re] est
in c. s. H[oc]ac legem vocat
in cordibus credentibus:
qui altaris p[re]structio[n]e
digni sunt.

Deuteronomium

C. XXVIII.

Di stabunt **z**.

Qui iuxta montes ga-
rizon incedunt electi ad
benedicendum; figu-
rant eos qui non metu-
pene sed celestis pmi-
sionis amore succensi
veniunt ad salutem. **Q**ui
iuxta montem hebal in-
cedunt: in q̄ maledictio-
nes prolati sunt: hi sunt
qui non amore benedi-
cionum vel promissio-
nū: s̄ supplicio et timo-
re legis precepta faci-
unt. **D**ēs autē circa ar-
cam incedunt: q̄ ab ec-
clesia sine nō recedant.
S̄ nobiliores qui ex
charitate: q̄ qui peng-
timore seruit. **H**omines
vero ihesus pōt hmoi
mētes cognoscere: et a-
lios in monte garizim
ad benedicendum. alios
in monte hebal ad ma-
ledicendum statuerū: nō
vt maledictos accipi-
ant: s̄ vt maledictos
scriptas et peccatoribus
prostitutas canent: et nō
re supplici penitentia-

Et pronuncia-
bunt: quia sacerdos
abū instanter et valē-
ter polis p̄dicare debet
vt sciat si mandata di-
pterierint q̄ p̄cilla ma-
neant: si obedientia q̄
sequant bñficiā: s̄ in
pnī vita solatium: et
futura p̄mū eternū.
Maledictos at̄ et bñ-
dictos historialē p̄ti-
nēt ad eos: q̄ felicitate
terrena amāt vel infeli-
citatem formidant. **S**̄
maxie christianis caue-
dū: ne q̄ inobedientia
spñaliū patiatur pena-
riā. **P**erfectis ei viril-
terenop̄ sepe p̄tingit in
digētia: cū sp̄ affit vir-
tutū copia. vñ. **V**lq̄
ihac horā esurim⁹: et si
tim⁹: et nudi sumus **z**.

Maledict⁹ hō
Nō solū ydolatria si-
mulacra et phibē: sed
ois hereticorum error.
Dī et artifices vanita-
tis et supstitiosi dogma-
tis q̄ de corde suo q̄s
volunt̄ fingunt̄ teos.
Dis populus
Dēs dēnt laudare bo-
na et detestari mala tā
prelati q̄ subditi.

Maledict⁹ qui
trās. **D**ice q̄ nō p̄ter⁹
fid̄ catholica et docta-
supstitioes et sectas iduc-

generis ad omnem israel: Attende
et audi israel. **D**odie factus es po-
pulus domini dei tui. **A**udies vo-
cem eius: et facies mandata atq̄
iusticias quas ego p̄cipio tibi.

Precepitq̄ moyses populo i die
quasi ex charitate seruientes et
ad benedictionem tendentes. s̄ nobiliores tribus
illo dicens: **D**i stabunt ad benedi-

cendum dominū super montes ga-
s̄ qui interpretatur diuīsio: et significat doctrinā
nouī testamenti. s̄ baptismi sacramento.

Rizim iordanē transmissio. **S**ymeon
leui. iudas. ysachar. ioseph. et ben-
t̄ s̄ qui timore pene et maledictionis future prece-
pta faciunt. s̄ ignobiles: inter quos est ruben
qui aicēdū cubile patris sui zabolon ultimus lie-
z ancillarum filij.

Iamī. **E**t e regiōe isti stabūt ad ma-

ledicendum in monte hebal ruben
gad. et aser. zabolon. dan. et nepta-
lim. **E**t pronunciabunt leuite. di-

centes ad omnes viros israhel ex-

cessā voce. **M**aledict⁹ homo qui

facit sculptile et conflatile abomi-

nationem domini opus manuum

artificum: ponetq̄ illud in abscon-

dito. **E**t respondebit omnis popu-

lus et dicet amen. **M**aledictus q̄

s̄ honora patrem tuū: et maiorem tuam. **z**

s̄ deū rel predicatorē. s̄ carnolē. s̄ ecclesiā.

non honorat patrem suum et ma-

trem. **E**t dicet omnis popul⁹ amē.

s̄ auariciam et heres detestatur. s̄ statuta pa-

Maledictus qui transfert termi-

num transferunt heretici.

nos proximi sui. **E**t dicet omnis po-

plus amen. **M**aledictus qui er-

s̄ a veritate. s̄ falsa suggestendo. s̄ qui lumen

scripturarū non habet. s̄ simplicem imprudentē.

s̄ scripturarū que sunt vie ad dominū.

rare facit cecū in itinere. **E**t dicet

omnis popul⁹ amen. **M**aledictus

s̄ iuste iudicat filii homin⁹. **z**

Spiritualis
ctus qui pertinet: iudicium adue-

s̄ ibi derelictus est pauper: pupillo tu eris ad

interior. s̄ vidua eius benedicēt benedicā.

ne pupilli et vidue. **E**t dicet omnis

populus amen. **M**aledictus qui

dormit cū uxore patris sui: et reue-

lat operimentū lectuli eius. **E**t di-

cet omnis popul⁹ amen. **M**ale-

dictus qui dormit cuī omni iūmē

to. **E**t dicer omnis populus amen

Maledictus qui dormit cū soro

re sua et filia patris sui vel matris

sue. **E**t dicet omnis populus amē

Maledictus qui dormit cū so-

cru sua. **E**t dicet omnis populus

amen. **M**aledictus qui clam per-

siderit. s̄ quemlibet hominē.

cū primū suū. **E**t dicet om-

nis popul⁹ amen. **M**aledictus

s̄ iuste iudas s̄ beatus qui excutit manus

suis ab omni munere. s̄ vitam

qui accipit munera ut p̄cutiat ani-

temporalem vel animam immortalem.

mā sanguinis innocentis. **E**t di-

cet omnis popul⁹ amen. **M**ale-

dictus qui non permanet in bino-

bus s̄ custodiendis.

nibus legis huius: nec eos opere

sufficiat sacerdotis perficias.

Et dicet omnis popul⁹

amen.

//C. XXVIII.

In aut̄ audi

eris vocē domini dei

opere s̄ mente. s̄ nec

tui ut facias atq̄ custodias omnia

vnum te pretereat s̄ non mes. s̄ medius. s̄ id est

mandata eius que ego p̄cipio ti-

bi bodie: faciet te dominus deus

tuus excelsiore cunctis gentib⁹

que versantur in terra clementisq̄

qua a deo.

super te vniuersē benedictiones iste

circundabunt te vndiq̄.

et apprehendent te: si tamen p̄ce-

contemplative vice et actus significat-

p̄ta eius audieris. **B**ndict⁹ eris tu-

s̄ ecclesia gloriola dicta sunt de te ciuitas dei

in qua benedictus qui vacat contemplationi.

s̄ minus et foris exercitio boni operis

in ciuitate et benedictus in agro.

s̄ hoc ad ciuitatem respicite

te s̄ opera s̄ opera s̄ subdi-

fructus terze tūz. fructusq̄ iumenti

ezum. s̄ quicq̄ iumentum: qui cum iumentis no-

bis comitantes sunt. s̄ homines et iumenta sal-

uabis domine. s̄ boum corū

felicit qui labores possunt.

torum tuorum: greges armento-

s̄ conuentus innocentium

rum tuorum et caule ouium tu-

s̄ virtutum custodia.

Benedicta horrea tua: et

Maledict⁹ qui

dor cum vx. ois i-

celitus abominationē est

Sed sp̄aliter hereti-

cos et schismatics p̄ci-

tit q̄ sponsa chilthi (q̄

oīm pater et creator ē)

errore corrūpt. **T**ro-

pologie ho probibet

ne q̄ actionē prava

p̄s sui imitādo diffi-

met et ignominiam ei⁹

reneler.

Maledict⁹ qui

dor cum om̄. u.

Maledict⁹ ē q̄ gētiliā

stulticiā seq̄tur. **V**ir

aut̄ aut̄ mulier nō per

fragilitatē p̄ perseverā

ter tali communioni ī

berens reus est mortis

Dormit cū so.

Id est inaculat p̄ane

docendo aut̄ prava et

empla demōstrādo al-

ten⁹ aīam. **P**řenī ur-

vnus est te⁹. et mater

ecclesia nos āt oēs fra-

tres aut̄ sorores sum⁹.

Lum so. **S**ocrus

prāe actōis p̄cupiscē

ta. q̄ ois p̄cī p̄cupis

cētia mī ē. **D**iligenter

ḡatēdam⁹ vt cōcupis

cētē resistam⁹: ne cupi-

ta impleamus.

Maledict⁹ qui

c.p. **N**ocīq̄ modo

boiez occidere p̄cī ē

Mip̄ ḡ videt q̄re ma-

ledictū tm̄ dixi q̄ clā

ps̄sif. **S**̄ forte clā

percutere ē corde odif-

se. vñ. **Q**ui odit frē-

suū homicida est. et aī-

Doctoribus corporalia
preferunt adiumenta. alij
laborare possunt qd si
bi fuerit pceptum. alij si
plicitate cōtentum p ino
centia vite studet deo
placere. vniuersisq; p
paup; donū hēt ex deo.
Benedicē reli
quie. Bone iustōis
prēmū: et si volūtas n̄
habeat effectū: qz pax
boīb; bone volūtatis.
In greditur illē per hostiū
qui per fidem catholi
cam iuxta volūtate di
intus meditatur et tra
ctat. Ereditur quan
do idem cor: a3 hoībus
ad laudem tei mani
festat.
In cōspectu tuo.
Vt gaudias. Et ab
tur cum viderit vindi
ctam iustus.
Bñdicq;. Bo
nis operib; tribuēs in
clementiā. et felicem suc
cessum.
Celum Proph
etas et apostolos: d qui
bus d: Celi enarrant
gloriā tei. quos dñs
aperit cū p eos doetri
nam vel doctrinę abū
dantiā tribuit: vt car
naliū corda locim
bre irrigata pferat ger
mina bonor; opex.
Fenerabis zc.
Id est. rāta erit abun
dantia tibi q; poteris
dare pecuniam gentib;
illis vero nō rāta. Vt
de doctrina ecclesiastī
ca intelligitur.
Fenerabis gentib;
Fenerat ecclesia genti
b; mltis. qn dīna cha
rismata expēdiū natio
nibus: nec fenus acci
pit. q; nō pñtem remu
nerationē sed futuraz
inquirit. Excellit enim
oībus et caput ē orbis
non canda. Semper
supra est: et non infra.
Quia licet pressuras et
psecutiones malorum
in mundo patiatur: et
fortior tñ aduersarijs
est fide et virtute pñmjs
vniueris. Vñ pñstū
et te dñs in caput zc.
Non declina.

T s bona volūtas q; remonet p; ope s in pceptō
benedicē reliquie tue: Bñdictus
pmij. Ecclesia s ad fidē s hostiūrē quo dicit
tur: Ego sum hostium. per me si quis introferit
salubritur. Sce pñenti rita ad eternā
eris ingrediens et egrediens. Da
si custodieris mādata. spiritales. demones.
hereticos gentiles.
Dominiū inimicos tuos q; con
surgunt aduersuz te corruentes in
pedibus tuis. Admisi ad nocendū
conspectu tuo. Per vñam ve
tere dissipati
nient contra te. et per septem fugiet
a facie tua. Emissit dominus be
ne dictōrem super cellaria tua. et su
per omnia opera manuum tuarū:
S gratiā spiritalem scordis secreta
benedicetq; tibi in terra quam ac
cepis. a morte anime.
Suscitabit te dominus si
bi in populum sanctum sicut iura
uit tibi: si custodieris mandata do
mini dei tui. et ambulaueris i vijs
corporales et spirituales.
Eius. Clidebuntq; omnes terrarū
populi q; nomē domini inuocatū
foris in opere radicans. Qui predica
sit super te et timebunt te. Abunda
toribus necessaria ministrant
re te faciat dominus omnibus bo
nis fructu vteri tui et fructu iūmen
torum tuorū: fructu terre tue quā
iurauit dominus patribus tuis ut
daret tibi. Aperiet dominus the
saurum suum optimum celum: vt
tribuat pluiaq; terre sue in tempo
re suo: benedicetq; cunctis operi
bus manuum tuarum. Et genera
bis gentibus multis. et ipse a nul
lo fenus accipies. Constituet te do
minus deus tuus in caput et non
in caudam. et eris semper supra et
non subter: si tamen audieris man
data domini dei tui que ego p̄eci
pio tibi hodie. et custodieris et fece

Ang. **Lxx.** Non p̄teribis ab omnibus verbis que ego mando tibi teatra aut sinistra ire post teos alienos servire illis. **D**extera in laude ponitur. **O**r autem reprehenditur in via vite q̄ declinat ad texteram: nō ea reprehēduntur que in textera sunt; s̄ q̄ declinat in ea. i. qui sibi q̄ dei sunt arrogat. **V**nū nō declines in textera aut in sinistra vias enim q̄ a texteris sunt nouit dñs zc. **B**onę ḡ sunt: qz nouit dominus vias instor. **D**eclinare ḡ in textera est nō dei ḡ s̄ bonū sibi tribuere. **M** si addit. **I**psē ē rectos faciet gressū.

ris. ac nō declinaueris ab eis. nec
ribus bonis & sibi attribuit ille declinat i dexterā
ad dextram nec ad sinistram: nec se-
cutus fueris deos alienos neq; co-
lueris eos. **O** si audire nolueris
qui audiendus: qz deus & dñs. **S** dilectione.
vocem domini dei tui vt custodias
opere.
et facias omnia mandata eius. et ce-
rimonias quas ego p̄cipio tibi
prehendent ne evadas
hodie: venient super te omnes ma-
ledictiones iste & apprehendent te
Maledictus eris in ciuitate: male-
dictus in agro. **Maledictum hor-**
reum tuū: & maledicē reliquę tuę
Maledictus fructus ventris tui.
& fructus terre tuę: armenta bouę
tuorum et greges ouium tuarum.
Maledict⁹ eris īgrediens. & ma-
ledictus egrediens. **N**ittet domi-
nus super te famem & esuriem et in-
crepationem & omnia opera tua q̄
tu facies: donec conterat te et per-
dat velociter propter adiumentos
tuas pessimas in quibus reliqui-
sti me. **A**diūgat tibi dominus pe-
perurbationē vicioꝝ & malignoꝝ spirituum.
Stilentiam: donec consumat te de-
ecclesia
terra tua ad quam īgredieris pos-
fidendam. **D**ercutiat te dominus
veri panis & cornū desideriorū ardore. **I**f in
fidelitatis baricia
egestate. febri & frigore. ardore et
estu & aere corrupto ac rubigine: et
-i. perire gemitat. **P**redi-
catores.
persequatur donec pereas. **G**it ce-
proflui.
lum quod supra te est ēneum: & ter-
nullo humore secunda
hoc tempore schab ad orationē belie p̄plerū ē-
ra quaz calcas ferrea. **D**et domin⁹

Sic celū. Elementa q̄b fructus nutriunt p̄pat durissimis metallis. quod peccata h̄um cōmuntant ordinē rep̄z q̄ ad solatiū cōdita s̄nt h̄uano generi. **Vñ:** Pugnabit pro eo orb̄ terraꝝ cōtra insensatos. **Aſt:** Lelū ē genū p̄u-
ricatorib⁹ legi; cū nullā a sc̄is doctozib⁹ merent clementiā b̄ durissimā docim-
nā vel disciplinā; qm̄ iſpi nō cor carneū z molle aīm: b̄ lapideū h̄ut z ferreū;
Dicit duro p̄plo lex iu lapide dabant. vt ex munere acceptor; figuraretur.

Pet do im. Quia si sicut puluis et cinis non faciunt fructus; sic doctrina tibi infusa non excitet germina virtutem; sed eternum pronunciet interitum. Puluis enim bonorum operum sterilitatem. Cinis desigat cibos suos; quod paleg peccato, non cibosurant igni inextinguibili.

Et dispergaris. Sicut iudei captivati per latitudinem orbis dispersi sunt; quod contra deum collecti sunt: sic generatio malorum a spiritibus immundis dispersa per penas genera turbatur. Unde: Inimici tui pibunt et dispigerunt oesq; opant iniuriam.

Percutiat te d. Ulcer dolosa et prurientia malitia. Vesi ce istata supbia. Scabies et prurigo ira feruida et furoris insania. Hec in priuiliis congrua pena peccatis infligit. Propter hoc vita quod signatur in posterioribus fetorez scelerum in eternis cruciatus sustinebunt.

Percutiat t-d. Heretici et scismatici clarescente euangelio in toto orbe erroris cecitate inuoluti amentiam suam exercentes catholice fidei contradicunt. Ideo eccliesie calumniarum sustinunt et a fratre opprimitur. Amentes et ceci faciunt curi christi miracula videtes in bethleem ea fieri dicebant. et chistum deum esse negabat nec veritatem videbat. et intelligebant.

Et palpes i. Tenebris facte sunt cum crucifigeretur ihesus uestis in horis nonam: sicut tenebris erat in iudeis cordibus.

Non dirigas vias tuas. Nec christo per dicante crediderunt nec per priam dirigunt voluerunt.

Axorem accipi. In uxore plebs hereticis sociata accipitur: cum qua dyabolus formidat dum in errore seducitur. Alius hereticus rapitur: et non reddatur tibi. Ques tuus dentur inimicis tuis: et non sit qui te adiuuet. Filius tui et sicut videntibus quotidie sic christiano hoc ipsi ligie tuas tradantur alteri populo vi. Finiudie sicut intentione ad effectum ducere non valeruntibus oculis tuis et deficientibus ad conspectum eorum tota die: et non sit fortitudo in manu tua.

Fruitatem corruptam doctrinam imbre terrenae puluerem. et de cibario eterna damnatio que miserorum corpora exurat. celo descendat super te cinis doctrina nec conteraris. Tradat te dominus spiritalis vel romanos coruentem ante hostes tuos. et per scollitus in unum viribus.

Vnam viam egrediaris contra eos multis modis. disperge eos in virtute tua et destrue eos protector meus domine. et per septem fugias. et dispergaris per omnia regna terre. Hoc causa pena post mortem futura indicatur. Demoni dauer tuum in escam cunctis volibus. de quibus dicitur: ne tradas bestias a. con. tibi.

Tilibus celi et bestiis terre: et non sit deo irato nemo liberare potest. Semel damnatione datos eterna pena consumet.

Qui abigit. Percutiat te dominus

spuriente malitia quod ulcera est et vesica turges

scitorem post hanc vitam futurum significat

Ulcere egypti: et partem corporis propter

Sicut philistei percussi sunt in posterioribus

Heruore ire vel desiderij: quia scabies ex heruore humoris procedit

Quaz stercora egerunt. scabie quo

furoria insanis. Quia in inferno nulla est redemptio.

Co et prurigine ita ut curari nequeas. Percutiat te dominus amictum

quo christum crucifixum.

Tecum cecitate ac furore mentis. et palpes in meridie sicut palpare solet

coccus in tenebris: et non dirigas

Hoc hodie in iudeis impletur: nec

enim liberabuntur

Vias tuas. Omnes tempore calamitatem sustineas: et opprimaris violentia. nec habeas qui liberet te.

Hoc ad litteram iudei: s contingit

Dyabolus.

Axorem accipias. et alius dormiat cum ea. Domum edifices: et non habites in ea. Plantes vineam. et non vindemias eam. Bos tuus immoletur coram te: et non comedas ex eo. Alius tuus rapiatur in conspectu tuo: et non reddatur tibi.

Consecuta te adiuueta. Filius tui et sicut discipuli

Non sit qui te adiuuet. Filius tui et sicut

christiano hoc ipsi

Ligie tuas tradantur alteri populo vi-

ad effectum ducere non valeruntibus oculis tuis et deficientibus

ad conspectum eorum tota die: et non sit fortitudo in manu tua.

Fructus terre tuas et omnes labores

Igentiles scilicet fruatur scio scripturas tuorum res tuos comedat et populus quem

Ignoras. et sis semper calunias suis

Istinenas. et oppressus cunctis diebus

et stupens ad terrorem eorum quem

videbunt oculi tui. Percutiat te do-

minus ulcere pessimo in genibus

et in suris. sanarique non possis a pla-

ta pedis uestigio ad verticem tuum. Du-

cetque te dominus et regem tuum

quem constitues super te in gente

quam ignoras in et patres tui: et

seruies ibi diuini alienis ligno et la-

pidi: et eris perditus in prouerbium

ac fabulam omnibus populis ad

quos te introduixerit dominus. Se-

mentem multam facies in terram

et modicum congregabis: quia lo-

manus gloriae mentis instabilitas

custode deuorabunt omnia. Vinea et

plantabis et fodies. et vinum non

bibes: nec colliges ex ea quippiaque

qui non morientur. quoniaque vastabitur vermis.

Oliuas habebis in omnibus terminis

tuis. et non vnguis oleo: quia de-

fluent et desperabunt. Filios genera-

bis et filias. et non frueris eis: quoni-

am ducetur in captiuitate. Omnes

arbores tuas et fruges terre tuae ru-

biго consumet. Adiuena qui tecum

versatur in terra. ascendet super te

humiliteris eritque sublimior: tu autem descen-

des. et eris inferior. Ipse generabis

tibi. et tu non generabis ei. Ipse erit

in caput. et tu eris in cauda. Et ve-

nient super te omnes maledictio-

nes iste. et persequentes apprehe-

ndent te donec interreas: quia non

audisti vocem domini dei tui: nec

seruasti mandata eius et ceremoni-

as quas precepit tibi. Et erunt in

scribedo figuraliter per paraverunt ecclesia libri couerit in usum

Fructus ter. To-

ta ceremoniarum virilium

ad ecclesiam translati est

Hec abundantia frumentorum

Iudei egestate peunt

Vnde per ysaiam dicitur. Ser-

ui mei comedet: et vos esurietis.

In genib. For-

titudinez. et stabilita-

tem auferat. Vnde ge-

nibus percussat: cuius no-

uissima opera damnatur.

Aplanta p. Si

cut ab initio praevo-

luntatis uestigio ad pfecti-

onez operis maliciam exercevit. Vnde: A plā-

ta pedis uestigio ad vertice

non est in eo sanitas. sed in ultima captiuitate completem est.

Duc te. He-

retia vel mali catholi-

ci qui pertulerunt accepta tei

a demonibus et vicis

varius captiuantur. Sic

hunc ita et dominus et rex sic

prolificus magister sicut di-

scipulus.

Et regem. Osce-

regem samarie latiana

sat rex assiriorum cum tecē

tribubus duxit in capti-

uitate. Nabuchodrosser et

sedebat regem iudea

cum populo captiuantur.

Gemente mul-

tam. Nobis quoque

caendum est ne perdam

panem qui confirmat cor

hunc et vintus quod letifi-

cat et oleum quod exhibi-

rat faciem.

Adjuena qui tecum

aperte significat abie-

cto indeo et elecio ge-

tis. unde inferet a vobis

regnū dei et dabit gen-

ti sa. Et alibi. Sic

erum nouissimi primi et

proximi.

Gregor. Adjuena

qui tecum permanet. Cre-

ator omnis per incarnationis

spiritus sue misterium in-

deam visitare dignatus est

Et ipse non cognovit ipsius

visitacionis suę. Ideo

genibus frequenter in pre-

dicta data est nouissime

romani tradita et ve-

nerunt super ea omnia gene-

ra maledictum quod in li-

bro legis scripta sunt.

Similiter his qui gratiam

dei ingratii accipiunt-

certa est damnatio. Si eni-

quam irrita facies legem mo-

ysi sine illa mitatione

moritur quanto tēte
ridet meretur supplicia
qui filium dei concu
caverit. et sanguinem
testamenti pollutum du
xit.

te signa atq; prodigia et in semine
tuo vsq; in sempiternū: eo q; n̄ ser
ui eris domino deo tuo in gaudio
cordisq; leticia propter reruz oīm
abundantiam. **S**eruies inimico
uot quem immittet tibi deus in fa
me et siti et nuditate et oīm pēuria. et
ponet iugū ferren super cernicem
tuam: donec te conterat. **A**dducet
Dominus super te gentem de lon
ginquo et de extremis terrę finibus
in similitudinem aquilę volantis
cum impetu. cuius ligiam intelli
gere non possis gentem procassissi
mam que non deserat seni nec mi
serat puuli et denoret fructū iumē
torū tuorū ac fruges terrę tuę: do
nec interreas: et n̄ relinqt tibi triticū
vinū. et oleū. armēta boū et greges
ouū: donec te disp̄dat et p̄terat in
cūctis vrbib; tuis. et destruantur
muri tui firmi atq; sublimes in qui
bus habebas fiduciaz in omni ter
ra tua. **O**bsideberis intra portas
tuas in omni terra tua quā dabit
tibi dominus deus tuus et come
des fructum uteri tui et carnes fili
orum et filiarum tuarum quas de
derit tibi dominus deus tuus in an
gustia et vastitate qua opprimit te
hostis tuus. **H**omo delicatus in
te et luxuriosus valde inuidet fra
tri suo et uxori que cubat in sinu
suo ne det eis de carnibus filiorū
suorum quas comedet. eo q; nichil
aliud hēat in obsidione. et penit
ria qua vastauerit te inimici tui in
tra oīes portas tuas. **T**enera mu

lieret delicate que sup terrā ingre
di nō valebat. nec pedis vestigū
figere. pp̄t mollicē et teneritudinē
numia: inuidet viro suo q; cubat
in sinu ei⁹ sup filij et filię carnibus
spelliculam que tetigit puerū in uentre matris
et illuie secundinaz q; egrediuntur
erā comedebant. **D**e medio feminū ei⁹. et sup liberis
qui eadem hora nati sunt. **C**ome
dēnt enim eos clam propter reruz
omniū penuriam: in obsidione et
vastitate qua opprimit te inimi
ci tuis intra portas tuas. **N**isi custo
dieris et feceris omnia verba legis
huins que scripta sunt in hoc vo
lumine. et timueris nomen eius
gloriosuz et terribile: hoc est domi
num deum tuū. augebit dominus
plagas suas et plegas seminis tui
plagas magnas et perseverantes.
infirmitates pessimas et ppetuas
et cōuerget in te omēs afflictiones
Egipti quas timuisti et adh̄erebūt
tibi. **I**n sup et vniuersos lāguores
et plegas que nō sunt scripte in vo
lumine legis huins: inducit domi
nus super te: donec te conterat.

Et remanebitis pauci numero qui
prius eratis sicut astra celi p̄ mul
titudine: quoniam non audisti vo
cem domini dei tui. **E**t sicut ante le
tatus est dominus super vos. be
ne vobis facies vosq; multiplicās
sic letabitur disperdens eos atq;
subuertens ut auferamini de terra
ad quā ingredieris possidendam.
Disperget te dominus in om̄is po
pulos a summittate terrę vsq; ad
ēmos ei⁹: et seruies ibi dūs alieis

Eterit vlt q; p
Richil pens inter ma
le dicta q; inde m
to superbi accidat
q; videt vitam suā.
filii dei pēdētēne
credere. Malitia
q; tū ex propria di
citur: nō de malo vo
to familiā pēdētēne
potuit autē sic fons
rident. **V**idetis vi
timā pendētē: in d
credes vident. Inter
minas rolos bellū
vita tuam videtis pē
dere et mori.

C XXIX

Hec sunt ver
bi. **I**ts. **H**ec sunt
verba testamenti q
mandauit dñs mori
in terra moab. p̄p̄t te
stamenū quod i statut
et eis i orb. **D**icitur
in appellatis li liber
istē deuteronomi⁹ q̄ se
cāda le. vbi magis re
petitio ē t̄ aliud. par
cādūt bēc q̄ in eo n̄
sunt q̄ primū dātū
ē. **R**ec appellat duo
telamēa q̄ uil rebā
hoc sonare videantur
Huius vni testame
ntū ē quod de uetus
Qā si prophētēa
duo dicenda cēt in d
uo sed plura cēt et
cripto nou. **M**ultis ei
locis scripta dicit q̄ fa
tamentū sicut q̄ fa
tū ad abrahā de cir
ficationē. vel ad noe.
Leptatores m
q̄ z. **E**t dedit dñs
duo vobis cor. scire et
om̄los videre. et aures
audiri. **Q**uod ait sa
pē. **V**os videtis si
p̄tētēz. sc̄i. nō vedit
dominū oculos vide
re. **S**i corpore vide
re. **V**ū hūmī
bi. **P**er eadē dñs vo
bis cor. scire ad hoc p
tient duo oīes sequā
tur. oīos videare. et au
re adire. intelligere
et obediē. **Q**uo dī

quos et tu ignoras et patres tui lignis et lapidibus. In gentib[us] quoque illis non quiesces: neque erit reges vestigio pedis tui. Dabit enim sibi trepidauerunt ubi non erat timor sibi obscurus tibi dominus ibi cor pauidum et desideratur oculi eorum ne videantur cientes oculos et animam consumantibus: qui est via veritas et vita

ptam meroze. et erit vita tua quasi fin cruce. sicut in conspectu tuo. sicut ne quod locum pendens ante te. Timebis nocte et gentem. sicut quis pendentem videbis die et non credes vite tue. Mane sicut hec ad litteram. sepe contigere indecis dices. quis mihi det vesperum? et vespere quis mihi det mane? propter cordis tui formidine que terreberis. et propter ea que tuis videbis oculis. Reducet te dominus classibus in egyptum per viam de qua dixit tibi ut eam amplius non vides. Ibi venderis inimicis tuis in seruos et ancillas: et non erit quem emat

C. XXIX.

Ec sunt verba testamenti. sicut se cunda lex. ubi magis repetito est quam aliud. parca ei sunt hic quod in eo non sunt quod primum datum est. Nec appellant domino testamēta: quia verba haec sonare videantur. Ut nū testamētum est quod dicitur vetus. Nam si propterea habita duo dicenda essent: non duo sed plura essent excepto uno. Multis enim locis scriptura dicit te testamentum. sicut quod factū est ad abraham de circuncisione. vel ad noe. **T**ēp̄tōes m. q. 26. Et nō dedit dominus deus vobis cor scire. et oculos videre. et aures audire. Quod autem super. Vos vidistis te patet. si nō dedit dominus oculos videre. Et corpore videt et non corde. Unū p̄mitit: Non dedit dominus vobis cor scire. ad hoc pertinet duo que sequuntur. oculos videre. et aures audire. intelligere et obedire. Quod vero di-

uetustate consumpta sunt. **D**anez angelorum immāna officia angelorum preparatum. non comedistis. unum et siceram non bibistis: ut sciretis quia ipse est dominus deus uester. Et uenistis ad hunc locum egressusque est secundus rex ezechias et rex basā occurrit nobis ad pugnam. et percussimus eos. et tulimus terram eorum: ac tradidimus possidendas ruben et gad et dimidię tribui manasse. Custodi te ergo verba pacti huius et implete ea: ut intelligatis universa quae facitis. Vos statim hodie cuncti coram domino deo uestro. principes uestrorum et tribus ac maiores natu atque doctores omnis populus israel liberi et uxores uestrae et aduenient tecum morantur in castris. exceptis lignoribus et sororibus et his qui comportant aquas: ut transeras in fede re domini dei tui. et in iure iurando quod hodie dominus deus tuus percutit tecum ut suscitet te sibi in populum. et ipse sit dominus deus tuus sicut locutus est tibi. et sicut invenerit patribus tuis abraam ysaac et iacob. Nec uobis solis ego hoc sedus ferio et haec iuramenta conseruare: sicut nunc vivunt qui firmo: sed cunctis presentibus et ab uasciuntur. Vos enim nostis quomodo habitauerimus in terra egypti. et quomodo transierimus per medium nationum: quas transeuntes uidi stis abominationes et sordes. id est ydola earum lignum et lapides gentium et aurum que colebat. Ne forte sit iter uos uir aut mulier familia aut tribus cuius cor auersum est hodie a domino deo uestro ut

cit non dedit dominus vobis cor increpans et arguens: non diceris nisi ad eorum culpam pertineret: ne quisque se ex hoc excusabile putet. Similiter ostendit sine adiutorio dei eos ita diligere et obedire non posse oculis et auribus cordis. Et tamen si ad intonitum dei desit: non ideo esse excusabile hominis vicium: quoniam in dicta dei quae uis occulta iusta sunt.

Danez non co: Hinc apparet israelita statutum vini portas se cum de egypto exiret quod cito consumere possent. Nam si omnino nihil tulissent: unde diceret. Sedit populus manducare et bibere: et surrexit ludere. Non enim hoc de auctoritate diceretur: cum et moyses dicat non fuisse illam vocem principium bellum: sed principium viui.

Ne for. sit int. Aug. Lxx. Numquid aliquis est inter vos vir aut mulier. vel familia vel tribus cuius mens declinet a domino deo uestro ire seruire dijs

alienis gentiū illarū? Non est equa in eo rā
dix suslum germinās
in seile ⁊ amaritudine
⁊ erit cū audierit ḥba
maledictōis b² ⁊ opī
nabitur i corde suo vi
cens; Sancta mibi si
āt z̄. N̄ dicit. N̄qd
aliquis est inter vos?
req̄it ne forte sit. Si
aut̄ eset terr̄ vebemē
terne audiēs maledic
ta dicat. Sancta mibi
sunt. i. s̄ sunt mibi ma
la. b̄ sancta. i. p̄p̄ia ⁊
innocia. N̄o perdat si
mul peccator eū qui si
ne peccato ē. talia. s.
persuadēdo quia cogi
tat. n̄ q̄ ex toto sit ille
cui plaud̄ sine pecca
to. b̄ q̄ sine illo. Simi
lit̄ dictum est. Si non
venissem ⁊ locutus eis
fuissem peccati n̄o ba
herēt. hoc. s. q̄ non cre
diderūt in eum. Dicit
et̄ā deus abymelech
b̄ uxore abrah̄e. Scio
q̄ mundo corde fecisti
hoc. n̄o mundus cor il
lius ita voluit ireligi
vt simil' eis esset d̄ qui
bus t̄r. Beati mundo
corde qm̄ ip̄i deus vi
debunt. b̄ ab illo pec
cato de quo agebatur
q̄ quācum ad ipsū p
tinebat n̄ p̄ungere sibi
cupinerat alien. im

Ebria. Id ē. Ne
quis plenus malicia ⁊
ydolatria seducat euz
qui sicut discere ⁊ scire
veritatem. sicut faciūt
heretici.

vadat ⁊ seruiat d̄ijs illarū genti
um. ⁊ sit inter vos radix germinās
fel ⁊ amaritudinem. Linqz audie
rit verba iuramenti huīus. benedī
quasi n̄ possit inter multos inueniri.
cat sibi i corde suo dicens: pax erit
mibi. ⁊ ambulabo i prauitate cor
dis mei. ⁊ assumat ebria s̄itientem
⁊ dominus non ignoscat ei. s̄ tūc
q̄ maxime furoz eius fumet. ⁊ ze
lus contra hominem illum. ⁊ sede
ant super cum oia maledicta q̄ scri
sit immunitis ab omnibus. salii sic
pta sunt in hoc volumine: ⁊ deleat
⁊ deleat super omne nomē eius rc.
dominus nomen eius sub celo et
consumat eum in perditōne ex om
nibus tribubus israel iuxta male
dictōnes que in libro legis huius
ac fēderis continentur. Dicetq̄ se
quens generatō ⁊ filij q̄ nascentur
deinceps et peregrini qui delonge
venerint videntes plagas terre il
lius ⁊ infirmitates quibus eaz af
flicterit dominus sulphure ⁊ sol ar
dore comburens: ita vt vltra non
pluit. seratur. nec virens quipiam ger
minet in exemplū subuersionis so
dome ⁊ gomor̄e. adome ⁊ seboim
quas subuertit dominus in ira et i
furore suo. ⁊ dicent omnes gentes:
Quare sic fecit dominus terre hu
ic? Quę est hec ira furoris eius i
mensa? Et respondebūt: Quia de
reliquerunt pacem domini quod
pepigit cum patribus eorūz quan
do edurit eos de terra egip̄i. ⁊ ser
uierūt d̄ijs alienis ⁊ adoraneūt eos
quos nesciebant ⁊ quibus n̄o fue
runt attributi: idcirco iratus est fu
roz domini contra terram istaz ⁊ ut
induceret super eum omnia male

dicta que in hoc volumine scripta
sunt. ⁊ elecit eos de terra sua in ira
et in furore ⁊ in indignatōe maria
proiecīt̄ in terram alienam sicut
hodie comprobatur. Abscondita a
dño deo nostro q̄ manifesta sunt no
bis et filijs nostris usq̄ in sempiter
num ut faciamus vniuersa legis
huīus.

C XXX.

Wm ergo ue
nerint super te om̄es ser
mones isti benedictio sive maledi
ctio quā proposui in cōspeciu tuo.
⁊ ductus penitudine cordis tui in
vniuersis gentibus i quas disper
serit te dominus deus tu⁹. ⁊ reuer
sus fueris ad eum et obedieris ei⁹
imperijs sicut ego hodie precipio
tibi cum filijs tuis in toto corde tuo
⁊ cum reliquie israel salue sient ad predicationē
et in tota anima tua: et reduceret te
hēle ⁊ enoch.
dominus deus tuus de captiuita
te tua ac miserebitur tibi. ⁊ rursus
congregabit te de cunctis populis
in quos te ante dispersit. Si ad car
dines celi fueris dissipatus. inde
te retrahet dominus deus tuus. et
assumet atq̄ introducet in terram
quam possederunt patres tui ⁊ ob
tinebis eam. ⁊ benedicens tibi ma
ioris numeri te esse faciet q̄ suez̄
ſenidens promissio gra
patres tui. Circumcidet dominus
terram enim deus te esse facturum quod so
dens tuus cor tuum ⁊ cor seminis
tui: vt diligas dominum deū tuum
in toto corde tuo ⁊ in tota anima
et possis vivere. Omnes aut̄ ma
ledictōnes has conuertet super ini
micos tuos. ⁊ eos qui oderūt te. ⁊ p
sequuntur. Tu autem reueteris et

Mandatūboc
Ang. Lx. Quia mā
datū hoc qd̄ ego man
do tibi bodie nō ē lū
per modū. neḡ longe
obstē cōn̄ in qd̄ ob
cens. i. vt dicas. noz̄
trā mare ē mīsi. vt
dicas. z̄. Propt̄ eī b
verbū vñdēs vñ mo
rī vñdēs vñ manū
bus tñis facere illud.
Apls p̄d̄ vñdēs vñ
fidēcōd̄ ad mīsi. q̄
tinet. Quae ergo scrip
ta sum i libro legis b
in figura vñca lunt. q
tinetia ad nouum. t
Hoc iō qd̄ scriptū ē
neḡt̄is mare ē vñ
cas. Quis transfrē
bit e nobis mare ⁊ ac
cipit nobis. Apls vi
tit. Aut̄ qd̄ telecē in
abūlū. ⁊ exp̄lū. q̄
ē dñsūt̄ a mētūt̄ de
ducere. Sed mare ap
pellavit totā vñtā i b
solo q̄mōt̄ transfrē
vñ q̄mōt̄ mare fi
māt̄. Letrans mare
mos igla appeleret
latrās offi vñtā q̄ ma
re dō. Qd̄ addūt̄.
Ex i manib⁹ tuis. nō
ait apls nulli i oītū. ⁊
in condēmno. ⁊ hoc vñ
q̄ in finē pleatus ait
Lode credidē ad iusti
cō-ore aut̄ confit ad
sa. Sed i thēgo non
bafet̄ i manib⁹ tuis
nō i bō fructifex.
addidēt̄. q̄ man⁹. i.
op̄a in condē intelligi
volunt̄. q̄b̄ ē dñs̄ q̄
p̄d̄lōt̄. q̄p̄. Si
ne q̄ i fōt̄ māt̄s
fūnt̄. i corde nō sūt̄
fōt̄. iō iō implēt̄.
In māt̄a iō mōdē
ta p̄p̄gōt̄ fōt̄ bā
na virb̄. Pēt̄ hoc
te incāmēt̄ q̄p̄ acc
p̄d̄ allūt̄ bāt̄. tāt̄ fōt̄ vñtā vñlās ē
iōt̄ bōt̄ p̄t̄. q̄

Deuteronomiū

C. XXXI.

audies vocem domini dei tui. fac
esq; vniuersa mandata que ego p
cipio tibi hodie: et abundare te fa
ciet dominus deus tuus in cunctis
operibus manuum tuarum. in sobo
le vteri tui et in fructu iumentorum
tuorum. in libertate terrae tue. et in
rerum omnium largitate. Reuerte
tur enim dominus ut gaudeat su
per te in omnibus bonis sicut ga
uisus est in patribus tuis: si tamē
audieris vocem domini dei tui et
custodieris precepta eius et ceremonias
que in hac lege conscripta sunt:
et reuertaris ad dominum deum tu
um in toto corde tuo et in tota ani
ma tua. **M**andatum hoc quod ego
precipio tibi hodie non supra te est.
neq; procul positum. nec in celo si
tum: ut possis dicere quis nostrum
valet ad celum ascendere ut dese
rat illud ad nos. et audiuimus atq;
opere compleamur? Neq; trans ma
re positum ut causeris et dicas. quod
e nobis poterit mare trahitare et
illud ad nos usq; deferre. ut possi
mus audire et facere quod preceptum
est: Sed iuxta te est sermo valde in
ore tuo et in corde tuo ut facias il
lum. Considera qd; hodie posse
rit in conspectu tuo vitam et bonum
et econtrario mortem et malum. ut di
ligas dominum deum tuum et am
bules in vijs eius et custodias ma
data illius ac ceremonias atq; iudi
cia. et viuas. et multiplicet te: be
nedicatq; tibi in terra ad quam in
gredieris possidendum. Sin autem
auersum fuerit cor tuum et audire

nolueris. atq; errore deceptus ado
raueris deos alienos et seruieris
eis: predico tibi hodie qd; pereas et
paruo tempore moreris in terra ad
quam iordanus transmisso ingredie
ris possidendum. Testes inuoco ho
die celum et terras qd; proposuerim
vobis vitam et bonum: benedictō
nem et maledictionem. Elige ergo
vitam ut tu viuas et semen tuum: et
diligas dominum deum tuum atq;
obedias vocis eius. et illi adhreas
Ipse enim est vita tua et longitudo
dierum tuorum: ut habites in ter
ra pro qua iurauit dominus patri
bus tuis abraham ysaac et iacob ut
daret eam illis.

C. XXXI.

Hec itaq; mo
yses et locutus est omnia
verba hec ad vniuersum israel: et
dixit ad eos: Lenus viginti anno
rum sum hodie: non possum ultra
egredi et ingredi: prout cujus et do
minus dixerit mihi. non transibis
iordanus istum. Dominus ergo de
us tuus transibit ante te. Ipse de
lebit omnes gentes has in conse
ctu tuo: et possidebis eas. Et iuste
iste transibit ante te: sicut locutus
est dominus. Facietq; dominus eis
sicut fecit leon et regibus amor
eorum et terrae eorum: delebitq; eos
Cum ergo et hos tradiderit vobis
similiter faciet eis sicut pcepit vo
bis. Viriliter agite et confortamini
nolite timere nec paueatis ad con
spectum eorum: quia dominus deus

Vocauitq; moy
ses. Verba moysi ad
iosue significat q; xps
terrā viuētū singulis
scdm. p̄pria distribuit
merita. et oia promis-
sa dei impleat. Ipse
enī introducit populū
i terrā promissam. **E**o
nangz duce cœlestē in
gredimur patriam. q;
aī: Nō venit ad pa-
tri nū p̄ me. et nemo
ascēdit i cylū: nisi q; de-
scēdit de celo filiū bo-
mum qui ē in celo. q;
enī vnitur ei per ipm
ascendit.

mus ipse est duxor tuus. et nō di-
mittet nec derelinquet te. **V**ocauit
q; moyses iosue. et dixit ei corā om-
ni multitudine israel. **C**onfortare
hieus verus.
Tu enim introdu-
christianū semen. **S**vituentum.
Ces populū istum in terram quam
spatriarchis et prophetis. **S**imi-
daturum se patribus eorum iura-
ter promisit. **S**ingulis. **C**ele-
uit dominus. et tu eam diuides sor-
tione diuine gratie.
Et dominus qui duxor est ve-
nitatē patris et filii ostendit. vnde. qui
me misit mecum est. et nō relinquit me solum.
ster. ipse erit tecuz. nō dumittet nec
derelinquet te: **N**oli timere nec pa-
ueas. **S**cripsit itaq; moyses leges
hanc et tradidit eam sacerdotibus
gis custodias cōmēdauit. vnde. labia sacerdotis cir-
stodiunt scientiam. et leges requirunt ex ore eius. et
filijs leui qui portabant arcā fē-
deris domini et cunctis seniorib;
israel. **P**recepitq; eis dicens: **D**
gratia. hic est annus
acceptus domino. vnde. benedices corone anni be-
nignitatis tue.
Septem annos anno remissionis i-
n presentis ecclesie. s. in qua
missitamus deo.
in solēnitate tabernaculoruz cōue-
nientibus cūctis ex israel. ut appa-
reant in conspectu domini dei tui. et
loco quem elegerit dominus. leges
verba legis huius coram omni is-
rael: audientibus eis et in vnum
omni populo congregato tam vi-
ris q; mulierib; parvulis et adue-
nis qui sunt intra portas tuas ut
audientes discant. et timeant dñm
deum vestruz. et custodiant imple-
antq; omnes sermones legis hu-
ius. **F**ilij quoq; eorū qui nunc ig-
norant ut audire possint et timeant
dñm deū suū cunctis diebus que-
bus versantur in terra: ad quam
vos iordanē transmissō pgitis ob-
tinendam. **E**t ait dominus ad mo-

ysen: **E**cce prope sunt dies mortis
tue. **V**oca iosue. et state in taberna-
culo testimonij ut p̄cipia ei. Abie-
rūt ergo moyses et iosue et steterūt
tabernaculo testimonij: apparuitq;
dñs ibi i colūna nubis que stetit in
ūtroitu tabernaculi: dixitq; dñs ad
moysē. **E**cce tu dormies cū patrib;
tuis. et populus iste cōsurgēs forni-
cabit post dōs alienos in terra ad
quā igredieſ et habitabit i ea ibi de-
reliquet me. et irritum faciet sedus
quod pepigi cū eo. **E**t irascerit furo-
r meus cōtra eum i die illo. et derelin-
quā eū et abscondā faciat meā ab eo.
et erit i duorationē. **I**nueniēt eum
omnia mala et afflictōnes. ita vt di-
cat i illo die. **V**tere quia nō est deus
mecum: inueniēt me hec mala.
Ego autem abscondaz et celabo fa-
ciem meam in die illo propter om-
nia mala que fecit: quia secutus ē
deos alienos. **N**unc itaq; scribite
vobis cantici m istud et docete fili-
os israel ut memoriter teneant et
ore dicant. et sit mihi carmē istud
pro testimonio inter filios israel.
Introducam enim eum in terram
p̄ qua iurauit patrib; eius lacte et
melle manante. **N**unc p̄mederit
et saturati crassatib; fuerint auerte-
tur ad deos alienos et seruient eis
detrahentq; mihi et irritum faciet
pactum meum. **P**ostq; inueniēt
eum mala multa et afflictōnes: re-
spondebit ei canticum istud pro te-
stimonio quod nulla delebit obli-
vio ex ore seminis tui. **S**cio enim
cogitationes eius que facturus sic

Deuteronomij

Post ergo **z** Deuteronomij cōmēdat lenitus · quia euāgeliū christi p veroꝝ sacerdotū ministeriū in memoria recondit ecclesiā q̄ est archa domini · vbi celestes thesauros recōdunt. **I**bi dñe tabule testamenti libri s. legis et euāgeliū. **I**bi vna cōtinet māna · i. caro christi i quibus vite eternae. **I**bi virga aaron que frō duerat: q̄ ibi sacerdotium christi qd manet in eternā vel in ppetuū; vt sit ibi ptra te in testimonij. Verba legis custodiētibus sunt ad salutē: p̄ceptib⁹ in testimonij p̄tumācie et inobedientiē. **vnd** Est q̄ accusat vos moyses in quo speratis. Si enī crederetis moyli: crederetis et mibi forsitan de me enī ille scripsit · et alibi. **Ser**mo quē ego locut⁹ su⁹ ipse iudicabit.

Locutus est ergo moyses. Verba moyli nō simpliciter sunt accipienda: qz scđm historiā israelitās lagitorū deo ingratias exprobret pfidiam et allegoriam sanctā inservit ecclesiā · et ad morū honestatē p̄uocat p tropologiā. **G**enuāda est ergo in historia veritas i allegoria mysteria. In tropologia disciplinae vtilitas. vt sic ad celestē theoricā prouehamur. **N**otandum quoq̄ qd dicit. Locutus est moyses verba carminis h⁹ zc ut q̄ deā ore lauda: ope nō p̄tradicat · nō ē enī speciosa laus i ore p̄toris. **C XXXII.**

Audite celi zc.

In principio maxima elementa in testimonium vocat: ut si mandata neglexerint eorum testimonio conuictos puniat.

Hebraice sama · i. celi qd est plurale et masculini generis: sed voluit singularis intelligi: sicut singulas ciuitates thebas et athenas dicimus. **A**ugust. Audite celi zc. Andiāt celi allegoriā · terza historiā. Quidā celum et terrā quasi animata ad audiēdū p̄uocari putat: scđm illud. Qui respicit terrā et facit eā tremere · cū hoc dei potestatis sit: nō eoꝝ itēligētē.

Locrescat zc. Doctrinaz legis plūnig et rori p̄pat: quia a fidelib⁹ cor dñis germina spiritualis fructus exigit. **H**ec enī sunt ager et vinea dei. **T**a le est illud ysaig. Quomō descēdit imber et nix de celo et illuc ultra nō revertitur: sed inebriat terrā et irri facit eius: et ger eam facit zc.

Nomen domini inujo. Demōstrat que sit plūnia. **N**om̄ enī domini inuocare est euāgeliū p̄dicare: qd q̄ audit et facit fructū vite possidebit

Dei perfecta s. opera. **Vn** Perfecti sunt celi et terra et oī ornatae eoꝝ. Cōpleuitz deus die septimo opus suū qd est redemptō hūani gene-

hodie anteq̄ introducam eum in terram quā ei pollicitus su⁹. **S**cripsit ergo moyses canticum: et docuit filios israel. Precepitq̄ dominus iōsue filio nun et ait. **L**ōfor tare et esto robustus. Tu enim introduces filios israeli terrā quā pollicitus sum: et ego ero tecum. Postq̄ ergo scripsit moyses verba legis hui⁹ in volumine atq̄ cō per quos intelliguntur rei sacerdotes archam: id est: eccliam sustinentes pleuit: p̄cepit l̄cuitis qui portabat arcam federis domini dices: **s** deuteronomij. id ē euāgeliū **s** quasi vestrum est in memoria ecclie euāgeliū recondere. **T**ollite librum istum et ponite euz i latere arce federis domini dei ve **s** est qui accusat vos moyses i quo sp̄as. stri: vt sit ibi contra te in testimonium. Ego enim scio contentionē tu **s** superbiā. **s** indomabilem am et cervicem tuam durissimam. **s** sic xpo in carne cum iudeis conversante Adhuc viuente me et ingrediente vobiscum semper contentiose egis. **s** dicentes: demonium habes et būuimodis contra dominum: q̄nto magis **s** mortu scđm carnē xpo: apostolos per seculū sunt: et nomen eius delere conati sunt cum mortuus fuerō. **L**ongigate sapiēores: i semib⁹ ē lopia ad me omnes maiores natū p̄ tribus vestras atq̄ doctores: et lo **s** intelligentib⁹ et sint sexagesimales **s** cui plus committitur: plus ab eo exigunt quar audiētib⁹ eis sermones istos **s** celestes et inuocabo contra eos celum et terrā. **N**oui enim q̄ post morteis meam inique agetis et d eclinabitis cito de via quā p̄cepi vobis.

et occurrent vobis mala in extremo tempore quando feceritis malum in conspectu domini ut irrite qui natura mitis non solum per cogitationes tuis eum per opera manus vestrum. **L**ocutus est ergo moyses audente vniuerso cōtu israel verba carminis huius: et ad finem usq̄ cōpleuit.

C. **XXXII.**

Habentum facit qui h̄z aures atti. **s** memoria celestes **s** maiores qui intelligere possunt. **A**dite celi que **s** terrestres terre loquar: audiat terra verba **s** id ē multiplicetur ut pluvia que innumerabiles habet guttas: et dei inscrutabilia sunt iudicia. **L**ocrescat in pluviis do- crina mea: fluat ut ros eloquium **t** Quam rivere facit et crescere: sic doctrina auditorum corda: ut proferant virorum germina meū. **Q**uali unber sup̄ herbā et q̄t̄ **s** ita est: virtutes et magnalia dei cantabo stillē super gramina: qz nomen do **t** s̄ deum: magnificare: est corde ore opere maiestati eius p̄dicare. **M**ini inuocabo. **D**ate magnificen- **t** s̄ qui perfectus **s** dei perfecta sunt **s** quia omnia discrete et ordinatae facit. **s** id est: omnia mandata eius iusta: unde iudicia domini vera iustificata in se: ip̄ et alibi. **P**ronunciavi omnia iudicia oris sui opera: et omnes vīe eius iudicia. **S**p̄missa fideliter implens et minus **s** q̄ equitas est. **D**eus fidelis et absq̄ vlla iniqui- **s** pro meritis retribuens malis mala **s** bonis retribuendo bona tate iustus et rectus peccauerunt **s** i quia a deo patre degenerauerunt. **t** s̄ infideles qui ex patre dyabolo. **s** hydolis. **s** peccati. Nihil solidum nisi peccatum. certa enim naturaliter bona sunt. **E**t et nō filii eius in sordibus. **S**e **t** s̄ sensu et voluntate **s** beneficium ingrata **t** s̄ ope ratione. **s** Id ē p̄ bonis reddens mala. **G**eneratio p̄ praua atq̄ puerula h̄c cīne

ar: q̄ patiens impleo voluntate p̄is mei: non pgnā soluo peccati mei. **D**icit hieremias. Libi peccatum patia isti dñe. simili dñ in pgnēte cū spe salutis et venia. **E**t cū dñ. **S**ana aliam meā q̄ peccauit tibi. hoc ait ut glorificet deus ignoscēdo: q̄ magna māa ei sup̄ confitētes et redeutes q̄ nō vult mortē peccatoris. **H**inc dauid cum argueretur p̄ naib⁹ m̄dit: **P**eccaui dñe. **M**edico enī qdāmō vīde vulneratus qui se subdit ei ut lanet: ut in eo medicina opus impleteatur. **I**n hoc autē cātico p̄uidebat p̄pheta quoīdam sic peccaturos ut nec penitentiā agere: nec ad dñm vellē redire ut sanaretur. **D**e quibus dicitur. **Q**uia caro sunt sp̄s radēs et nō rediens. **P**ot etiā sic intelligi. Peccauerūt: nō ei. scđm id q̄ nō ei nocuerunt peccato suo: sed sibi.

Et nō filii eius. **Q**uia nō ex fide. **D**icit enī eis potestatē filios dei hieri his qui credunt in nomine eius. Infidelibus autem dicitur. **V**os ex patre dyabolo estis.

Generatio p. **D**e qua in euāgeliō. **G**eneratio praua atq̄ puerula

C. XXXII.

ris quā ondit nob̄ q̄n p̄ficiē sp̄iale sabbatum in sepulcro requieuit.

Peccauerūt ei Augu. lxx. Peccauerunt nō ei filii vitupesibles. Qui enī peccat nō deo peccat. i. noct̄ sed sibi. **S**z si hoc generalis dictū est: quoꝝ mō legitur. **L**ibi soli peccauit et malū corā te feci. **E**t illō Hieremij. **L**ibi peccāt patia israel dñe. et alibi. **S**ana animā meā q̄ peccauit tibi. **Q**uare dūzē q̄z vīz idēsū peccare deo qd peccare i dñ. **E**t si in dñ peccauerit vir q̄s orabit pro eo: **D**icā qd mibi i p̄ senti videat: aut alio tpe q̄ntū deus adiunxit. Peccare i dñ est in his q̄ ad cultū dei p̄nitē peccare: sic peccabat filii hely. **D**ic ex istimandū est peccare etiā in hoīes q̄ p̄nitē ad dñ. **V**n dicit aby melech de sara. **P**ropterea pepercisti ne peccares in me. **D**ecasse dño illi dicunt: q̄ peccati sui pñia agit ut glificet ignoscens. **J**o cū dixisset dauid. **L**ibi soli peccauit et malū corā te feci: subiectūt: ut iustificeris in ser. t. et vin. et iur. **D**ine cuz dñs dñe dicit. **J**udicate inter me et vincā me am. **S**ive de xpo itēlitigat q̄ sol⁹ vere ait: **V**enit enī p̄ceps mū. **d**ib⁹ et in menō habz quicquā. s. peccati qd morte dignum sit: s̄ vt agnoscat mund⁹ q̄ di ligō p̄iem rē. **Q**uali et si lenissimā peccata mortis supplicio p̄sequatur p̄ceps mūdi h⁹: i me nō bēt quicq̄: s̄ surgi te eam⁹ hīc. i. vt pati-

Signus querit Z. et alibi; **N**enim in viperarum quis ostendet vobis fugere ventura ira?

Cum quid non Z. Qui omnium creator et conditor unus deus. a quo ipso et per ipsum et in ipso sunt omnia.

Preposterus ordo primo enim creavit deus disponendo ut esset secundo fecit formam. tertio dñando possedit.

Creauit te. Creavit dñm materias unde fieri possit cōdidit. **S**tultus?

Ges insipiens qui creatorem et factorem suum digna veneratione non colit; immemor eius beneficij quo eum deus de manu inimicorum emit et possedit. per mare rubrum duxit; manna de celo dedit; ipse gratia ydola colunt; dicentes hi sunt dei tui israel qui eduxerunt te de terra egypci.

Patrem. **D**ocetem legis et predicatorum enangelij cuius doctrina et expositio instruans.

Quando diuide. Quasi cum multitudine hominum innumerabilis sit filios tuos israel in hereditatem suam domum elegit; quibus potenti am suaz; et secreta sua per legis et prophetarum manifestabat indicia.

Constituit. **G**regorius. Alia editio. Statuit terminos gentium iuxta numerum angelorum dei. **V**bi videatur ministeria angelorum super gentes singulas vel etiam homines ordinata significare; qui bus regantur et defendantur. unde. **A**ngeli enim semper vident facies patris mei. **D**ei enim ciuitas ex angelis et hominibus constat; ad quam tanti concordant bovinum quanti angelorum remanserunt angelorum. quod ex hoc petebatur. **S**tatuit terminos gentium scdm numeri angelorum dei.

Odebet ergo ex imitatione eorum ad usum nostrum conuersationis aliquid trahere et emulacione bonis studijs nos inflamare; ut similes simus illis ad quos debemus ascendere. **D**istincte enim conuersationes hominum distinctis cognoscunt ordinibus angelorum. et in eorum sortem per conuersationis similitudinem ascendunt.

Pars autem. Cum deus uniuersas gentes creavit; solo israelitas elegit; quos sua cognitione signis et miraculis glorificavit.

Ingenit eum. Quia in syne pacem cum eo iniit; manu dedit. et aqua de petra produxit. coturnices ministravit. et in eadem heremo. xl. annis eos circumducendo precepta sua docuit.

Circunduxit eum. Alii. Ecclesiam per orbem terrarum dilatando. in viam mandatorum suorum dirigendo.

Custodiuit. Multi in deserto prostrati sunt; sed postquam mādata dei transgressi sunt.

Sicut aquila. Aquila secundum phisicos ab acumine oculorum vocata tam acute videt; ut cum super maria immobili pena feratur; nec humana visibilia pateat; pisciculos in mari natare videat. ad tormenti instar de-

scendens raptam pennis predam ad litus pertrahit. **M**ullos quoque placentes; alii verberat et ad volandū provocat. **S**ic christus nos dictis et exemplis exhortans ad alta prouocat; ut sequamur quo precessit. unde ubi fuerit corpus ibi congregabuntur et aquile. **S**uper celos quoque exaltatus; et humanis subtractis aspectibus in mari huic mundi natantes oculis misericordie videt. et pennis amoris pertrahit ad litus eterni securitatis. unde. **E**go si exaltatus fuero a terra oia trahā ad meipm.

Sicut aquila Z. Aquila (ut avert) cuius plumescere pullos suos videt; ad solē conuenit; et illū nutrit. q̄ irruerberata acie alpicit radios solis. si luna deflectit; quasi degenerem neglit. **M**ullosq; ad volandū p̄uocat. et lassos aliis sustentat; sic deus ad verum solez nos inuitat. infirmatibus nostris p̄patit; et al. gloriſt̄at.

Provocans. Ad terram chanaan possidendam domin⁹ populum suum provocavit. adiunxit. et q̄b inimicis protexit.

Domin⁹ solus. Pater et filius et spiritus sanctus unus est deus. nō dicit solus p̄ne excludat filium. vel spiritus sanctus; b. dñs solus. i. deus.

Domini sol. Heretici rum tot dñi sunt quot errores colunt.

Excellētā terrā. Palestina; q̄ motu, la egip̄ plana et op̄sa. **E**ccliam que virtute et scientia sublimis.

In qua comedit fructus agrorum; quia ibi germinat semen bonū. i. dei verbi. Ibi fructus tricentim. sexagesimus et centesimus; ut quisq; p̄ capacitate sua sufficiat. p̄medit.

Conseruat. **G**regorius. Ut sigeret mel de petra; et oleum de firma petra. b. iuxta hystoriam factū nūlq; legitur. sed de petra. i. xpo mel sigerunt; qui eius facta. i. miracula videntur.

Oleum vero de firma petra; quia post resurrectōne eius sp̄issanci vinctōne meruerunt. **I**nfirmata petra mel dedit; q̄n adhuc mortalis miraculorum dulcedinem ostendit. **F**irma petra oleum fudit; quia post resurrectionē impassibilis per afflictionem sp̄issanci donum sancte vinctōnis donauit. vñ. **L**ōputrel cet ingā a facie olei. idē. dñatō dyaboli p̄ vinctō sp̄issanci.

Mel quidem ad litteram oīm retū copiā significat.

Filiōrū basā. Basā regio est q̄ pecorib⁹ abūdat. p̄ p̄ pascua. vñ m̄ benitus; et gaudiū; et dimidie tribui manasse tradita ē; q̄ pecora multa habebat.

Et hircos. Qui penitentes significant; quia pro peccato offerebantur. Non satis est fidelibus dona virtutum percipere nisi studeat. p̄ commissis penitere. unde ap̄pli laua me ab iniquitate mea.

Hircos vocat qui exemplo suo altis ministrant penitentis opera q̄ quis nō omiserit grauia. deflent ei cogitationē peccata tanq̄ facta.

Cum medul. tri. Corpis xpi. vñ. **N**isi ḡnum frumenti cadēs in terrā mortuum fuerit ipsum solum manet.

In crassatus est. Sicut inde incrasati beneficij ydolatre fū sunt

Sic quidā christiani ac ceptū mysteriū corporis & sanguinis dñi in perditōne sibi pertinet.

Prouocauerunt
Alij sunt heretici alij ydolatri: q̄ de corde ydola & abominationes sibi singūt.

Noui recentes
Recentes a cultura dei innenerūt sibi deos quos p̄es eoy non coluerunt.

Et ait abscondā
Nihil graui est q̄ vi sione dei priuari. vñ.

Ne proicias me a facie tua. Itez. Ne auer tas faciem tuam z̄.

Ipsi me prou.
Quali sicut irritauerit me multitudine fal sorum deoz colendo et me reprobando: sic irri tabo eos in multitudi nem gentium assumē do illos reprobando.

Ego prouoc.
Tradedo eos gētibus qui aliqui non populū nunc aut̄ populū dei. Similiter christiani q̄ deserta veritate ad er rores declinare mali gnis spiritib⁹ tradūt qui dignitatem angeli cam perdidērūt. Qui bene gens stulta dicū tur: iusticiaz odientes iniquitatem amantes.

Ignis suc. ē in Grego. De his quos damnant flagella & nō liberant scriptum est. Percussisti eos nec voluerunt z̄. His fla gella in hac vita ibo ant̄ in eternū perma nebūt: unde moyses. Ignis erasit ab ira sua & ardebit vsq; ad inferos & deorsus. De pñti ei percussione dī. Ignis erasit ab ira mea. De eterna sequit̄ & ardebit vsq; ad inse ros & deorsum. Non tamen indicat de bis in idipsum. vñ est cī flagellum qđ t̄p̄aliter incipit & in eternū sup pliç̄ p̄summat̄

Denorabit. Alij comedet terrā & nascē tia eius. i. carnē ppter opera libidinis eterna flama p̄buit nascētia ei carnis opa concipi

scentie carnalis q̄ sūt fornicatio immundicia & huinsmodi.

Aues mor. Que iuxta viā comedere sementem.

Dentes bes. z̄ Trahunt bestie & serpentes dētibus furiosis reprobos sup terrā qn qđ p̄ blādiēdo carnalib⁹ p̄suaserit ut seduceret: furiose a p̄co

Sequendo idola:

z recessit a deo salutari suo. Pro

idolis vel heretib⁹ s. i.

uocauerunt eum in diis alienis: &

expositio. idolis

in abominationibus ad iracundi

am concitauerunt. Immolanerūt

demoniū & non deo: diis quos ig

norabant. Noui recentesq; ve

run: quos non coluerunt patres

apostoli. Per legem & circu

tionem iudeum: per baptismum christianum

formauit

corum. Deum qui te genuit dereli

quisti: & oblitus es domini crea

toris Aversionē tuam s̄ hec mala

rīs tui. Cedit dominus & ad iracū

s̄ vidictam. Non ex se

diam concitatus est: quia prouoca

quis in filios & filias elegerat.

Subrah auxiliū s̄ noticiā benivolentiā

scandam faciem meam ab eis: & cō

s̄ non miserebor s̄ Expectab⁹ ad quem sinez per

ueniant s̄ tormenta.

siderabo nouissima eorum. Bene

Reddens mala p̄ bonis s̄ volū

tate & operatione s̄ fidem deo pro

misiā non seruantes.

ratio enim peruersa est: & infideles

s̄ sicut patres s̄ ydola colentes

filii. Ipsi me prouocauerunt in eo

qui non erat deus: & irritauerunt i

Supersticōbus vanitatibus suis. Et ego prouoca

bo eos in eo qui non est p̄pulus:

Quasi iigēte stulta irritabo illos. Ignis

iam ardescit vīdīcta mea

succensus est in furore meo: & arde

bit vsq; ad inferni nouissima. De

reprobus terrena amates s̄ opib⁹ māl

uorabitq; terra cum germine suo:

Supboz̄ Cōsilia quibus le credebant impu

ne peccare s̄ Spem fiduciam.

flāmis cēris & montium fundamenta comburz

Congregari permittam̄ s̄ flagella que sustinē

tib⁹ mala: sed deo bona: quia iusta. s̄ Operaverba

cogitatores quib⁹ puniatur. s̄ puniendo.

Longregabo super eos mala. & sa

z̄ Irā indignatōnis & vtōnis acutie: vt etiā aīam

penetrē s̄ per varia tormenta.

gittas meas complebo in eis. Lōz

z̄ verbi dei & sterilitate bonorum op̄rum

s̄ peccata impropertantes.

sumentur fame & deuorabūt eos

s̄ demones leves instabiles

z̄ ore maledicos.

s̄ demonesbe aues & morsu amarissimo. Dentes

sue dicuntur: propter ferocitatem.

bestiarum immittam in eos: cuž fu

z̄ Super terram trahuntur qui in terris

dissipantur.

rore trabentium super terram atq;

serpētūm. Foris vastabit eos gla

s̄ inimicoz̄ s̄ In ciuitatibus clausos s̄ lasciuū

dius & intus paupor: iuuēnem siml̄

s̄ Sterilem a bono opere s̄ hebetem sen

su parvulum.

ac virginem lactentem cum homi

s̄ pigro inutili s̄ dici feci: vastata ciuitate et po

pulo: s̄ Non ex ignorantia interrogat: sed vt cor

ripiat ne sene. Et dixi: i. vbi nā sunt: ces

sare faciam ex hominibus memo

z̄ Q. hoc minatus sum s̄ oppimendam.

riam eorum. Sed propter i. iram

s̄ gentilium s̄ demonum: damnationem malorum

inimicorum distuli: ne forte super

s̄ Sibi arrogantes s̄ demones: qui tribulant me

exulta si-mo-su. s̄ attribuentes

suis virtutibus.

birent hostes eorum: & dicent.

s̄ potentia s̄ superatis iudeis

Man⁹ nostra excelsa: & non domi

nus fecit hec omnia. Hens absq;

consilio est & sine prudentia: vt inā

s̄ per se s̄ doctores s̄ tormenta vel

premia saperent & intelligerent. ac nouissi

ma prouiderent. Quomodo perse

quebatur vñus mille: & duo fugi

z̄ quasi ita fieri potuit

rent decem milia. Nonne ideo q̄

s̄ deus qui fecerat s̄ inimicis tradidit

deus suis vendidit eos: & do

z̄ qui pererat in manibus inimicorum s̄ tanq;

suos. Ideo puniri sunt.

minus conclusit illos: Non enī

s̄ qui iustus et vera. s̄ idola falsa et vana

est deus noster vt dij eorum: et ini

s̄ firmum testimonium ab hosti. Non mō nos.

s̄ dei nostri experti mirabilia s̄ domus isabel.

mici nostri sunt iudices. De vinea

s̄ Ex qua christo amaritudinem propinavit abu

tens beneficis dei. s̄ nō foreb

sodomorū vinea eoru: & de sub

s̄ Quia in amaritudinem conuersa: de morte chri

sti meditatur.

urbanis gomorre. Tua eorum

s̄ Ex quo verum botrum i. chustum in ligno sus

pendenter vua fellis: & botrus amarissim⁹.

Fel draconum vinum eoru: et

s̄ plinius sit venenum aspidis aceto repellit s̄ nisi

summus medicus subuenire

venenum aspidū insanabile. Nō

s̄ In iudicio proferenda s̄ Cui omnia presertia

ideo obliuio nulla: vnde. Signasti quasi in saccu

lo omnia peccata mea

ne hec condita sunt apud me: et si

s̄ memoria eterna s̄ ad me pertinet

gnata in thesauris meis. Mea est

s̄ Oportuno: preoccupemus faciem eius in con

fessione vltio & ego retribuam i. tempore:

s̄ offecitus s̄ cito veniet s̄ certus

vt labatur pes eorum. Juxta est

s̄ vltoris s̄ licet loge post futura videan

tur s̄ fugientib⁹ aliis.

dies perditionis: & adesse festinat

In tempore. Qua si cī accepero tēp̄ ego iusticias indicabo. Hic

moyſi p̄ plo orati dixit. In die vltoris visitabo hoc peccati eorum.

Juxta est dies. Vniciq;. Quicq; cī finitur breviſumz est si cī

nitati comparatur.

ribus expetūt vt cruci ent.

Decim historias istas dixit iudicata festinat quod locum et genitum et oem pspenitatem in brevi predictis: quod probetas et salvatorem occidentur. **I**udicabit dominus per cernendo a malo secundum illud. Judica me deo et discerne eam meam. **I**udicabit quod tuus potest manu tua stanter operare: quod nec opus nec ro, nec lapia est apud inferos. **T**ibi sunt diti. Quasi nihil profundit ydola in quibus confidabantur: vel opes: vel honores: vel seculi voluptates: nihil enim servunt de viuendo labore. **V**idete quod generalis admonitio: qui relicta ydolatria vel heresi et oibus spretis mundicijs: ad verum deum convertimini. **E**go occidam. Grego. Occidit ut vinificet: percutit ut sancte exteriora verberat: ut interiora transfigat. **Q**uia metus nostrus draconiam suo percutit: et siderio et percutiendo sanat: quod terroris iaculo transfixos ad sensus rectitudinis nos reuocat. **C**orda enim nostra male sana sunt cum multo dei amore saudantes cum peregrinatis errant non sentiunt: et infirmanti proxio nullo affectu spatiuntur. **D**olor amoris sui spiculis insensibilis deo percutitur: et sensibles per ardorem charitatis facit. **L**euabo. Alia editio. Tollam in celum manum meam: et iurabo per dexteram meam et dicam: vino ego in eternum. In celum manum dei lenare: vel at tollere est potest. gratitatis sue super omnia excellētem ostendere. **I**urare per dexteram: et per filium qui est dextera patriae: missa ipsius in conspectu hominum confirmare: et testimoniū suā creditib; sibi per enā gellū revelare: quia potestas ei potestas eterna. **S**agittas. Demones de quibus ait iob. Sagitte domini in me sunt: quod fata exercebo vindictā et demonibus quoque posset sufficere. **D**e captiuitate. Captiuoz capita radebantur qui distrabebantur

ventura. **J**udicabit dominus populum suum: et in seruis suis misericordiam dando beatitudinem. **V**idetur facies. **N**ihil auctorificetur. **I**lidebit quod infirmata sit. **A**queliber opera malorum vel multiudo immunita est obsecro. **C**lausi indei in captiuitate: immo in demonum potestate: fame: vel capi ab hostibus manus: et clausi quoque defecerunt morte. **Q**ui in variis confunduntur: ali et videtur residuorum consumpti sunt. **E**t dicet: ubi sunt dii eorum in quibus habebant fiduciam? **D**e quorum victimis comedebant adipes: et bibebant vinum libaminū. **B**urgat cultoribus suis et opitulentur vobis: et in necessitate intelligite proprie te. **C**los protegant: videte quod ego sum deus solus: et non sit alius deus preter me. **V**erum hominem cum actionibus suis caro et sanguis: **D**omi dominus vite et mortis noui qui secundum deum creatus est mente me. **E**go occidam: et ego vivere faciam: percutiam et ego sanabo: et non est qui de manu mea possit eruere. **I**n sanctis ostendam potentiam meam. **L**euabo ad celum manum meam et dicam: vivo ego in eternum. Si repentinam vindictam et inevitabilem hostibus influxero manifeste exacero ut fulgur gladium meum et improviso Justa retributio et prædicta dina et arripuerit iudicium manus mea. quam debobo hereticis indeis Reddam ultionem hostibus meis

et his qui oderunt me retribuam. plena vindictam significat ut ultio subitas et impetuosa: que modo occulte sed subito impetus penetrabunt. **C**arnalia sapientes opera carnis et eterna morte damnationem. **I**nebriabo sagittas meas sanguine: et divina sententia: et in iudicio extremo: et omnino: et gladius meus deuorabit carnalia sapientes opera carnis et eterna morte damnationem. **D**e cruce occisorum: et vano consilio patefacto. Captiuoz captiuitate nudati inimicorum carnem vel magistri fidelem. **L**audate gentes populu eius. afflictionem vel martirium: et sanctorum unde vindice domine sanguinem sanctorum tuorum quia sanguinem seruorum suorum vlciscetur. **E**t vindictam retribuet in hostes eorum: et propicius erit ecclesiæ. et sanctorum. **T**lenit ergo moys

ses et locutus est omnia verba cantici huius in auribus populi ipse et iuste filius nunc. **C**omplevit quod omnes sermones istos loquens ad unius versum israhel: et dixit ad eos: **D**omi noster intelligat et memoriter teneatis. **C**apita vestra in omnia verba mea que ego testificor vobis hodie ut mandetis ea filius vestris custodire et facere: et implere universa quæ scripta sunt in volumine legis huius: quia non incassum precepta sunt vobis: sed ut singuli in eis vivere quæ facientes longo perseveretis tempore in terra ad quam iordanus transmisso ingredimini possidenda. **L**ocutus quod est dominus ad moysen in eadem die dicens: Ascende in montem istum abarim: id est tra sicut in monte nebo qui est in terra moab contra iericho et vide terram chanaan quam ego tradam sicut in spū globo. **I**n conclusione in monte nebo qui est in iericho ultra iordanem moritur: quod lex et circuatio vobis ad christum et baptismum sacramentum precusat. Ibi quod conclusa est pars legis christus videtur obtinendum et morere in monte quem concendens iungit precedentibus sanctis populis tuis sicut mortuus est aaron frater tuus in monte horaz et appositus populis suis: quia prævaricati estis contra me in medio filiorum israhel ad aquas contradictionis in cades deserti syn. et non sanctificastis me inter filios israel: et contra videbis eam et non ingredieris in eam quia ego dabo filium israhel.

C. XXXIII.
Ec est bene dictio qua benedixit

benedictus datur: quod legi umbra moriente celestis dono virtus aperitur. Preuidet quod moyses salvatoris aduenient et gratiam novi. et quod ppteritam explicat roce ppteritam ecclesie letabundus exultat. dicens: **D**ominus de syna venit. **A**ugust. Ecce bene dictum quod est secunda lex: benedicte ad gratiam ppteritam novi. et in quod ppteritam legis mysteria reserant et veris rabelitatem benedictionem per moysen boies dei predictam per boies christi consequuntur. **B**onum autem imine nente morte moysi

et sub corona vendi vobis cebantur.

De captiuitate. **C**aput inimicorum non datur: quod consilium iniumentis vanum esse probatur: quo se impune peccare arbitrabatur. **C**apita quoque inimicorum sunt magistrorum: quos ultio nouissima redudabit. **V**enit sanguis de lacu vobis ad frenos equorum: et ultio tormentorum: vobis ad rectores populorum.

Duia saginē. In iudicio populus dei laudatur et appetit gloriosus: et inimici iusta retributio pernientur.

Ascende in montem. Abarim interpretatur transitus: nebo in conclusione. Dicitur nebo mōs ē in terra moab propter iericho supra iordanem in supercilium fasga iuxta monte phogor: a quod circa tū regio vobis nūc phasga appellat. Moses ē in abarim et in monte nebo contra iericho ultra iordanem moritur: quod lex et circuatio vobis ad christum et baptismum sacramentum precusat. Ibi quod conclusa est pars legis christus videtur obtinendum et morere in monte quem concendens iungit precedentibus sanctis populis tuis sicut mortuus est aaron frater tuus in monte horaz et appositus populis suis: quia prævaricati estis contra me in medio filiorum israhel ad aquas contradictionis in cades deserti syn. et non sanctificastis me inter filios israel: et contra videbis eam et non ingredieris in eam quia ego dabo filium israhel.

Dec est bene. Bene in fine deuteronomij benedictionem posuit: quia christus post completō euangelij ascensurus est celum elenatis manibus vobis pullos suos benedit. Benedictio quod filii israhel in deuteronomio (quod est secunda lex) benedicunt ad gratiam ppteritam novi. et in quod ppteritam legis mysteria reserant et veris rabelitatem benedictionem per moysen boies dei predictam per boies christi consequuntur. Bonum autem imine nente morte moysi

menstruum: et maxime frigida. Synistra decalogi debeat: et timore per nos generis. **A**ugust. Ecce bene dictum quod est secunda lex: benedicte ad gratiam ppteritam novi. et in quod ppteritam legis mysteria reserant et veris rabelitatem benedictionem per moysen boies dei predictam per boies christi consequuntur. **B**onum autem imine nente morte moysi

menstruum: et maxime frigida. Synistra decalogi debeat: et timore per nos generis. **A**ugust. Ecce bene dictum quod est secunda lex: benedicte ad gratiam ppteritam novi. et in quod ppteritam legis mysteria reserant et veris rabelitatem benedictionem per moysen boies dei predictam per boies christi consequuntur. **B**onum autem imine nente morte moysi

menstruum: et maxime frigida. Synistra decalogi debeat: et timore per nos generis. **A**ugust. Ecce bene dictum quod est secunda lex: benedicte ad gratiam ppteritam novi. et in quod ppteritam legis mysteria reserant et veris rabelitatem benedictionem per moysen boies dei predictam per boies christi consequuntur. **B**onum autem imine nente morte moysi

menstruum: et maxime frigida. Synistra decalogi debeat: et timore per nos generis. **A**ugust. Ecce bene dictum quod est secunda lex: benedicte ad gratiam ppteritam novi. et in quod ppteritam legis mysteria reserant et veris rabelitatem benedictionem per moysen boies dei predictam per boies christi consequuntur. **B**onum autem imine nente morte moysi

menstruum: et maxime frigida. Synistra decalogi debeat: et timore per nos generis. **A**ugust. Ecce bene dictum quod est secunda lex: benedicte ad gratiam ppteritam novi. et in quod ppteritam legis mysteria reserant et veris rabelitatem benedictionem per moysen boies dei predictam per boies christi consequuntur. **B**onum autem imine nente morte moysi

menstruum: et maxime frigida. Synistra decalogi debeat: et timore per nos generis. **A**ugust. Ecce bene dictum quod est secunda lex: benedicte ad gratiam ppteritam novi. et in quod ppteritam legis mysteria reserant et veris rabelitatem benedictionem per moysen boies dei predictam per boies christi consequuntur. **B**onum autem imine nente morte moysi

menstruum: et maxime frigida. Synistra decalogi debeat: et timore per nos generis. **A**ugust. Ecce bene dictum quod est secunda lex: benedicte ad gratiam ppteritam novi. et in quod ppteritam legis mysteria reserant et veris rabelitatem benedictionem per moysen boies dei predictam per boies christi consequuntur. **B**onum autem imine nente morte moysi

menstruum: et maxime frigida. Synistra decalogi debeat: et timore per nos generis. **A**ugust. Ecce bene dictum quod est secunda lex: benedicte ad gratiam ppteritam novi. et in quod ppteritam legis mysteria reserant et veris rabelitatem benedictionem per moysen boies dei predictam per boies christi consequuntur. **B**onum autem imine nente morte moysi

menstruum: et maxime frigida. Synistra decalogi debeat: et timore per nos generis. **A**ugust. Ecce bene dictum quod est secunda lex: benedicte ad gratiam ppteritam novi. et in quod ppteritam legis mysteria reserant et veris rabelitatem benedictionem per moysen boies dei predictam per boies christi consequuntur. **B**onum autem imine nente morte moysi

menstruum: et maxime frigida. Synistra decalogi debeat: et timore per nos generis. **A**ugust. Ecce bene dictum quod est secunda lex: benedicte ad gratiam ppteritam novi. et in quod ppteritam legis mysteria reserant et veris rabelitatem benedictionem per moysen boies dei predictam per boies christi consequuntur. **B**onum autem imine nente morte moysi

menstruum: et maxime frigida. Synistra decalogi debeat: et timore per nos generis. **A**ugust. Ecce bene dictum quod est secunda lex: benedicte ad gratiam ppteritam novi. et in quod ppteritam legis mysteria reserant et veris rabelitatem benedictionem per moysen boies dei predictam per boies christi consequuntur. **B**onum autem imine nente morte moysi

menstruum: et maxime frigida. Synistra decalogi debeat: et timore per nos generis. **A**ugust. Ecce bene dictum quod est secunda lex: benedicte ad gratiam ppteritam novi. et in quod ppteritam legis mysteria reserant et veris rabelitatem benedictionem per moysen boies dei predictam per boies christi consequuntur. **B**onum autem imine nente morte moysi

menstruum: et maxime frigida. Synistra decalogi debeat: et timore per nos generis. **A**ugust. Ecce bene dictum quod est secunda lex: benedicte ad gratiam ppteritam novi. et in quod ppteritam legis mysteria reserant et veris rabelitatem benedictionem per moysen boies dei predictam per boies christi consequuntur. **B**onum autem imine nente morte moysi

menstruum: et maxime frigida. Synistra decalogi debeat: et timore per nos generis. **A**ugust. Ecce bene dictum quod est secunda lex: benedicte ad gratiam ppteritam novi. et in quod ppteritam legis mysteria reserant et veris rabelitatem benedictionem per moysen boies dei predictam per boies christi consequuntur. **B**onum autem imine nente morte moysi

menstruum: et maxime frigida. Synistra decalogi debeat: et timore per nos generis. **A**ugust. Ecce bene dictum quod est secunda lex: benedicte ad gratiam ppteritam novi. et in quod ppteritam legis mysteria reserant et veris rabelitatem benedictionem per moysen boies dei predictam per boies christi consequuntur. **B**onum autem imine nente morte moysi

menstruum: et maxime frigida. Synistra decalogi debeat: et timore per nos generis. **A**ugust. Ecce bene dictum quod est secunda lex: benedicte ad gratiam ppteritam novi. et in quod ppteritam legis mysteria reserant et veris rabelitatem benedictionem per moysen boies dei predictam per boies christi consequuntur. **B**onum autem imine nente morte moysi

menstruum: et maxime frigida. Synistra decalogi debeat: et timore per nos generis. **A**ugust. Ecce bene dictum quod est secunda lex: benedicte ad gratiam ppteritam novi. et in quod ppteritam legis mysteria reserant et veris rabelitatem benedictionem per moysen boies dei predictam per boies christi consequuntur. **B**onum autem imine nente morte moysi

menstruum: et maxime frigida. Synistra decalogi debeat: et timore per nos generis. **A**ugust. Ecce bene dictum quod est secunda lex: benedicte ad gratiam ppteritam novi. et in quod ppteritam legis mysteria reserant et veris rabelitatem benedictionem per moysen boies dei predictam per boies christi consequuntur. **B**onum autem imine nente morte moysi

menstruum: et maxime frigida. Synistra decalogi debeat: et timore per nos generis. **A**ugust. Ecce bene dictum quod est secunda lex: benedicte ad gratiam ppteritam novi. et in quod ppteritam legis mysteria reserant et veris rabelitatem benedictionem per moysen boies dei predictam per boies christi consequuntur. **B**onum autem imine nente morte moysi

menstruum: et maxime frigida. Synistra decalogi debeat: et timore per nos generis. **A**ugust. Ecce bene dictum quod est secunda lex: benedicte ad gratiam ppteritam novi. et in quod ppteritam legis mysteria reserant et veris rabelitatem benedictionem per moysen boies dei predictam per boies christi consequuntur. **B**onum autem imine nente morte moysi

menstruum: et maxime frigida. Synistra decalogi debeat: et timore per nos generis. **A**ugust. Ecce bene dictum quod est secunda lex: benedicte ad gratiam ppteritam novi. et in quod ppteritam legis mysteria reserant et veris rabelitatem benedictionem per moysen boies dei predictam per boies christi consequuntur. **B**onum autem imine nente morte moysi

menstruum: et maxime frigida. Synistra decalogi debeat: et timore per nos generis. **A**ugust. Ecce bene dictum quod est secunda lex: benedicte ad gratiam ppteritam novi. et in quod ppteritam legis mysteria reserant et veris rabelitatem benedictionem per moysen boies dei predictam per boies christi consequuntur. **B**onum autem imine nente morte moysi

menstruum: et maxime frigida. Synistra decalogi debeat: et timore per nos generis. **A**ugust. Ecce bene dictum quod est secunda lex: benedicte ad gratiam ppteritam novi. et in quod ppteritam legis mysteria reserant et veris rabelitatem benedictionem per moysen boies dei predictam per boies christi consequuntur. **B**onum autem imine nente morte moysi

menstruum: et maxime frigida. Synistra decalogi debeat: et timore per nos generis. **A**ugust. Ecce bene dictum quod est secunda lex: benedicte ad gratiam ppteritam novi. et in quod ppteritam legis mysteria reserant et veris rabelitatem benedictionem per moysen boies dei predictam per boies christi consequuntur. **B**onum autem imine nente morte moysi

menstruum: et maxime frigida. Synistra decalogi debeat: et timore per nos generis. **A**ugust. Ecce bene dictum quod est secunda lex: benedicte ad gratiam ppteritam novi. et in quod ppteritam legis mysteria reserant et veris rabelitatem benedictionem per moysen boies dei predictam per boies christi consequuntur. **B**onum autem imine nente morte moysi

menstruum: et maxime frigida. Synistra decalogi debeat: et timore per nos generis. **A**ugust. Ecce bene dictum quod est secunda lex: benedicte ad gratiam ppteritam novi. et in quod ppteritam legis mysteria reserant et veris rabelitatem benedictionem per moysen boies dei predictam per boies christi consequuntur. **B**onum autem imine nente morte moysi

menstruum: et maxime frigida. Synistra decalogi debeat: et timore per nos generis. **A**ugust. Ecce bene dictum quod est secunda lex: benedicte ad gratiam ppteritam novi. et in quod ppteritam legis mysteria reserant et veris rabelitatem benedictionem per moysen boies dei predictam per boies christi consequuntur. **B**onum autem imine nente morte moysi

menstruum: et maxime frigida. Synistra decalogi debeat: et timore per nos generis. **A**ugust. Ecce bene dictum quod est secunda lex: benedicte ad gratiam ppteritam novi. et in quod ppteritam legis mysteria reserant et veris rabelitatem benedictionem per moysen boies dei predictam per boies christi consequuntur. **B**onum autem imine nente morte moysi

menstruum: et maxime frigida. Synistra decalogi debeat: et timore per nos generis. **A**ugust. Ecce bene dictum quod est secunda lex: benedicte ad gratiam ppteritam novi. et in quod ppteritam legis mysteria reserant et veris rabelitatem benedictionem per moysen boies dei predictam per boies christi consequuntur. **B**onum autem imine nente morte moysi

menstruum: et maxime frigida. Synistra decalogi debeat: et timore per nos generis. **A**ugust. Ecce bene dictum quod est secunda lex: benedicte ad gratiam ppteritam novi. et in quod ppteritam legis mysteria reserant et veris rabelitatem benedictionem per moysen boies dei predictam per boies christi consequuntur. **B**onum autem imine nente morte moysi

menstruum: et maxime frigida. Synistra decalogi debeat: et timore per nos generis. **A**ugust. Ecce bene dictum quod est secunda

D euteronomiū

defungeretur. et dicit: Dominus de syna venit. et alluxit ex seyr. nobis festi naut ex monte pharan cum multis milibus cades ad dexteram ei⁹. angeli cu⁹ eo. et pepercit populo suo. et omnes sanctificati sub manus tuas. et hi sub te sunt. Et accepit de verbis ipsius legem quam mandauit vobis moyses hereditatem con gregationibus iacob. et erit in dilecto princeps congregatis principibus populorum simul cum tribub⁹ israel. Non negligenter pre terenda est ista prophetia. apparet ei⁹ hec benedictio ad nouum populu⁹ p̄tinere quē christ⁹ facti sicut ex cuius persona mo ysi⁹: qđ in sequentibus apparet. Si enim hoc dictum est: dominus ex syna venit i⁹ qđ i⁹ mo te sine lex data est: qđ est qđ sequit⁹. et alluxit nobis ex seyr: cu⁹ seyr mons ydume⁹ sit. ubi regnauit esau. Deinde cum moyses filios israel benedicat: qđ idem dixit. et accepit de verbis ipsius legē quā mā dauit moyses. Propheta est ergo nouus populus christi grā sa cificatum prēnūcians. I⁹ sub noī filio⁹ is rael: qđ semē ē abra he. i. filii promissionis et interpretatio eius vi dens deus. Dominus ergo ex syna venit. i. christus: qđ syna interpretatur temptation. venit ergo ex temptatione passionis crucis mortis. Et alluxit ex seyr: quod interpretatur pilosus. quod significat peccatorum. Sic enim na tis est esau odio habitus. Sed qđ qui sedebat in tenebris et umbra mor tis lux ora est eis: ideo alluxit ex seyr. Intelligitur etiā de gentibus: quod significatur per nomē seyr. qui mōs est pertinens ad esau rētūr xp̄i grāz populo israel. vñ apls. Ita et hi nūc nō crediderūt i⁹ via misericordia ut et ipsi misericordiā cōsequantur. Mi ergo dicunt alluxit ex seyr nobis et fe stinavit ex monte pharan. i. fructifero. quo significatur ecclesia. Cum mul tis milibus cades. et mutata interpretatur cades et sanctitudo. Mutata sunt ergo multa milia. et sanctificata per grām. cū quibus venit christus ad isra helitas postea colligēdos ad dexteram eius. Et angeli cum eo. hoc exposi tōe non indiget. Et pepercit p̄lo suo. donās. remissionem peccatorum. In de ad ipsius ouertū fermonē. Et sanctificati sub manus tuas et hi sub te. nō supbientes. i. sed agnoscentes grām. Et accepit de verbis ipsius legem. po pul⁹ christi. Quā mā dauit nobis moyses. qđ doctrina qđ intellexit le gē quā mā dauit nobis moyses. vñ. Si crederetis moysi: crederetis forū et mibi. Non c̄ accepit ille p̄lo legē qđ nō intellexit: b̄ tūc accepit qđ intelle xit. de xp̄is ei⁹. carens velamine veteri conuersus ad dñm. Hāc dicit bēre ditate p̄gregatōib⁹ iacob: qđ non ē terrena b̄ clesis. nō tpalis b̄ eterna. Et erit in dilecto p̄ceps ipse vtig⁹ in dilecto p̄lo erit p̄ceps dñs ibs. Con gregatis p̄cipib⁹ p̄lo⁹. i. genū simul cū tribub⁹ israel. vñ. Letatimi ge tes cū p̄lo ei⁹. qđ cecitas cōtig⁹ ex parte in israel: donec plenitudo géti⁹ intrauerit. et sic o. i. sal. fi. zc.

Moyses homo. Moyses significat legē que aī morte. i. aīq̄ in xp̄o finiretur p̄dixit eccliam i⁹ bñdicendā.

Dominus de syna uenit. Syna interpretat amphora mea. vel mensura. vel mādatū. Seyr pilosus. vel hispid⁹. Pharan ferocitas eoru⁹. vel frugifer. Syna igitur figurat vetus. i. qđ certa mensuram mandatorū iuxta decalogi decretū tenet. p̄bibere nonit nō iuuare. nec spū dilectorū liberat. b̄ timore penitē subditos ligat. vñ. Unū quidē in mōte syna in seruitute generās zc.

Domini grā venit de syna. i. ex lege et p̄phetis credentibus innotuit. Inde c̄ venit: c̄ ibi legenti et intelligēti innotescit. vñ. I⁹ incipiens a moyle et oībus p̄phetis discipulis exponebat. ad quo et corda venire cupiebat. De seyr ortus sum carnem. i. de iudicis. malicie et perfidie spineto asper rimis. noue lucis ortu tanq̄ ver⁹ sol iusticie fideles illūnauit. vñ. Nob̄ ori etur sol iusticie. et alibi. Orie stella ex iacob: et surget hō de israel.

All. Dñs zc. Syna interpretat temptation. Dñs ergo de syna uenit: qđ carnē nostram in qua tentaretur accepit.

De seyr or. ē no. Qui et edom. vel esau. Hic est populus iudeorum qui gulē d̄siderio qđ p̄lentis edulio p̄matus glāz p̄didit et bñdictōis grāz

C. XXXIII.

fidei innioris p̄p̄l supplantatus amissit.

De seyr ortus est nobis zc. Hunc montem longo tempore circuerunt qui et in eo aliqua p̄cepta accepertunt. Seyr id est hispidus vel pilosus. gentilitatem significat que peccatis erat horrenda. de qua ortus est domi nus: quia in fine de ecclesia gentium iudicis p̄dicabit. quia reliquie salutis

Apparuit de mō. p̄ha. Qui frugifer interpretatur: qđ de ecclia gē tūm p̄tūl frugifera fides christi p̄dicat indeis.

De mōte pharan. Pharan ferocitas eo rū. vel frugifer. Christ⁹ ḡ de pharā apparet: qđ quāto p̄tra cū ferocitas ifidelium exarsit: tanto altius dimitatis ei⁹ noticia crevit. Quāto enī inter passiois cō tumelias latuit: tanto p̄ p̄tūtem resurrecōis effulgit. et qđ prius incre vilitatis ferocitate p̄secuti sunt: postmo dñi ei⁹ charitatis ardore adhserunt. de qb⁹ ad dītū. et cum eo sancto rum milia.

Con dexterā ei⁹. Labile. i. in quib⁹ lex qđ purgat et uit pecca ta. Dextera qđ patris

est filius qđ attulit legē charitatis dices: Ignē veni mit. in ter. zc.

In dexterā ei⁹. i. Dextera enāgeliū: p̄ qđ eterna bñtudo p̄mittitur: qđ dexterā dī: nō tpaūs sic in lege qđ dī lēua. vñ dexterā illius amplexabitur me. In hac dexterā lex ignea. i. charitas spū sc̄ in electoz cordib⁹ istāma ta. vñ dī plenitudo legi dilectio. et alibi. Mādatū nonū do vob ut diligātis invicē. hec ignēs linguis spūlantī aplis ifusa. oēm legis plenitudo dītū tanq̄ dīgito dei descriptis. et spū feruētē et opatē lucentes fecit. Sz qđ nō vñ populo ut lex moysi. b̄ oībus data ē. adiūgit dīlēxit p̄flos.

Dilexit. Maiorem hac dilectionē nemo habet ut animā su am. p. zc.

Domines. Sine persone acceptōne. Qui timet eum et opat̄ iusticiam acceptus est illi.

Domines sancti in ma. i. sunt. Sanctificati. s. i. noīe eius: qui audi erunt. Sancti estote qđ ego sum sanct⁹. In manu. i. potētia: qđ protegunt vñ. Non rapiet quisq̄ de manu mea. Mi per charitatē sunt vnum regnū i manu dñi. vñ ylaias. Et eris corona glē i manu dñi et dyademā regni in manu dei tui.

Et qui appropinquat p̄ e. e. Quasi nō p̄tristetur qđ christū in carne docētē nō audierit: qđ ab hoībus decipiatur. Per os sc̄oy loqtur christ⁹ p̄ pedes doctrina capitū auditur. Vñ qui vos audit me audit zc. Ut illi appropinquat pedibus eius ad accipiendo doctrinā qui spūlā desiderio flagrantēs euangelicis et apostolicis scripturis die noctu qđ imūgilant. Sz qđ hec de nouo. t. scripta sunt: seqntur quooy voce moyses loqtur de veteri le ge dicens: Legem p̄cepit nobis zc.

Hereditatem. Quasi hec ē vtilitas legis hereditas abrahē p̄missa si voluētis et audientis me bo. ter. comedetis.

Et erit apud rectū. Jacob ab angelo benedictus israel vocatus est. i. rectus dei et videns ad fidē p̄versus ab eo post resurrectionem bñdicit⁹ cuius passione p̄ualuit: ob iusticie perfectōem rectissimus appellatur. vnde Audi iacob seru mens: et rectissime quem elegi.

Rex. Christus. Ego aut̄ constitutus sum rex ab eo. ut s. faciat regnum et potestatem qui ē rex et potestas prima.

Cum tribub⁹. De quibus primitiva ecclesia. Bñ prius p̄cipes: deinde tribus congregandē dicūturi: quia p̄m̄ apli postea per eos credide runt alij.

Clinat ruben et non mo. P̄dicta salute p̄mitting ecclie singulis tribub⁹ p̄prias bñdictōes tribuit. vros israelitas de vtrog⁹ p̄lo p̄nūcias nūc de christo: nūc de apli: nūc de primitiva: nūc de tota ecclia vaticinat.

Clinat ru. et non mo. Quasi. licet inbē cubile p̄is violauerit et primo geniti dignitatē amiserit: vnat tñ. et agēs p̄nāz nō moriat. Fili⁹ rubē. i. in dei p̄ inbē significati lectū patris violauerit. i. christū filiū eius spūtis imūndis polluerit: tñ ad p̄nāz refuāt. b̄ pauci nūo ad p̄gatōez ecclie gétiū.

C Deuteronomium

C. XXXIII.

Ruben visionis filius: q̄z mater ait. Vidi deum humilitatem meam. Hic est primogenitus significans electos ex iudeis q̄ christi negando et crucifixendo mortui. h̄dicitōne apostolo n̄ convensi ex fide christi sunt iustificati, bi visionis filii q̄ respectu domini misericordia.

Hec est iudee benedictio. Judas qui interpretat confessio et gratia actionem in iudee significat ecclesia in qua domine laudis confessio et gratia actio. De q̄ mater ait. Non confitebor domino. Hec est vera sponsa christi q̄ virtutis monilibus adornata non superbit sed gratias agit. p̄ bac orat ut audiatur.

Jude b̄ndicto. Regi s. q̄ de iuda q̄ christi desiderabant. et ipsius christi qui ait. Confitebor tibi rex pater celi et terre eccl.

Manus eius pugni. Orant domini pro iuda: cui nūc domini permittit auxilia. q̄. nō plumat de virib⁹ suis iudas: si illo confidat q̄ ait: Confidite ego vici mundum. cui⁹ manus in cruce p̄tra spiritales neq̄cias pugnauerunt ut p̄ morte destrueret eū qui habebat mortis imperium.

Ad iudicior. Ut r̄cat et dicat: Super excelsa mea deducet me vix. Ipse ei in nob vincit. et p̄ victoria sua coronat nos in misericordiis.

Perfectio tua. Quasi q̄s perfectio. et q̄s sancta doctrina tua per moysen declarasti. Ut a sancto viro tuo. i. leuitis est p̄fectio tua et doctrina tua. Illi ei debent legem custodi refacere et docere.

Perfectio tua eccl. Aboro angelorum et martirum et omnium perfectorum ista dicuntur. qui perfectōnem charitatis moriendo pro domino impleuerūt. et mūdo renunciates culmen ecclesiastice doctrine asceti sunt tanq̄ veri lenitatem in terra parē non habentes: s̄ cum prophetā dicētes: Dns pars hereditatis mea. s̄m illud. Si quis vult post me venire abne. se. eccl. et alibi. Qui perdiderit animam suam ppter me eccl. Christus autem verus leui. q̄ hoc oīa fecit et docuit. Ipsi lenitatem adhuc imitantes illū vsq; ad sanguinem. de cuius passione subditur quem probasti in temptatione eccl.

Ad aquas contradic. Locus ē ubi moysi et aaron ingessum terrę p̄ missione contradixit.

Ad aquas contra. Legem significat q̄ male vivētibus introitum regni celestis contradicit.

Coque populi. qui contradicentes clamauerunt: Crucifige eum. Sanguinis eius super nos et filios nostros. Ad cumulum perfectōnis leui adiungit. qui dixit patri suo. et matri sue eccl.

Dui dixit patri. Quādo fecerunt vitulum aureum. inbente moyse lenitatem accineti gladiis de porta usq; ad portam ydolatras iterfecerūt.

Cuiuslibet ydolatriq; quasi suos non cognoscabant: quia sine differētia occidebant.

Cui reliquerit p̄iem et m̄rem et uxores et filios ppter me nō ē me dignus? Qui dixit patri suo eccl. Debemus et t̄p̄aliter his cuīz quibus vicinius coniungimur plus prodere. debemus copulam terreni cognationis agnoscere s̄ si cursum mentis p̄spedit ignorare: ut affectus mentis viscera replet s̄ a spirituali proposito non auertat. Hoc bñr vacce innunt que sub arca domini ad montana tendentes affectu et rigido sensu gradūntur. pro virtutis p̄ gentes mugiebant s̄ accepto itinere gressus non deflectebant.

Donent thymiam. Sicut aaron stans inter mortuos et viventes pro populo deprecatus est.

Mistice. Ponet thymiam. Sancti oratio suauissimū iēsūz dominū quo peccati populo domini furor mitigatur: quia ab oī terrena sorde defecata. i. celesti desiderio ignita. q̄s thymiam i conspectu dei flagrat et quasi holocaustum ab ara pī cordis flama devotionis i celum submolat. Hoc precipue apostolis et martibus congruit de quibus dicitur: Tancq; aurum in forma e probauit illos et quasi holocausti hostiam accepit.

Suscipe. Quasi grata: ut remuneret dantur nūc singulū albe stole. sc̄iarum leticia. et iū dicio sc̄im corpus recepta immortalitate fulgebunt sicut sol. et tandem scintillē i arūdineto discurrent exurēdo. sc̄ vacuos et infuctuosos aduersarios de quoꝝ pena subditur.

Dercute clora. Misticē. Quasi videbantur ipue martyrum sanguinem fundere: s̄ qui post dorsum penitentiā placido. s̄ seipso flama charitatis incensos. s̄ fidem cordis devotionem celi gloria et sum super altare tuum. Benedic uictam patientiam remunerando labores domine fortitudine eius. et opera manū tuarū qui mā. eccl. et eterna pena s̄ ut tergouerteres fugiant.

manū illius suscipe. Dercute dorz

s qui preuidere neglexerūt sa inimicorum eius. et qui oderunt

cum ceciderint s̄ quē iacob tenere eum non consurgant. Et beniamē diligebat. s̄ christus. s̄ patris. vel dei. Sede ait: Amantissimus domini habitat a dexteris meis. s̄ humanitate sp̄i. vel mēre pauli. bit confidenter in eo quasi in tha

s templū iherusalem. ecclesia. s̄ nullo vicio alienatus aliquando. s̄ deus.

talamo tota die morabitur. et inter bona opera ecclesie

bumeros illius requiescat. Joseph quoꝝ ait: De benedictō domini

et beniamē. Vi detur histone alludere: quia beniamē patri archa et p̄pheta iacob sp̄i plenus uincē amabat. et dispensatōe dei locū dīno cultū mancipatus ei tribū custodiendus decernit. vñ addit. Quasi i thalamo tota die ic.

amatissimus do. Allegi. Christus ē amatissimus dei p̄is qui de seipso ait. hic ē filius mens dilectus.

ihabitat i dextera patris confidenter. cui dicitur. Sede a de-

ris meis.

Alier. Beniamē de filio doloris filius dextre dictus exprimit paulus de persecutore aplin et ras electōnis factum. ipse ei de hac tribu fuit. Dignus aut erat ut sicut domini precursor p̄phetal oraculo p̄dictus est: ita magister genitū vniuerso mundo profuturus iter magna ecclesiæ mysteria p̄diceretur. In cuius mente christi fiducialiter habitauit: cum iter innumerā pericula coram gentibus et regibus enim constanter p̄dicanter. de cuius aīa dicit. Quasi in thalamo tota die mo. vel spiritali conubio mira oblectatione perficiens et virtutum prole secundans nullis q̄s i quietudine secretū placidissimi pectoris derelinques. vel i ea quasi i thalamo residens tanq; sponsus speciosus virginas credentium mentes per p̄dicationem eius suis inquit amplexibus. vnde adducetur regi virginis post eam. Iste q̄z ait.

Dominitas q̄z in humanitate christi habitat confidenter. In thalamo morabitur. significat q̄ i vtero virginis celesti sposo iuncta est ecclesia: que in fortitudine potentie christi et in operibus fiducialiter regeſcit.

Inter humeros. Humeris onera portantur: ideo in eis robusta patientia designatur. Tanto autem libentius christus in illo regenit: quanto ab illius amplexu nullo terrore annullus est. vnde ait. Quis nos separabit a charitate christi?

Joseph quoꝝ. Allegorice. Joseph auctus interpretatur. Hic est christus q̄ a iudeis fratribus suis abiectus i egypto huī seculi p̄inceps factus est. et genus huī et famis iopia euāgeliī frumenti dispensatione liberavit q̄ est vere salvator mundi.

De benedictō do. Ad līam fertilitatē significat: quā dīo tribū et ioseph i. effraim et manasses. habu erū i vberate frugum pomorum et paſtu pecorū. Hec ē basan fertiliſſima regio. vñ pinguedo interpretat

Denteronomii

C. XXXIII.

Clementie celi. et rore fructus. et fontium et fluminum abundantia boves delectantur qui in abisso significantur.

Benedixit dominus te. eccliam. sed non propria virtute sed virtutem beneficem diuinam iesu christi. Benedictus deus qui benedixit nos in omni benedictione spirituali in christo.

Celi. Ceterum dicuntur propter unitatem fidei et doctrine apostoli et evangelistae de quibus alibi pluraliter dicitur. Celi enarrant gloriam dei. In ipsis enim vita et perpetuatio ne fulgetibus tanquam in celo habitat deus. into natus terrae. pluens cordem solatorem. coquuscans miraculis.

Rore. Celesti predictae. qui mira subtilitatis et genitum. qua praeceps tentatorem corda rigantur: et ut spiritus vire sciant portentibus. Debet tibi deus de rore celi.

Abisso sub. Ut pinguior fiat de fossa. et ascendeante irrorata quam paradisi dei. vii. Foss ascendebat de terra irrigans superficies terre. et alibi. Amari abundauit sensus eius. et cogitans illius de abisso magna frustra ei exterius irrigat sermone doctoris. nisi riger interioris gra conditoris. unde subdit. de pomis collum.

Solis. Christi: qui est sol iusticie qui ait. Fulgebunt iusti sicut sol in regno patrum eius qui similes ei erimus.

Acclunus. Ecclesie: qui accipit hos fructus a sole. id est christo. Siquid igitur solen plena deuotio respiciat ne aliquando auersa lumen perdat.

Pomis col. Colles eterni fideles veteris et. qui humiles filii immobili firmitate in fide prophetarum et patriarcharum fundati. vii. Dominus domini eleaberit super colles) quoque pomis terra ioseph benedicitur; cum ecclesia christi doctrina prophetice exemplo virtutis in fide fructificat. Et notandum quod supra in pomis et rorae celi doctrina euangelica: hic in vertice antiquorum montium et pomis collum eterno et legalis et prophetica signatur. et virtus terrae ioseph locupletatur: quod sancta ecclesia virtus est. paginis et nouis et veteribus primis ex eius informatur. vii. Oia poma dilecte mihi. nona et vetera sua in tibi. Et ois scriba et doctus profert de thesauro suo noua et vetera. Nam nichil ergo et iudicet illi vetus. isti nouum testamentum non recipiunt in hac terra opulenta hereditare nequeunt.

Et de frugibus ter. Ecclesia in toto orbe iusticie fruge secunda et carismatum largitate de plenitudine sui ioseph accepit. unde sequitur. Benedictio illius.

Benedictio illius. Totus ioseph. id est caput et corpus benedictione plenus: sed benedictionis plenitudo precipue in capite. unde. Sicut vnguentum in capite quod def. in bar. bar. a. Et hoc praeiugio genitum fratribus. id est fidelibus premeius septiformi spiritu tanquam verus samson ex vetero virginis nazareus. id est secretus. qui. vii. cumibus intactis effusit.

Joseph. Christi qui est caput ecclesie in qui benedicuntur omnes gentes. de cuius passione et resurrectio subditur. Quasi primogenitus tauri.

Puas primogenitus. Aug. Primogenitus. tauri pulchritudo ei. Non est ita legendum ut dicatur primogenitus tauri: sed cum sit primogenitus: pulchritudo eius tauri est propter cornua crucis.

Christus vitulus saginatus quem de armato patre primogenitus regresso filio pater immolavit. qui die tercia suscitatus gloriatus apparuit. qui est primogenitus mortuorum et princeps regum terrae. post resurrectionis gloriam de virtute passionis adiungit cornua.

Cornua. Joseph compat cornibus rinocerotis: significans effraim habiturum principatum inter x. tribus in quibus regnauit ieroboam de tribu effraim in tpe roboam filii salomonis.

Cornua rinocerotis cor. il. Et cornua crucis significat de quibus auctor ait. Ibi abscondita est fortitudo eius. Per infirmitatem namque carnis quasi aries illusorum spinis coronatur. his cornibus habet: sed passionis incombustibili fortitudine unicornis extitit mortis vinctus et eius qui habebat mortis imperium. vii. Quod infirmus est dei fortius est hominibus.

Ventilabit. Predicatione crucis discernens paleas et frumento. verbum enim crucis perennibus stulticia.

Gentes. Postula a me: et dabo tibi gentes hereditates tuas. De hereditate enim ioseph que est terra id est ta hec oia dicuntur. de cuius cultoribus ex vitro quod congregatis sequuntur. hec sunt multitudines effraim.

He sunt multe effrae. Hec duc tribus ex ioseph non in se sed in gente benedicuntur. Filii os significat utriusque populi qui in christo benedicuntur eum illud. In semine tuo benedicentes oes gentes. In exitu tuo et ysachar in tabernacula eius in terra promissae. et verosque christi frumenta ascendamus ad montem domini. Qui angelus lapis est. culis tuis populos ad montem in chaste sterrena desideria mortificare docentes.

Vocabunt. Ibi immolabunt victimas. Laudis. In me sunt deus vota tua que redam laudationes tuas. Apostoli. et consuetudines ad fidem populos. **I**n*justicie*. **Q**ui inundationes humani generis. **I**mmutatio dexter ex elevatae suggestio de amaro mari. **I**n corpus christi. i.e. eccliam transire. **M**aris qui lac suggestus et thesauros

sunt m. e. Et vii. Multi filii deserterunt magis quam que habet virum. Manasses primogeniti honore priuatus: et tamen benedictus est iudeicus populus qui ex maiore sui parte per infidelitatem reprobatus in reliquo non benedictio nem consecutus. vii. Ecclias portigit ex parte in israel.

Et zabolon ait. Zabolon et ysachar in galilea possessione accepit: ubi christus maxime docuit. vii. apostolos elegit. Per eosque apostoli designationes et eis in exitu leticia promittitur: quod exercitores de finibus suis spiritu gentium christo subingaverunt. et in tabernaculis per questione iudeorum de quibus et ipsi electi sunt. Pro virtusque populo presens eis leticia promittitur et futura: quia in presenti de conversione eorum gaudii sunt. et in celibus eternis leticia remunerati.

In tabernaculis. Iudeorum. unde. Dilatet densi apertus et habitet in tabernaculis sem. quia in ecclesiis de iudeis habitat latitudo minoris populi per unitatem fidei.

Ad montem. Syon. s. vel ierusalem. vel contemplationem et virtutem altitudinem.

Vocabunt. Justiciam tamen in fide christi esse docentes. finis enim legis christi ad iusticiam omnium credentium. In modo immolant victimas iusticie: dum omnes qui ad christum veniunt in quo construitur ecclesia: non ex operibus legis: sed ex fide christi iustificari docentur. et illud. Justus ait ex fide venit. Sunt ergo veri christiani victimae iusticie: qui ab apostolis immolantur dum terra desideria mortificare docentur. ut spirituua vivificantur. vii. Si spiritus carnis mortificanteri vivet.

Ibi immolabunt. Non est locum veri sacrificij extra catholicam ecclesias que supra hunc montem posita.

Qui inundationem. Hoc tribus negotiatibus vacauerunt de transmarinis regionibus mercimonia reportantes et thesauros absconditos argenteum. aurum. s. vel gemmas quasi lac suggestus. id est facile accipient.

Qui inundationem maris. Et gentium vocacionem significat. Mare enim universum genus hominum significat. unde. Simile est regnum celorum. s. genitum missum in mari. et ex oriente per eum. Mare mundus. Sagena doctrina omne genus piscium ovis sexus etas et condicio intelligitur. Maris genitum apostoli quasi lac surserunt: quia confluentes ad doctrinam euangelij.

Deuteronomiū

trabit. Trahe me post te: curremus in odorem vnguentorum tuorum.

Nubes. Apostoli qui pluunt verbis: coruscant miraculis: quos ascensus in celum misit ad predicandum. vii. Voces dederunt nubes: que sunt. nullo remorante discurrent: non sua: sed christi virtute signa et prodigia facientes: et quasi conflagationibus corda mortalium terentes. unde. Bonum certamen certavit: cursum consummavi.

Habitaculum. Corpus a mortuis suscitatum in patris dextera collo catum: de quo dicitur. Sol nite templum hoc.

Brachia. Virtus. s. passionis: quem defecit: quia in cruce extensis brachia accepit.

Subter brachia. s. Hec brachia contra verum amalech dimicantes desedunt. non sicut moysi lassitudine gravatur: sed id est a christi sublenat. donec vera pseguatur Victoria. Veneremur genitum super pimicias nostras resurrectionis: in infinito sacramentum redemptoris ut et ipsi debellato ad uersario immortalitas gliae pseguimur. de quo vero israeli promittitur. Exspecta facie tua inimici.

Solus. Suo. more. et suis legibus viuens. non balaam. Populus solus habitabit et inter gentes non reputabitur.

Oculus iacob. Qui hunc supplicatus desudabat: ibi serenissimum mentis intuitu gliam christi qui propter nos terram vere carnis accepit: indefinitenter contemplabitur ut cuius hic corpore et sanguine per sacramenta frumenti et vini pasceatur: ibi dimidatis est perpetua visione saginatur. vii. Satiabor: cum apparuerit glia tua: et alibi. Manifestabo ei meipsum. Tunc iacob in

lis tui popule qui saluaris in dominio: ipse est. sed protector in periculo: sed virtus ad superandum dyabolum minor. Scutum auxilii tui et gladii. In resurrectione. In priuata vita. sed non lenentes per euangelium credere vel reconciliatus glorie tue. Negabunt te inimici. sed dyabolus et membra eius. Qui es inimicus: sed que superbe extendunt contra te: et ceteris penitentibus.

Et tu eorum colla calcabis.

XXXIII.

Ascendit ergo moyses de campestribus moab super montem nebo in

perfictum israel conuersus: facie ad faciem deum videbit: tam larga tam subtiliter delectabilis dei cognitio: quia leuissima rore repletus: et predicatorum scientia: quia in presenti instruimus: caligare videatur. vii. Sine scia destruetur: et aliibi. Tenebrosa aqua in innibus aeris ful. in con. e. ad quam cum peruenit fuerit ois hec doctrina cessabit: et erit omnes docibilis dei. unde merito adiungit. Beatus es tu israel.

Celi caligabunt rore. Quasi tam abundanter terre fecundande ros infundetur: ut hominum tenebrascat obtutus. Sed quo significatur quia indecum terrenam opulentiam ultra modum diligenter: caligauerunt: et christum cogno scere non potuerunt. unde. Si dimittimus enim sic ois credet in eum.

Quis similis tui. Quasi ideo beatus: si tibi similis nullus: quia non de tua virtute: sed de christi gratia salutem speras: qui saluum facit populus suum a peccatis eorum.

Et gla. glo. Tu futuro aduersarios irreuocabili severitate percutiens quoniam sanguinem serorum suo per vincit. Gladius modo hic in humilitate patientium occultatur: in gloria resurgentium reuelabitur: ideo gladius gloria israel dicitur. Christus ergo quasi scutum protegit prelantem: et qui gladius gloria per vincit triumphem. Ad eum quasi ad caput in fine vaticinij referunt

C. XXXIII.

gloria corporis: cum dicitur. Negabunt te inimici tui.

Negabunt te. Abominabuntur et odient: sicut balac qui roganit balam ut israelitas maledicendo repelleret.

Calcabis. Subiungendo eos ecclesie quam abominantur et pseguuntur. Notandum. xi. tantum esse benedictiones. Symeon namque in his benedictionibus non reperitur: in quo iudas ab apostolis excluditur; xi. tantum remanentibus. Inde quoque xi. mansionibus filii israel de ore peruenient ad locum in quo deuero nomini acceperunt.

verticem fasga contra iericho. ostendit quod ei dominus omnem terram

galaad usque dan: et universum nep

talim: terram quod ephraim et manas

se: et omnem terram iuda: usque ad

mare nouissimum: et australiem par

tem: et latitudinem campi hierico ci

uitatis palmarum usque segor.

Dixit quod dominus ad eum. hec est ter

ra pro qua iurauit abraham ysaac

et iacob dicens: Gemini tuo dabo

eam. vidisti eam oculis tuis: et non

transibis ad illam. Mortuus quod

est ibi moyses servus domini in ter

ra dispensatione domini lex est in ita succedente gratia.

Mortuus quod est in iudea moab iubente domino: et sepeli

uit eum in valle terre moab contra

phogorum. Et non cognovit homo se

pulcrum eius usque in presentem di

em. **Moyses.** c. 2. xx. anno erat

in nube malicie.

Intuitus pie intentionis in

tellus mentis a recto non deviant.

quando mortuus est. Non caliga

rationis non est depravatus viciorum repestate.

uit oculus eius: nec dentes illius

sepultus est: quod lex tempore suo gloriosa fuit: sed comparata euangelio abscondita videtur et humiliatur. unde. Dedi eis precepta non bona.

Et non cognovit homo. Iudicant autem hoc factum: ne inde ipsi ad ydolatriam prouinciam mortuum colerent tanquam deum. Sed secundum allegoriam tempus et modum finiende legis in sola dei prescripta significat esse ab spondita: nec profunditatem sapientie dei: vel secretum concilij alicui patet: quia incomprehensibilia iudicia eius et investigabiles vir illius.

Moyses. c. et. xx. an. 37. Si ab uno per naturalem ordinem usque ad xv. singulorum numerorum summas coniungeris. viii. s. et duo et tria et deinceps c. xx. fiunt. Quindenarius vero ex. vii. et octo conficitur. vii. ad sabbatum referuntur. octo ad circumcisionem: quod octava die circumcidetur puer. Dixi vero ad nouum testamentum respicias habes. vii. dona spissantia et in octavo resurrecti christi. c. xx. ergo eos significant quod vel in veteri: vel in novo et legis et euangelij precepta implere student.

Moyses. c. 7. xx. an. 37. Hoc significat iam enim quod ceteros priores veteris. et per perfectionem mandatorum dei quod est in duabus preceptis charitatis per gloriam christi et sanguinis redemptions eternae quieti et future vite apostolorum quoniam oculus non caligauit: p. s. intentionis intuitus nubilo malicie non

C. XXXIII.

Ascendit ergo.

Tunc moyses quod ceteri

patres veteris. t. p. spiritum in altitudine con

templationis levati. pre

videre potuerunt gressum

non. t. q. in christo da

ta est et virtutum colla

tone et celestis regni p

ceptione: sed eam in carne

expectare non potuer

unt: in fide autem et spe

mortui sunt.

Ostendit quod ei

Terra promissionis vi

dit moyses nec intra

uit: quia lex aduentus

christi et doctrinam eu

gelij verbis et figuris

designavit: sed neminem

ad perfectum duxit.

Omnia terram.

Parte ois terre quam

ex altissimo monte po

tuit videre. Vel oem

territorium ostendit ei in spi

ritu.

Mortuus quod est

ibi mo. 37. Nulli ele

cotor parcit: et minima

quoniam peccata. Viscer

ur deus: etiam in amicis. vii. Moyses et aaron in sacerdotibus eius

et addit. propicius fui

si eis: et viscerens in om

nes adiunctorum 37.

Lege. s. finita quod ser

uit domino in tpe

suo: vobis destruta et

altare: nesciis sacrificia

nesciis libamina: nesciis

sacerdos vel potifex.

In ualle. In mo

te mortuus est: in valle

sepultus est: quod lex tempore suo gloriosa fuit: sed comparata euangelio abscon

dit videtur et humiliatur. unde. Dedi eis precepta non bona.

Et non cognovit homo.

Judicant autem hoc factum: ne inde

ipsi ad ydolatriam prouinciam mortuum colerent tanquam deum. Sed secundum allegori

am tempus et modum finiende legis in sola dei prescripta significat esse ab

spondita: nec profunditatem sapientie dei: vel secretum concilij alicui patet: quia incomprehensibilia iudicia eius et investigabiles vir illius.

Moyses. c. et. xx. an. 37.

Si ab uno per naturalem ordinem usque ad xv.

singulorum numerorum summas coniungeris. viii. s. et duo et tria et deinceps

c. xx. fiunt. Quindenarius vero ex. vii. et octo conficitur. vii. ad sabbatum

referuntur. octo ad circumcisionem: quod octava die circumcidetur puer. Dixi

vero ad nouum testamentum respicias habes. vii. dona spissantia et in octa-

vo resurrecti christi. c. xx. ergo eos significant quod vel in veteri: vel in novo

et legis et euangelij precepta implere student.

Moyses. c. 7. xx. an. 37.

Hoc significat iam enim quod ceteros priores veteris. et per

perfectionem mandatorum dei quod est in duabus preceptis charitatis per gra-

tiam christi et sanguinis redemptionem eternae quieti et future vite apostolorum

quoniam oculus non caligauit: p. s. intentionis intuitus nubilo malicie non

fuit obscuratus nec dentes moti: quia non est perturbatus tempestate vi-
ciorum ordo discretionis eorum. c. xx. sunt anni legislatoris quo numero co-
firmata est altitudo salomonici templi. Primitua quoque ecclesia post pas-
sionem et resurrectio-
domini quod ascensione
hoc numero virorum
gratiam spiritus sancti
acepit. Quindecim
namque qui ex. viij. et octo
consistit: futuram vitam
significant: que nunc
geritur in sabbato anni
marum perficietur in re-
surrectione corporum.
In trigonum quod quin-
deanius duxit. i. cum
partibus suis adiu-
meratus: efficit. c. xx.
Apropt ergo ceterario
et vicenario electorum
beatitudine in futuro vi-
ta signatur et tertium
domini dei genitulorum
consumatur: quia per
fidelium labores post
requiem aiarum plena
ecclesie felicitas in re-
surrectiois gloria co-
plebitur.

Fleueruntque. Quia regnauit mors etiam in eos qui non peccau-
runt ab adam usque ad moysen. ideo lacrimae persequuntur ad inferos des-
cendentem.
Nero. Non mirum si moysi et aaron planctus erubet: quia etiam
in novo. t. super stephanum fit planctus magnus. De iacob quoque dicitur
Planterunt cum planctu magno et fuit nimis. Hiebus naue sepulitus re-
fertur non defletus sub veteri namque lege omnes sub peccato tenebantur et
quoniam ad inferos descendenter lacrimae persequebantur. unde. Regna-
uit mors ab adam usque ad moysen. In hielu vero id est in euangelio:
per quem paradisus aperitur; mortem gaudia persequuntur. Flentes usque
hodie inde nudis pedibus in cinere volutati lacco induiti ex superstitione
phariseorum prius cibum lenti accipiunt: signantes quali edulio primo
genita perdiderunt et merito: quia resurrectionem domini non credentes
anticristi parantur aduentui. Nos vero qui christum induimus et regale
sacerdotium et genus electum sumus: non debemus super mortuos contri-
stari: immo de resurrectione futura letari: quod completi sunt dies lugentium

moysen. et dies domini appropinquat: de quo dicitur. Melior est dies una
in atris tuis super milia. Unde moyses ad aaron et ad filios eius qui reli-
cti erant. Caput vestrum non denudabitis. et vestimenta via non scindetis. Quasi

nolite lugere memoria-
mini. Mors vestra pec-
atum est. Sacerdos
magnus etiam ad pa-
trem mortuum probi-
betur accedere: ne ani-
ma sacrificij dei man-
cipata aliquo impedi-
atur affectu. In euan-
gelio quoque dicitur.
Dimitte mortuos se-
peliere mortuos suos.
In leuitico quoque ad-
ditur. De sanctis non
egreditur: et non con-
taminabitur sanctifica-
tio dei eius: quia san-
ctum oleumunctionis
super eum est. Post
que enim in christum cre-
didimus et unctionem
eius accepimus: non de-
bemus exire a templo
id est proposito chris-
tiano: ut incredulitate
gentium misceamur: sed

non surrexit propheta ultra in isra-
hel sicut moyses quem nosset do-
minus facie ad facies in omnibus
signis atque portentis que per eum
misit ut faceret in terra egypci: pha-
raoni et omnibus servis eius. vni-
uersaque terre illius. et cunctam ma-
num robustam magna et mirabi-
lia que fecit moyses coram vniuer-
so israhel.

intrinsecus esse in voluntati domini ministrare.

Et completi. Hinc videtur orta consuetudo ut fidelibus mortuis
xxx. diebus pietatis officia persolvantur.

Posuit super eum. In scripturis suis testimoniorum perhibuit ei di-
cens. Prophetam deus suscitabit vobis. unde. Si crederetis moysi:
crederetis forsitan et mihi.

Et non surrexit. Hoc ut ferunt prophetas de suo adiecit: qui bibli-
otecam a calce exustam divino sensu reparauit et litteras quibus inde
nunc videntur innenit. unde et velox scriba appellatus est.

Et non sur. proph. Quia moyses omnibus prophetis veteris. t. prefig-
tor. unde inde arroganter dicunt. Nos moysi discipuli sumus. Sed post
que dominus prophetarum venit incarnatus in mundum omnis illa prior
dignitas et umbra futurorum cessavit: quia letum et figura per moysen data est
gratia et veritas per hunc christum qui est finis legis ad iusticiam omnium
credenti.